V. ÉVFOLYAM, 204. SZÁM. ÁRA 20 FILLÉR. 1928 SZEPT. 8. SZOMBAT

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-89

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA . 3·— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . 20 FILLÉR

A „Magyar Hét"

Irta: Sesztina Jenő, kereskedelmi és iparkamarai elnök, felsőházi tag

A magyar közgazdasági életnek nincs ma nagyobb problémája, mint a külkereskedelmi mérleg folyvást növekvő paszivitása. Lehetnek kérdések, amelyek a közgazdasági és politikai élet pillanatnyi érdeklődését jobban magukra vonják, — a nagy takarmányhiány miatt az állattenyésztés nehézségei, a fokozódó drágaság, — de jelentőségében valamennyi kérdés eltörpül *a külkereskedelmi mérleg passzivitása mellett.* Mig 1925-ben a behozatali többlet csak 45 millió aranykorona volt, 1926-ban már 83 millióra emelkedett, hogy 1927-ben 346 millióra szökjön fel. A folyó év adatai a lezárt félévi adatok mellett még ennél is szomorubbak lesznek.

Bármily szépitő magyarázatot is adunk ennek a felduzzadt deficitnek, — az megcáfolatlan marad, hogy a mi viszonyaink között, ahol a külkereskedelmi mérleg egyet jelent csaknem a fizetési mérleggel, — ez a hiány a fizetési mérlegnek óriási hiányát, *következésképen pedig, ha ez igy megy tovább, országunk lassu elvérzését jelenti.*

Vannak pesszimisták, akik ennek az elszomoritó mérlegnek láttára azt mondják, hogy a magyar munka a jelenlegi határok közt szükségképen meddő, eredménytelen, deficites kell, hogy legyen.

Magam is elboruló szemmel nézem ezeket a számoszlopokat — azonban ugy gondolom, hogy nem szabad magunkat átadnunk tehetetlen reménytelenségnek, mert ez a jelenség kell, hogy *a magas kormányzatot épen ugy, mint a társadalmat is, a legerősebb cselekvésre inditsa.* Cselekedet nélkül ugyan is a legszebb tanulmányok szép szavak maradnak és hiába dolgozták ki a kereskedelmi és iparkamarák a keresedelmi mérleg passzivitásáról a gyönyörü előterjesztést, *az csak irott szó marad.*

Az első lépés, az első tett, büszkeséggel állapithatjuk meg, hogy a kereskedelmi és iparkamaráktól indult ki, amint ezt a kereskedelemügyi Miniszter leiratában meg is állapitja.

Mi ez a tett? A „Magyar Hét" rendezése. Nem csodatevő árkánum ez, de az első lépés azon az uton, mely a magyar közönségnek *a magyar ipar termékeinek megszerettetéséhez vezet.* Mi a célja a Magyar Hétnek? Az, ami célja volt a hatalmasan fejlett Angliában az *Old England Week-nek, az iparilag kiválóan fejlett Svájcban a Schweitzer Woche-nak, Ausztriában az Österreichische Wochenak.*

1. *Bemutatni* az ország lakosságának, hogy mit termel a magyar gyári és kézmü ipar; ezzel egyidőben

2. *Meggyőzni* a közönséget a magyar ipari terméke ár- és minőségbeli versenyképességéről és igy

3. *Rábirni* a vevőközönséget arra, hogy elejtve a külföldi árukkal szemben tapasztalt ma már indokolatlan előszeretetét, ezentul fokozottabb mértékben keresse és vásárolja a magyar gyártmányu árukat.

Dicséretére legyen mondva, *a magyar kereskedelem ezt a törekvést meleg előszeretettel és szivvel felkarolta és a hazai iparpártolásnak és a honi iparcikkek propagálásának ezt az első hatalmas megnyilvánulását pártfogolja.* A hazai kereskedelmi és iparkamarák valamennyi országos ipari és kereskedelmi érdekképviselet bevonásával elhatározták, hogy *ez év november 3—11-ike között az egész országban magyar hetet rendeznek,* amely nagy általánosságban nem lesz más, mint egy óriási, sajtóban, filmen, rádión keresztül, nyomtatványok tömegében, az iskolában, kirakatversenyeken megnyilvánuló propaganda: *Vásároljatok magyar árut!*

A debreceni kamara területén a részleteket a kereskedelmi és iparkamara fogja intézni. Mint a kamara elnöke, szeretettel hivok fel minden kereskedőt és iparost arra, hogy *hivó szavunkra álljon a küzdők sorába.* De kérem a *fogyasztó közönséget* is arra, hogy figyeljen fel a meginduló munkára és *legyen nemcsak szavában, hanem tettében is magyar. Magyar akkor, amikor magyar munkát, magyar kezet kell támogatnia. Ne értsenek bennünket félre: nem kinai falakkal akarjuk magunkat körülzárni, nem ringatjuk magunkat abban a téves hitben, hogy minden szükségletünket a magunk termelésével fedezni tudjuk, hanem azt akarjuk, hogy azokban a cikkekben, a melyekben ugy minőségben, mint árban kielégitő a magyar termelés, ott a fogyasztó közönségbe belegyökerezett külföldi áru-imádatot ügyes és okos propagandával megszüntessük és megszerettessük a magyar árut.* Én azt hiszem, hogy a „Magyar Hét"-nek, mint egy országos megmozdulás első lépésének meg is lesz a maga sikere. Még lesz akor, hogyha valamennyi termelő réteg a fogyasztókkal egyben, a saját vérének: *a magyarnak szeretetében összeforr!*

Megjelent Bud, Wekerle, Gömbös kinevezése

Tudósitás a 3. oldalon

Az egyház összes lelkészei fungálnak a Kistemplom vasárnapi felavatásán

Allandóan lesznek vasárnap délelőtt 11 órás istentiszteletek - Hires szónokokat hivnak meg ezekre Az összes debreceni lelkészek prédikálnak majd a Kistemplomban - A megnyitási ünnepség programmja

A mai reális s éppen nem „őszinten" vallásos hajlamu világban szinte jól esik, ha látjuk azt az ön magától származott megnyilatkozást, mely a Kistemplom ujbóli megnyitását, a felavató ünnepséget megelőzi. Egészen biztosan spontán megnyilatkozások ezek, mert hiszen olyan emberek lelkéből származnak, akik már mit sem törődnek a világ hiábavalóságaival, nem igyekeznek az emberek szemében jóknak látszani. Öreg emberek, kiknek a lelke sokkal közelebb áll már a halálban való felszabaduláshoz, mint ehez az élethez, melynek már földi örömei is jórészben lefokozottak, kicsinyesek s legkevésbbé örökéletüek.

Általános az öröm *a debreceni kálvinisták körében azért, mert a történelmi tradiciókban gazdag és szép templomukat a pusztulástól szinte zseniális módon megmentette Schulek müépitész, de az örvendezők közül is megható annak a néhány embernek boldogsága, akik alig várják már, hogy ismét az „ő templomukba" mehessenek.* Nemcsak jellemző ez a ragaszkodás, de a mai világban egyenesen vigasztaló is.

Az egyik matróna *Márk* Pálné nagyasszony, aki már *95 esztendős* és alig várja, hogy elmehessen az általa nagyon szeretett Kistemplomba. Mondja is, hogy ha az Isten segiti, elmegy az ünnepélyes megnyitásra.

A másik ilyen megható ragaszkodás özv. *Szilágyi* Ferencné Dapsy Gizella urasszony részéről nyilatkozott meg: ő is nagyon vágyik ebbe az istenházába és szintén arra vágyik, hogy jelen lehessen a megnyitáson.

Még megszállott területről is számosan vannak, akik bejelentették Uray Sándor lelkésznek, hogy mivel ebben a templomban konfirmáltak, boldogok, hogy megmentették ezt a szép templomot az életnek és hő vágyuk, hogy eljöhessenek az ujjászületés szép ünnepnap jára Debrecenben. Igy a többek között Bay Mihály közölte már érkezését az ünnepségre.

Most, hogy igy látjuk a ragaszkodás megnyilatkozását és szeretetteljes csüggést ezen a tradiciókban gazdag Kistemplomon, — meg is értjük azt és természetesnek találjuk. *Hiszen a Kistemplom volt tulajdonképpen a debreceni tősgyökeres polgárság temploma.* Még a Kossuth utcai templom mellől is szivesen jöttek el ide a polgárok, itt konfirmáltak, itt esküdtek és végrendeletükben kérték, hogy innen temessék el őket. Éppen ez az oka annak például, hogy az egyház most az ujjáalakitáskor gondoskodott arról, hogy a temetési felszerelést megujitsák, mert ez a régi szokás még ma is megvan; most is előszeretettel temettetik el magukat a polgárok erről a helyről.

De mindenképpen megérdemelte ez a templom, hogy nagy kockázattal bár, de megkiséreljék megmentését és biztositsák életét ujabb századokra. A munka teljes mértékben sikerült. Külsőleg szép, uj köntösbe öltözött ez a sok vihart ért templom. A szabadságharc nagy időinek emlékét kivül márványtáblával jelölik meg, melyre ezt a felirást vésetik be:

„E szent hajlék egy leégett kisebbnek helyén, a debreceni reformátusok jókedvü adakozásából épült 1719—1725-ig.

AZ UJJÁÉPITÉS RÖVID TÖRTÉNETE.

Ezelőtt 3 évvel vették észre a Kistemplom belsejében, hogy az egyik boltozattartó oszlop 10 centiméterre elhajlott s megrepedezett. Attól tartottak, hogy a templomot az összedőlés veszélye fenyegeti, éppen ezért sürgősen szakértőket hivtak meg szemlére, akik beható

vizsgálat után kijelentették, hogy az oszlop helyzete veszélyes. Ennek alapján a hatóság elrendelte, hogy az egész templomboltozatot ducolással támasszák alá. Az egyház vezetősége kénytelen volt a Kistemplomot bezáratni s igy már 3 esztendeje nem tartottak abban istentiszteletet.

Természetesen megindultak a tanácskozások, mi legyen a sorsa a Kistemplomnak. Több, mint egy esztendeig a szakértők állandóan megbeszéléseket tartottak és akkor az egyház, a debreceni épitészek javaslatára meghallgatta Bloch Leó, hires budapesti épitészt, akinek szintén az volt a véleménye, hogy a Kistemplomot nem érdemes kijavittatni, mert nem csak az az egy oszlopa hibás, hanem az épület maga is annyira elavult, — hogy leghelyesebb ujat épiteni.

A presbiterium el is határozta, hogy lebontatja a templomot és ujat épittet.

A Müemlékek Orsz. Bizottsága, — amely minden müemléket hivatásánál fogva is számon tart az országban, nem nyugodott bele az előállt helyzetbe, hanem hivatalosan leküldte Debrecenbe Schulek János müegyetemi tanárt, hogy behatóan vizsgálja meg a Kistemplom állagát.

A beható vizsgálat után a bizottsághoz intézett jelentése értelmében a bizottság az egyházhoz azt a felhivást intézte, hogy bár a Kistemplom nem tekinthető müemléknek, mint épitészeti alkotás, mégis kivánatosnak tartja, hogy a hozzá füződő kegyelet és történelmi tradició folytán az egyház ne bontassa le, hanem javittassa ki a templomot.

Schulek János, — mint azt már megirtuk, — nemcsak kijavithatónak tartotta a templomot, de a felelősséget is vállalta érte.

Amikor a Müemlékek Országos Bizottságától a megkeresés az egyházhoz érkezett, ujra napirendre került a Kistemplom ügye, a presbiterium uj határozatot hozott, a mellyel elrendelte a renoválta tást.

Természetesen az ujjáalakitás ki mondása nem olyan egyszerüen ment, de dörtő sullyal esett a mérlegbe a hivelnek általános óhaja, mely szerint nagyon sajnálnák a Kistemplom lebontását, mert sok családi, egyházi és történelmi hagyomány füződik hozzá. Ettől eltekintve, a pénzügyi helyzet is rendkivül nehéz, ugy hogy uj templomot felépiteni csak óriási megterhelés utján lehetett volna. Komplikálta a helyzetet az is, hogy a Kistemplom mellett elterülő nagy értékü egyházi telkeknek uj épitkezéssel való kihasználása szorosan összefügg a Kistemplom megépitésével. Ennek a sok millióba kerülő nagy tervnek megvalósitását pedig a mai nehéz kölcsönviszonyok folytán célszerübb későbbi kedvezőbb időre halasztani.

Az uj épitkezés problémáját az is sulyosan érintette, hogy a városi szabályozási vonal a Széchényi utca kiszélesitése céljából a Kistemplom mostani helyének körülbelül harmadrészét elvenné.

Az ujjáépités munkája

Az átalakitási munka abból állott, hogy a Kistemplom boltiveit tartó 10 hatalmas oszlop közül ötöt egészen elbontottak és ujakat épitettek. Az első oszlop kicserélése óta 10 hónap telt el, tehát ha valami sülyedés történhetnék, akkor már mutatkozott volna. E pillanatban még hajszálrepedések sincsenek az oszlopokon.

Az egész vakolatot megujitották.

A szószéket, amely 1790-ből való és mükincs számba megy, restaurálták eredeti formájában. Ez a munka is kitünően sikerült s nagy ban emeli a templom értékét. A szószék alsó része faberakásos munka, főfrontján Debrecen város cimere van, mintegy bizonyságául annak, hogy a régi időben Debrecen városa milyen élénk és áldozatkész összeköttetést tartott fenn a debreceni egyházzal. Azt, hogy a szószéket a város, vagy az egyház csináltatta-e, nem tudják, de régi emlékünk van róla, hogy a debreceni Kistemplom elődjét, a „szin" templomot, a városi tanács reparáltatta.

A faberakásos városi cimer igen szép munka. A hármas halom jelképezi Magyarországot, fölötte az uj és ó testamentum. Ezeken áll a fehér bárány, még pedig első lábaival az uj, hátsókkal az ó testamentumon. A bárány jelképezi Jézust, az Isten áldozati, ártatlan bárányát. Első lábaival fogja a keresztes zászlót, mely a Krisztus fel támadását jelenti. Az egész képben az a két gondolat érvényesül, hogy Jézus áldozatot hozott és meghalt a világért, de halálából fel is támadott. A bárány háta megett a pálma a keresztyén egyház diadalát jelenti, a János jelenések könyvéből való hasonlat alapján. Fölötte a főnix madár, mely a koronából kicsapódó tüzben hamvaiból ujjáéled s a nap felé tekint.

Az egész cimer minden része most már igen szépen látszik, — mintha nem is volna olyan régi.

A szószék koronáját is restaurálták; rajta az évszám aranybetükkel: 1790. Az egész alkotás visszatükrözi annak a kornak izlését.

Minden ut

jó út, de a gazdaságos, vagyis a jó és olcsó vásárlás útján akkor jár, ha

Pálffyhoz

megy beszerezni összes fűszer, csemege, gyümölcs és ital-szükségletét, mert Pálffy árban, minőségben

vezet.

Kossuth-u. 7. Telefon 16-94

Ujitások a Kistemplomban

Nagy ujitás a templom belső berendezésében, hogy szép, függő villanylámpákkal gazdagon felszerelték. Izléses, csinos, kristálygömbös lámpákat helyeztek el sok helyen. Ugyanis okultak a Nagytemplom lámpáinak kedvező elhelyezésén és itt most ugy rendezték el az égőket, hogy 3 méternyire lecsüngnek és ezzel lehetővé tették, hogy a hivek esti istentiszteletek alkalmával az énekeskönyvet olvashassák. A világitás itt sokkal jobb lesz, mint a többi templomokban, ahol szintén vannak lámpák.

Kijavitották az orgonát is, mely szintén nagy értéke a templomnak. Ugy a játékszerkezetet, mint a sipok szinezését is rendbehozták, sőt ki is egészitették a hiányokat.

Általában a szemlélőre igen kellemes benyomást tesz a Kistemplom képe. Az egész ujra van festve, fehér és krémszinüre, a padokat pedig barnára ujra festették.

Az uj istentiszteleti rend

A lelkészi kar egészen uj tervet dolgozott ki a Kistemplomban tartandó istentiszteletekre vonatkozólag. Elsősorban helyreáll a régi rend, nevezetesen vasárnap délelőtt 9 és 11 órakor lesz istentisztelet. Most vasárnap csak azért nem tartják meg a 11 órás istentiszteletet, mert urvacsorát osztanak és igy nem futja ki az időből. A jövőben is olyan vasárnapokon, mikor reggel 9 órakor urvacsoraosztás lesz — mivel az tovább tart 11 óránál — a második istentiszteletet nem tudják megtartani. De más esetben minden alkalommal rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak.

Ezenkivül vasárnap délután 5 órakor lesz istentisztelet. Hétköznapokon reggel a téli félesztendőben 8 órakor, a nyári félévadban 7 órakor — tehát szeptember 10-én hétfőn reggel 7 órakor — tartanak istentiszteletet, melyet Szele Gy. lelkészi hivatala lát el.

További ujitás lesz az, hogy hétköznap délután egyedül és kizárólag a Kistemplomban lesz délutáni istentisztelet. Ez régebben is igy volt, a Kistemplom bezárása előtt, de a zárvatartás idején a Nagytemplomba helyezte át a lelkészi kar ezeket az istentiszteleteket, a hol most ez a rend meg fog szünni, még pedig abból az okból, mert a Nagytemplom nagyon meg van terhelve esküvőkkel és temetésekkel.

Hetenként kétszer köznapokon a Kistemplomban Bibliamagyarázat is lesz. A pontosabb idejére vonatkozólag a hétfőn délután ülésező lelkészi kar rendelkezik, igy erről majd a legközelebbi számunkban adunk hirt.

A Kistemplomnak két lelkésze van: Szele György és Uray Sándor, akik a szolgálatokat javarészben maguk látják el, de részt vesznek abban a nagytemplomi lelkészek is, tehát dr Baltazár Dezső püspök és Révész Imre dr. Kivételt képez a rendes vasárnapi 11 órás istentisztelet, a debreceni egyháznak az a reprezentativ istentisztelete, ahol minden lelkészt a hivek sorban meghallgathatnak.

A lelkészi karnak egyébként arra is van terve, hogy a Kistemplom régi közönségét visszahódítandó, vendégszónokokat állitanak be a Kistemplom vasárnapi 11 órai istentiszteletei alkalmával a szószékre. Ezek a vendégszónokok mindig az ország leghiresebb papjai lesznek. Ez különben régebben szórványosan szintén szokásban volt, hiszen valamikor a hires Gergely Antal mezőturi lelkész, Muraközy, kecskeméti pap, Ravasz L. püspök és több más jeles szónok fordult meg a Kistemplom szószékén. A vendégszónokok legszivesebben a Kistemplomban szolgálnak, mert a Nagytemplom akusztikája az idegenek számára nagyon szokatlan, annyira, hogy azt csak azok a lelkészek tudják kontrakarirozni, akik már kitapasztalták a Nagytemplomnak a hangvisszaverő képességét.

Az ünnepély programmja

A felavató ünnepély két részből áll és pedig délelőtt ünnepélyes istentiszteletből, melyen maga Baltazár Dezső püspök prédikál, délután pedig vallásos ünnepélyből, melynek keretén belül dr. Zoltay Lajos, muzeumigazgató, aki a Kistemplom történelme körül értékes kutatásokat és adatgyüjteséket végzett, ismerteti a templom történelmét, Révész Imre pedig a pátens harcról tart előadást.

A megnyitó istentiszteleten, illetve a délutáni vallásos ünnepélyen a debreceni egyház összes lelkészei szerepelnek. A megnyitó ünnepélyen a kántori szolgálatot Nagy András énekvezér látja el.

Az ünnepélyes istentiszteletet és vallásos ünnepély programját itt közöljük:

I. Vasárnap délelőtt 9 órakor:

1. Fenáló ének: 63. dics. 1-. verse. (Jövel Szentlélek Ur Isten...)
2. Kezdő ének: LXXXIV. zsoltár 1. és 2. verse. (Óh seregeknek Istene...)
3. Bibliát olvas és megnyitó imát mond Szele György lelkész.
4. Énekel az Iparos dalkör.
5. Prédikál dr Baltazár Dezső püspök.
6. Közének: 231. dics. 5. verse. (Vigyázzanak, Uram szemeid...)
7. Urvacsorai bevezető ének: XXIII. zsolt. 1. verse (Az Ur énnékem őriző pásztorom...)
8. Urvacsorai ágendát mond Molnár Ferenc lelkész.
9. Urvacsoravétel; közben a 205. dics. (Jer lássuk az Ur keresztjét).
10. Urvacsora utáni háladó imát mond Molnár Ferenc lelkész.
11. Bezáró ének: 210. dics. 1. verse. (Uram, bocsásd el népedet békével.

II. Vasárnap délután 5 órakor:

1. Fennálló ének: 4. dics. (Ur Jézus, mely igen drága...)
2. Kezdő ének: 7. dics. 1. és 2. v. (Im béjöttünk nagy örömmel...)
3. Bibliát olvas és imát mond Kolozsváry Kiss László lelkész.
4. Énekel a debreceni református tanitók Vegyeskara.
5. A Kistemplom történetét ismerteti dr Zoltai Lajos, a debreceni Déri-muzeum igazgatója.
6. Alkalmi költeményt olvas Baja Mihály lelkész.
7. Énekel a debreceni református tanitók Vegyeskara.
8. A Kistemplomra elhelyezendő emléktáblával kapcsolatban, az 1860-iki „pátens-harcról" előadást tart dr Révész Imre lelkész.

9. Gyülekezeti közének: 7. dics. 6. verse. (Prédikáltasd szent igédet...)
10. Rövid bibliamagyarázatot tart s utána bezáró imát mond Uray Sándor lelkész.
11. Bezáró ének: 37. dics. 1. v. (Isten áld meg a magyart...)

A Kistemplom régen várt felavató ünnepélye méltó lesz a hivek táborához, mely már nehezen várta a kapuk ujbóli megnyitását.
(Székely Andor.)

Kormányzói kézirat Bud, Wekerle és Gömbös kinevezéséről

Bud közgazdasági miniszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, Gömbös honvédelmi államtitkár

Budapest, szept. 7. A Hivatalos Lap szombati száma a következő kormányzói kéziratokat közli:

A miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbizott m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter előterjesztésére dr Bud János m. kir. pénzügyminisztert ezen állásától saját kérelmére felmentem, és egyben őt az ország gazdasági politikájának egységes irányitására tárcanélküli m. kir. Közgazdasági miniszterré, — dr Wekerle Sándor magyar felsőházi tagot pedig m. kir. pénzügyminiszterré kinevezem. — Kéziratairn idezárom.

Kelt Gödöllőn, 1928 szept? hó 5. napján. — Horthy sk., dr Vass József sk.

*

Kedves dr Bud!

A miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbizott m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter előterjesztésére Önt m. kir. pénzügyminiszteri állásától ezennel saját kérelmére felmentem és egyben az ország gazdasági politikájának egységes irányitására tárcanélküli m. kir. gazdasági miniszterré kinevezem. — Örömmel ragadom meg ezen alkalmat, hogy Önnek hosszu pénzügyminiszteri müködése alatt az ország pénzügyi helyzetének a helyreállitása körül fáradhatatlan buzgalommal és önfeláldozással szerzett rendkivüli és elévülhetetlen érdemeiért ujólag teljes elismerésemnek adjak kifejezést. Kelt Gödöllőn, szept. 5-én. — Horthy sk., Vass József sk.

*

Kedves dr Wekerle!

A miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbizott m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter előterjesztésére Önt m. kir. pénzügyminiszterré kinevezem. Kelt Gödöllőn, szept. 5-én. — Horthy sk., dr Vass József sk.

*

A miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával megbizott m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter előterjesztésére dr Szabóky Alajos pénzügyminiszteri államtitkárnak II. fiz. osztály jelleget adományozom. Nevezetthez intézett kéziratom idezárom. Kelt Gödöllőn, szept. 5-én. — Horthy sk., dr Vass József sk.

*

A m. kir. honvédelmi miniszter előterjesztésére *Gömbös Gyula országgyülési képviselőt államtitkárrá kinevezem.* Kelt Gödöllőn, szept. 5-én. — Horthy sk., gróf Csáky Károly sk.

AZ UJ PÉNZÜGYMINISZTER PÁLYAFUTÁSA

Wekerle Sándor dr., pénzügyminiszter, néhai Wekerle Sándornak, Magyarország nagynevü pénzügyminiszterének és miniszterelnökének elsőszülött fia, 1878-ban született Budapesten. Jogi tanulmányait a budapesti és németországi egyetemeken végezte. Azután állami szolgálatba lépett. Előbb, mint tb. fogalmazó, majd pedig, mint segédtitkár, főleg a kereskedelmi miniszterium vasuti és külkereskedelmi osztályában fejtett ki tevékenységet. Hivatottsága és tehetsége korán bontotta ki szárnyait. Már 27 éves korában egyet. tanár, mely minőségében vámügyekkel és kereskedelmi politikával foglalkozik. A politikai életben a koalició uralomra jutásakor vett először részt. 1906-an kapcsolódott be, amikor a breznóbányai kerület választotta képviselőnek, alkotmánypárti programmal. A képviselőházban a bizottságok szakszerü munkálatai foglalták le idejét és főleg a zárszámadási bizottságban fejtett ki tevékenységet. Az uj választások alkalmával — 1910-ben nem vállalt mandátumot. A háboru kitörésekor hadba vonult és mint százados szolgált és több kitüntetést szerzett. A háboru után ujra elfoglalta katedráját a kereskedelmi akadémiát, majd a közgazdasági egyetem felállitásával ezen az egyetemen adja elő a pénzügyi jogot: 1926-ban egyetemi ny. r. tanár lett. Széleskörü szakirodalmi tevékenységet folytat a katedrával kapcsolatos elfoglaltsága mellett és igen nagy munkásságot fejtett ki gazdasági intézményeink keretein belül is. Élénk részt vett az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és más agrár intézményünk müködésében: tagja az OMGE igazgató-tanácsának, végrehajtó bizottságának, társelnöke a Hadik János gróf elnöklete alatt álló OMGE közgazdasági bizottságának és tagja a kereskedelmi miniszteriumban a külföldi szerződéseket előkészitő bizottságnak.

A felsőházról szóló törvény megalkotása után Pest vármegye törvényhatósági bizottsága küldte be egyhangu szavazás alapján a felső házba, ahol pénzügyminiszterré történt kinevezéséig nagy munkásságot fejtett ki pénzügyi, közgazdasági és a külügyi bizottságokban. A felsőház pénzügyi bizottságának jegyzője, illetőleg állandó előadója volt.

SZABÓKY LAJOS ÁLLAMTITKÁR LEMONDOTT, DE A MINISZTERTANÁCS KÉRÉSÉRE VISSZAMARADT

Budapest, szept. 7. Magyarország kormányzója Szabóky Alajos pénzügyminiszteri államtitkár részére a II. fiz. oszt. jellegét adományozta. Szabóky államtitkár évek hosszu során odaadó fáradhatatlan buzgalommal és önfeláldozással fejtet ki eredményes munkásságot a pénzügyminiszteriumban. Bud János pénzügyminiszternek kinevezése óta ő a legmeghittebb munkatársa és ezért Bud pénzügyminiszternek állásától való lemondása alkalmából ő is felmentését kérte azzal, hogy lemondása a Kormányzó Ur elé terjesztessék. — Vass József h. miniszterelnök a minisztertanácsnak f. évi szept. hó 4-én tartott ülésén ugy a saját maga, mint az egész kormány, nemkülönben a dezignált uj pénzügyminiszter nevében is kifejezést adott ama kivánságának, hogy Szabóky Alajos lemondását visszavonja és állását továbbra is megtartsa, tekintettel azon nagy érdemekre, amelyek az ő folytatólagos munkásságához füződnek, nemkülönben hivatkozva azon önzetlen bizalomra, amellyel az államtitkár müködése a legutóbbi évek folyamán a kabinett minden tagja részéről találkozott. — Szabóky Alajos államtitkár a minisztertanács ezen kérésének engedve, elhatározását megmásitotta és állásában visszamaradt.

Csökken az analfabéták száma Debrecenben

2046 az analfabéták száma — Az idén is tartanak analfabéta tanfolyamot

Egyik legutóbbi városi törvényhatósági közgyülésen Mocsáry László törvényhatósági bizottsági tag felszólalt és arra való hivatkozással, hogy Debrecenben 11,000 analfabéta van, sürgős intézkedést kér. A felszólalásra dr. Baltazár Dezső püspök reflektált és kijelentette, hogy Mocsári László nem ismeri a helyzetet, mert lényegesen kevesebb az analfabéták száma Debrecenben, mint ahogy azt az ellenzéki oldalon feltüntet'k és ezzel csak hangulatot akarnak kelteni. Az ilyen alapnélküli felszólalások, mondotta dr. Baltazár Dezső püspök, csak ártanak Debrecen prezstizsének.

A város most felvételt csináltatott az iskolakötelesekről és egyuttal összeirták a leventeköteleseket és az analfabétákat is. Ez az összeirás aztán végleg megcáfolta Mocsáry László adatait, mert kiderült, hogy 2046 a 15 éven felüli analfabéták száma Debrecenben, ami aránylag nagyon kevés, mert az összlakosságnak mindössze 2 és fél százaléka.

Természetesen ez a szám állandóan csökkenni fog, mivel a népmüvelési bizottság az idén is megrendezi a minden évben szokásos tanfolyamot az analfabéták számára.

Ezzel kapcsolatban dr. Csürös Ferenc kulturtanácsnok előterjesztést tesz a városi tanácsnak, hogy az idén is támogassa anyagilag a tanfolyamot, merthiszen a népmüvelési bizottság a közmüvelődés szempontjából tényleg értékes munkát végez és az analfabétizmus megszüntetése legelsőrendü feladat.

A debreceni Schubert ünnep

Jeszenszky Sándor miniszteri tanácsos mondja az emlékbeszédet

Dr Jeszenszky Sándor kultuszminiszteri tanácsos, müvészeti ügyek vezetője, a kiváló mütörténész, ma levélben értesitette a Zenekedvelők Körét, hogy az október 7-iki Schubert ünnepen meg fog Debrecenben jelenni és Schubert emlékbeszédet mond. — A Schubert ünnepen egyébként részt fog venni több vidéki város polgármestere, akik akkor lesznek Debrecenben. A debreceni Schubert ünnep a főváros után a legszebb magyar Schubert-ünnepnek igérkezik.

Legolcsóbban fest, tisztit
Weisz, Arany János-u. 9.
Gyász esetén tizenkét óra alatt fest.

Ha olcsón és elegánsan
akar öltözködni, ugy vegyen egy
kötött kosztümöt.
Ára 25 és 30 Pengő.
Benyáts Emil
harisnyagyára, főtéri üzlete
DEBRECEN.

Raktáron levő kocsijaimat
helyszüke miatt mélyen leszállitott árban kiárusitom.
HATVAN UCCA 69. SZAM.

Konkurencianélküli konsumcikk
Budapesti mintára vidéken berendezendő üzemeink önálló és független vezetésére oly agilis urat keresek, aki existenciáját megalapozni óhajtja és cca 2000 pengővel rendelkezik.
TÉSZTAÜZEM
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51. sz.
a „S. A. I. M. A." magyarországi vezérképviselője.

Ujabb megoldási mód a Piac ucca rendezésére

Két oldalt a sétány megszünne és a gyalogjárót két-három méterrel kiszélesitenék - Ertekezlet a Kamaránál, amely Radó főtitkár fenti javaslatát tette magáévá

Debrecen sz. kir. város kereskedelmi forgalma szempontjából igen fontos kérdés a város főuccájának hosszu időre szóló ucca rendezése és burkolásának megoldása. Ezért a kamara elnöksége ennek a kérdésnek az érdekeltség részvételével való megbeszélésére és a hatóságok képviselőinek felvilágositásai alapján leendő kamarai állásfoglalás kialakulása végett széleskörü értekezletet tartott. Az értekezleten résztvettek a kamara részéről: Sesztina Jenő elnök, Békés Lajos és Zelinger Ede kamarai alelnökök, Biczó Gyula, Félegyházy János, Horváth János, Kiss Károly, Löfkovics Arthur és ifju Schwartz Vilmos kamarai beltagok, a város részéről: dr Varga Elemér főjegyző, a városi müszaki ügyosztály részéről: dr Vida Szücs Imre és Zeleznik Gyula főmérnökök, az államrendőrség részéről: vitéz Bosskó Mihály rendőrfőfelügyelő és dr Tarr Lajos rendőrfogalmazó, a Helyivasut részéről Farkas Lehel igazgatóhelyettes a Kereskedő Társulattól Gaszner Géza főtitkár, továbbá Sebestyén Lajos müszaki főtanácsos, Lindenfeld József fuvarozási vállalkozó.

Sesztina Jenő az értekezlet megnyitása után ismertette azt a célt, mely az értekezlet összehivására alapul szolgál. A város kereskedelmi forgalma szempontjából igen fontos kérdés a főucca rendezés kérdésének megoldása. A lényegesen megváltozott és tovább folytonos változásnak alávetett közlekedési eszközök s a folyton növekvő forgalom változást igényelnek az ut méreteiben is. Szükséges, hogy az uccarendezés a legmegfelelőbb módon nyerjen megoldást s a felmerülő igények a legmesszebbmenő módon nyerjenek kielégitést.

Dr Radó Rezső főtitkár rámutat arra, hogy a főucca a város főközlekedési tere is. Szükséges tehát, hogy ez ut rendezése és burkolása ugy történjék, hogy azon a kereskedelmi és ipari és az általános forgalom a legcélszerübben legyen lebonyolitható. *Egy ilyen rendezés nemcsak hosszu időre szól, hanem költséges s igy megoldása körültekintő gondosságot igényel.* A megoldásnál főszempont nem a szemnek tetszetős külső, hanem a gyakorlati célszerüség. A közlekedés fejlődési rendje, hogy az állati járművet felváltja a gépjármü, mely gyorsabb, nagyobb terhet von és jobban veszi igénybe az utat. A gyorsaság növeli a forgalmat, mely gyakori torlódásra nyujt lehetőséget. A fejlődő forgalom levezetése csak megfelelő uton biztositható. Nem hagyható figyelmen kivül, hogy a Ferenc József ut főgócpontja a város iparának és kereskedelmének. Már pedig e két foglalkozás volt az, mely Debrecen fejlődésének és vagyonosodásának alapját megvetette. Miután a kérdés még véglegesen eldöntve nincs, a kamara időszerünek tartotta az értekeziet összehivását, hogy azon ugy a városi hatóság, a városi müszaki ügyosztály, mint a rendőrség és az érdekeltség véleményét nyilvánithassa, hogy ezáltal az utrendezésre vonatkozó előterjesztés minden lehető szempont mérlegelésével tétessék meg.

Dr *Varga* Elemér főjegyző ismerteti a kérdés jelenlegi állását. Utal a közgyülés határozatára, amely *a Piac uccát jelenlegi beosztásában kivánja meghagyni, ugy, hogy a Kossuth uccától a Postáig terjedő részt parkiroznák.* A közgyülési tagok egyrésze Hegymegi Kiss Pál országgyülési képviselő és társai *e határozatot megfelebbezték, mert a középsétány létesitését tartják helyes megoldásnak.* A közgyülési határozat helyessége el nem vitatható, ha annak *a Kossuth uccától a postáig terjedő utvonalon létesitendő parkirozás elmarad.* Helyesebb volna e területnek is a kiaszfaltirozása, mert ezáltal az ucca szépségében nem veszit, szélességében pedig nyer. A középsétányos megoldástól nem vitatható el az, hogy szép, de költséges, s megvalósitásához széles és egyenes ucca szükséges, amely jelen esetben rendelkezésre nem áll. A rendezésnél szerinte is érvényesitendő a kereskedelem és ipar szempontjai.

Zelinger Ede: Igen hasznosnak tartja az értekezletet s nagyon örülne, ha azt már a városi tanács, valamint a müszaki ügyosztály hivta volna össze, de már a Nagytemplom előtti tér rendezését megelőzőleg. Ő ismételten szót emelt a jelenlegi parkrendszer tovább fejlesztése ellen, mert annak célszerütlensége nyilvánvaló. A rendezés megfelelő megoldására konkrét tervek is készültek, melyek közül kettőt bemutat. — Az egyik terv Sebestyén Lajos müszaki tanácsosé, a másik e tervnek általa történt módositása. Mindkét terv szerint egy szép sétány lenne a főutca baloldali részén, mig a fő kocsiut a jobboldalra helyeződnék.

Sebestyén Lajos müszaki tanácsos részletesen ismerteti a Piac-utca rendezésére vonatkozólag készitett tervét. A jelenlegi helyzet hibája az, hogy a Piac tengelyébe a Kossuth-szobor esik s a szobor zárja el az utcát, amelyet a Nagytemplom monumentális épületének kellene lezárni. — Ma a közlekedés kaottikus, amely megszüntethető lenne a villamos sinek egyoldalu el helyezésével az által, hogy a főuttest nem a baloldali, hanem a jobboldali házsorral vezettetnék párhuzamosan és szép középsétány létesülne.

Dr *Vida Szücs* Imre elismeri a középsétányos megoldás esztétikai előnyét, de nem praktikus. A jelenlegi helyzet fenntartása praktikusabb, kivitele gyorsabb s legkevesebb költséget igényel. A villamossinek áthelyezése tetemes és pedig több százezer pengőt igényel.

Dr *Radó* Dezső rámutat arra, — hogy a jelenlegi két sétány megalkotásakor a bécsi Ringet vették alapul, anélkül, hogy a fejlődéssel számoltak volna. Debrecen fő-utcájával azonban nem lehet sem a két sétányos bécsi Ringet, sem a berlini középsétányos „Unter den Linden"-t utánozni, mert ezek a külföldi minták sokkal szélesebb utvonalak. Nem téveszthető szem előtt, — hogy a Piac-utca rendezésénél főszempontok a közlekedés fejlődése s a rendelkezésre álló pénz. E szempontokkal teljesen számoló megoldás, *ha a jelenlegi két oldal sétány megszünik, mindkét oldalon a gyalogjárót két, a jobboldalon esetleg három méterrel szélesitik; a gyalogjáró szélén dus lombozatu vadgesztenye, vagy platán fákat ültetnek, s az egész uttestet aszfalttal burkolják. — A villamos sinek maradnak a mostani helyükön.* A gyalogközlekedés biztonsága érdekében pedig *közlekedési szigeteket csinálnak.* Ilyen módon az egész utca átekinthető és ez a megoldás a kereskedelem és ipar igényeit teljes mértékben elégitik ki; szép, levegős, higénikus s a közlekedés számára hatalmas, messze jövőre is elegendő széles uttestet biztosit.

Vitéz *Bosskó* Mihály államrendőrségi felügyelő a kérdést rendőri szempontból és pedig a közlekedés biztonsága szempontjából birálja. Kétségtelen, hogy e tekintetben az értekezleten tárgyalt módozatok közül *a legjobb és a legcélszerübb a Radór főtitkár javaslata.* A mai állapot közbiztonsági szempontból nem tartható fenn, viszont a villamosoknak egyoldalra helyezése veszélyes s a középsétányos megoldás mellett a Kossuth- és Széchényi-utcák forgalmának lebonyolitása nehézségbe ütköznék. — A Radó javaslatát találja a legmegfelelőbbnek és elfogadásra legalkalmasabbnak.

Az értekezlet tagjai mindannyian nagyon praktikusnak és jónak találván a Radó főtitkár által ajánlott megoldási módot, egyhangulag elfogadták azt, s felkérik a kamara elnökségét, hogy annak a megvalósitása érdekében a városi tanácshoz irjon át a kamara, egyben a m. kir. Kereskedelmi miniszter urhoz tegyen felterjesztést.

A debreceni egyetem döntött a felvételben

160 uj hallgatót vettek fel a jogi fakultásra -- Létszám felemelést a miniszter nélkül nem eszközöltek

Tegnap délután döntött az egyetem jogi karának tanácsa az egyetmi felvételekben. 166 uj hallgatót vettek fel, de létszámfelemelést nem eszközöltek. Különben is ebben az ügyben a kultusz miniszter véleményét fogják kikérni, mikor is remélhetőleg a miniszter fel fogja emelni a megállapitott létszámot.

Mint értesülünk az orvos' karon nem is fogják felemelni a létszámot, mert a döntés már ott is megvolt.

Könnyek között kisérte utolsó uljára az édesanyját Mayer Antal apostoli kormányzó

Eltemették a nagyasszonyt, a nagyváradi csonka egyházmegye egyházi fejének édesanyját. — Ha már a temetés nem szép, de ha temetés is, lehet megható, megindító, még a teljesen idegennek is. A fiu eltemeti az édesanyját, ez a természet rendje, de mikor a fiu eltemeti az édesanyját mint temetést végző istenszolgája, az már lelki hősiesség. Valamikor azt mondották nekem, hogy a férfi kétszer sir életében. Máyer Antal mind a kétszer sirhatott; sirt is, könnyezett is, de ezzel a méltósága csak nyert; hiszen az egyetlen édesanyát könnyezte meg. Elcsuklott a szava a halotti mise éneklésében, és a gyászoló hivek megértették a könnyes ének értelmét. Fiui alázattal térdepelt le az édesanyai ravatal előtt, miben nemcsak szeretett láttak a templomban lévők, de követendő példát is.

A halottas kocsi után — gyalog ment az apostoli kormányzó, ugy mint a legárvább gyermek és az egyházi kitüntetés, disz, méltóság csak arra vallott, hogy a gyermek gyásza annál nagyobb, minél nagyobbról száll le a halott anya koporsójához.

Minden temetés szomoru, minden temetés elmulást hirdető, de az impozáns temetések még jobban szivébe vágnak az embernek, még inkább lélekbe markolnak és figyelmeztetnek arra, hogy a temetések utáni vigasztalást a mindenható Isten adja. — Megadja a debreceni születésü apostoli kormányzónak is.

Raktár készletem

ujjászervezése miatt az alant felsorolt árukat még a versenyárakon is jóval olcsóbban fogom árusitani.

Kitünő minőségü ing zefirek	1.10
Elsőrendü kelenye vászon mosott	1.30
150 cm. széles sima lepedő vászon	2.80
Gyapju pouplin-szövetek minden szinben	3.90
Gyapju kazánok minden szinben	4.30
140 cm. széles Eolinok divatszinekben	7.80

Visszamaradt nyári áruk: grenadinok, batisztok, voálok 50%-kal olcsóbban. Vételkényszer nélkül győződjön meg áruim olcsóságáról

Kosztin Lajos

rőfös, rövidáru uridivat üzletében, Szent Anna ucca 3. szám

Hölgyeim!

Leszállitott ár ugy a festés, mint a tisztitásnál.

1 sima vászonruha	2 P-től
1 sima szövetruha	3 „
1 sima selyemruha	4 „
1 felöltő	5 „

WACHA-üzem

Simonffy-u. 55.

FEST, TISZTIT, MOS

Előadás a Kálvinisták Templomegyesületben

A Kálvinisták Templomegyesülete hitvédelmi szakosztálya tegnap este tartotta meg rendes havi ülését a Kollégium disztermében, szép számu közönség jelenlétében.

Bagdy Dániel vallástanitó lelkész tartott előadást „Isten gyermekeinek megvilágosodása“ cimmel. Felhivta a figyelmet arra, — hogy a felvilágosodás szóval vissza élnek ma az emberek, mint ahogy sok más egyéb, tiszta jelentésü szó értelmével is.

A keresztyéneknek mindenkor tisztában kell lenniök azzal, hogy mi a megvilágosodás. A tudomány nem adja meg a nyugalmat a maga kétszer kettőjével, sem a békességet; épugy, mint ahogy nem adja meg a vagyon. Hiszen a bün sokszor selyemben jár. A megváltozott gazdasági viszonyok sem biztosithatják a nyugalmat és békességet mert a megváltozott viszonyok között is ott marad a bün.

Ez ellen kell a Krisztus tanitásával harcolni. Ha a társadalom és az egyház erre törekszenek, akkor nem lesz annyi nyomoruság, nem lesz annyi lázadozó tömeg, nem lesz annyi öngyilkosság s nem lesz másnak a gyilkosa sem. Nem fogják ismerni a különböző kifogásokat a bünnek szépitgetésére.

Apostolok kellenek, akik szétjárnak és ezeket a tanitásokat közlik az emberekkel.

A megjelent közönség nagy figyelemmel hallgatta Bagdy előadását, amelyért Siposs Imre lelkész, mint az egyesület titkára mondott köszönetet.

Bakóczy Gábor és társai megfelebbezték a Hatvan ucca szabályozási vonalának módositását

Ismeretes, hogy az izraelita hitközség a Hatvan utca 6. sz. alatti telken egy négyemeletes palotát épit. A Hatvan utcai szabályozási vonal szerint a palotát nyolc méterrel kellett volna hátrább épiteni és mivel a környező házak fel épitésére belátható időn belül nem kerül a sor, az izraelita hitközség négyemeletes palotája egy zugba került volna. A hitközség éppen ezért kérte a várost, hogy a szabályozási vonalat módositsa, hogy a palota ne kerüljön olyan nagyon hátra. Az akció sikerrel is járt, mert a törvényhatósági közgyülés hozzájárult ahoz, hogy a szabályozási vonal módosittassék és igy az épitendő palota csak három méterrel kerül hátrább. Most már csak a miniszteri jóváhagyás van hátra — hogy az épitkezés meg is indulhasson. Bakóczy Gábor s több törvényhatósági bizottsági tagtársa azonban megfelebbezte a közgyülés határozatát, mellyel módositották a szabályozási vonalat.

Eladásra

kerülnek üzletemben felhalmozott

Női kalapok

melyek izléses kivitelben és a legutolsó divatszinekben készültek el. Áraimat mélyen leszállitottam ugy hogy akinek kevés pénze van is — vásárolhat

Schimmer Mórné

PIAC UCCA 2. SZÁM.

Sárga kanna fekete sávval.

Elpusztulnak legyek, szunyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák

stb. Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak eredeti plombált Flit-kannát fogadjunk el!

Magyarországi központ:

PANACEA Gyógyszervegyészeti R.T. Budapest, VI. Figyelő ucca 16.

Telefon: L. 909-48.

Tavasszal megkezdik a debreceni Iparosszékház épitését

Előljárósági ülés az Ipartestületben

Az Ipartestület előljárósága *Vajassy* Imre elnök elnöklete alatt tartotta meg rendes havi rendes ülését, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Az ülés első tárgyaként szereplő tanonc-szabaditás alkalmával elnök intézett ezuttal is buzditó beszédet a segédsorba lépett tanoncokhoz, akiket Isten és Haza tiszteletére, egymás és a munka megbecsülésére serkentett. Örömmel álla pitotta megbeszéde végén, hogy 62 felszabadult tanonc közül több van, akik ugy az iparukban, mint pedig az iskolában jeles eredményt értek el, de ezek közül is a legkiválóbbnak: Kamuti Jenő lakatossegédnek átnyujtotta a testület ajándékát képező könyvet s egyben követendő mintaképül állitotta a többi felszabadultak elé.

Elnök bemutatta ezután a Piac ucca rendezése tárgyában a Kamaránál összehivott értekezletre szóló meghivót, amelyre vonatkozólag az előljáróság ugy határozott, hogy miután főként a kereskedők vannak érdekelve, azok határozatához hozzájárul.

Napirenden szerepelt a *létesitendő székház-ügy*, amelynek létesitése iránt már korábban megindult az akció. Most ismét tárgyalás alá vették s több igen hasznos intézkedés tétele után remélni lehet, hogy *tavaszra megindul az épitkezés, mely a debreceni iparosság régi vágyának: az Iparos-székháznak megvalósulását fogja jelenteni.*

A városi Tanács útján *kérdést intézett a Kereskedelemügyi miniszter az előljárósághoz, nem lenne-e sérelmes ha a vásárokat szombatról más napra áthelyeznék, mert a szombat izraelita ünnep lévén, törvényük tiltja a szombati munkától.* Az előljáróság egyhangulag ugy határozott, hogy az eddigi rendszer fenntartását kivánja, mert a mai nehéz helyzet nem alkalmas régi és bevált szokás megváltoztatására, különben sem akar precedenst teremteni, amelyre hivatkozással később pedig vasárnapról helyeznék át másnapra a vásárt.

Kimondotta az előljáróság, hogy elhunyt Szathmáry Zoltán siremlékének költségeihez hozzájárul.

A festő-szakosztály javaslatára tárgyalás alá vette az előljáróság a munkadójukat oknélkül otthagyott tanoncok ujraszerződtethetésének ügyét s addig is mig e kérdésben a kiküldött bizottság konkrét javaslattal jön: ideiglenesen több igen üdvös rendelkezést léptett életbe.

Kimondotta az előljáróság, hogy a szállóban november 1-ével megüresedő házmesteri állásra nyilvános pályázatot hirdet.

Majdnem két óra hosszáig tartó beható és sokszor szenvedélyes vitát provokált ki a tanonciskola felügyelő bizottságának azon intézkedése, hogy a folyó tanévre ismét kötelezőleg kivánja az iskola ellátni tanszerrel a tanoncokat. Az előljáróságban az az egyhangu vélemény alakult ki, hogy mindenkinek módot kell nyujtani ahoz, — hogy a szükséges tanszereket és könyveket onnan szerezze be, ahonnan akarja. Sérelmesnek tartja az előljáróság azon körülményt is, hogy a ziskolában minden évben ujabb tankönyveket irnak elő, ugy hogy a munkaadók, kik egyik évben már beszerezték az illető osztály részére szükséges könyveket, a másik évben nem tudják átadni a másik tanoncnak, hanem ujat kell vásárolniok. E tárggyal kapcsolatban az asztalosok és a cipészek azt is felpanaszolták, hogy az iskolában felállitott mühelyben privát munkákat végeznek s hogy a levente-órákon résztvevő tanoncok ottléte nem igazoltatik. Mindezekre vonatkozólag az előljáróság megteszi a lépéseket s ha kell, panaszával küldöttségileg fordul az illetékes miniszteriumhoz.

Női ruhákat izlésesen készit olcsó áron **Kovács Margit** női szabó és mühimző, **Péterfia u. 11.** (Csokonai szinház müvésznőinek uccai és estélyi ruha készitője. — Szabni, varrni ... — Tanulók felvételnek. Müszabászati Akadémia ok evelével kitüntetve.

Figyelem! **Cipőszükségletét** szerezze be **Nagynál,** hol ju ányos árak mellett tartós téri, női és gyermekcipőt vásárolhat **Hunyadi-u. 13**

Fényképkiállitás Liener műtermében

A fényképész ipar technikai fejlettségével versenyt halad a mestereknek az a törekvésük, hogy a munkáikban minél több müvészi nyujtsanak. Ezt a törekvést látjuk megnyilvánulni Liener Béla, a kiváló fényképész mütermében most rendezett fényképkiállitáson is.

Ugy izlésben, mint a beállitások változatosságában, vonalvezetésben s minden müvészi hatás ellenére is a képek élethüségében olyan tökéletest produkál, amely messze meghaladja a fényképészektől megszokot produktumokat. Menyasszonyi képeit ugy állitja be, hogy szinte alig lehet két egyformát találni s amellett a szinezésük, lágyságuk ugyszólván felülmulhatatlan. — Gyermekképei egyenesen elragadóak. — Biztos kézzel választja ki azt a pillanatot, amely legkedvezőbb s amikor a gyermek kedves, elragadó mozdulattal bájos üdeséget sugároz maga körül. Komoly portréi, amelyek a megszólalásig hüek, a legtökéletesebbek, amit ezen a téren produkálni lehet.

A képkiállitás sok nezőt vonz és naponként százan és százan gyönyörködnek az uj kirakatokban.

Egy balatoni rekorder a La Manche csatorna átuszására készül

Ente Károly 20 éves fiatalember Balatonkenesétől Tihanyig, ahol a Balaton légvonalban 24 km., a Balatont 13 óra 07 perc alatt uszta át. Ente pontosan reggel 5 órakor indult Keneséről a molóról és este 6 óra 07 perckor érkezett a tihanyi molóra. — A Balaton vize 17.5 fokos volt. — Ente Károly, aki különben az FTC tagja, ezután a bravurja után a La Manche csatorna átuszására indul.

Heverő tőkéjét legjobban gyümölcsözteti a Debreceni Bankház, Miklós-utca 7.

Tégla és cserép **legolcsóbban** kapható Tóth és Sebestyén Rt. téglagyárából. Eladás Simonffi ucca 1a II. em. Telefon 610.

Villanyszerelési munka legolcsóbban **Szücsnél.** Erzsébet-u. 50. Telefon 10-84.

Londoni levél

A
GREENWICHI-I OBSERVATÓRIUM

II.

(Folytatás).

A terasz a szél-, irány-, nyomás- és a csapadék magasság grafikonjait rajzoló masinák befogadására szolgáló cabin-t hordozza hátán. Ugyancsak ezen van egy másik kis bódé is, melyben a szél sebességét mérő forgó henger mellett kalauzom megjegyezte, hogy a szél középsebessége 20 angol mérföld (32 km) de észleltek már 85 a. m.-t (136 km) is.

A következő csoda, a kb. 3 km hosszu távcsővel biró, higanyágyban forgó fotografálógép, mellyel a föld sarokpontjának relativ mozgását észlelik. Itt egy nyomtatott táblán olvashatjuk a müszer szerepét. Talán a föld tengelyének nem fix voltából következő *secondaire* mozgások ismerete, még az angol tengerészet eme képzett altisztjeinek is, tul magas volt.

Innen vezéreltem a nagy megfigyelő távcsőhöz, mellyel egy mozgatható diványon fekvő csillagász figyeli minden éjjel — tiszta időben — az eget. Ez a távcső kb. 7 m. hosszu és a külső átmérője legalább 60 cm. és hatalmas sulya dacára egy gyermek is könnyüszerrel mozgathatná, oly pontosan van kiegyensulyozva. Ez a távcső a föld forgását automatikusan követi, ha a csillagász bekapcsolja az e célra szolgáló elmés szerkezetet, egy propeller által hajtott vizórát.

Innen mentünk át a *muzeumba*. Ez már az ujabb épületcsoporthoz tartozik. A vörös sajtolt téglából nyersen rakott épület párkányán a csillagda asztronomusainak neve diszeleg.

A muzeumban a fényképeket szemlélük meg, melyek zömét napfogyatkozások, napfoltok, üstökös átvonulások és kettős csillagok képezik. Igen érdekes az a fénykép, mely egy másodrendü csillag átvonulását ábrázolja egy elsőrendü előtt. Képzeljük az elsőrendü csillagot a lemez közepén, s a lemezt egy vizszintes és egy függőleges középvonallal négy négyszögre felosztva. — Egy kis négyszög az átvonuló másodrendü csillag nivójában van exponálva egy speciális berendezés segitségével. Ezen négyszög alapszine valamivel sötétebb, mint a megmaradó 3-é, melyek az elsőrendü csillag nivóját ábrázolják. A felvétel abban a pillanatban történik, mikor a másodrendü csillag — vagy hold —, az elsőrendü azon körcikknegyedében van, melyet saját — a másodrendüé — nivója takar.

Ugyancsak ebben a pavilonban őrzik a csillagda évkönyveit is, melyekről csak azt tudom megjegyezni, hogy igen vaskosak.

Itt volt szerencsém látni a jelenlegi „Royal Astrologer"-t is, ki egy elegánsan öltözött szépasszonyt és ennek kis fiát vezette körül. Hja, könnyü a nőknek!!!

Az utolsó látnivaló a csillagda nagyszerü *fotometer*-je. Különös látvány ez a kétcsövü, hatalmas müszer. Egyik cső a fényképező kamara, a másik pedig a beállító távcső. Mindkettő egy horizontális tengelyen rögzitve olyformán, hogy *optikai tengelyeik* egyforma távolságra vannak a horizontális tengely forgópontjától.

A megfigyelő távcső rövid. Alig 2 m. hosszu. De átmérője legalább 70 cm. Ez a müszer is tudja követni a föld forgását, de ez már egy modern elektromos vezérmü hajtja, mely — a már sokszor idézett altiszt véleménye szerint — sokkal pontosabb, mint a fentebb emlitett vizóra. Ezt a hatalmas szerkezetet is mozgásba hozta kedvemért s itt is elszavalta betanult mondókáját. Érdekes megfigyelni, hogy mig a Franciaországi muzeumok és közintézmények őrei és vezetői olyan tisztán és szépen beszélnek, mint *a 40 hallhatatlan* egyike (a francia akadémia tagjai), addig Anglia eme vizi hadfia csak olyan zamatos nyelven beszélt, mint a mi jó öreg altisztjeink.

Mielőtt elhagytam volna ezt a nevezetes helyet, *ciceroném* bevezetett abba a szobába, hol a látogatók aláirják az intézet *vizit könyvét* s igy én is megörökitettem nevemet ebben a jobb sorsra érdemes könyvben.

A kapuhoz kisérve, néhány ezüst darabbal gondoltam ezt a hasznos asztronomiai leckét dijazni, mit a Navy (tengerészet) ez érdemes hadfia egy „Thank Yov S'r" kiséretében — méltóságában mit sem levonva — tett zsebre.

Én pedig siettem elfogni egy villamost, mert az ég dörgő szavával figyelmeztetett, hogy egy pazar zápor kitörőben van . . .

Tóth Iván mérnök.

Volt, volt . . .

Azért hogy nem szólok, be sokat látok,
azért, hogy nem sirok, be sokat vérzem,
azért hogy nincs hideg, be sokat fázom
és ázom
azért, hogy nem esik eső
és nő
virág, azért hogy nincsen kertem
és van nagy csönd azért hogy rá nem leltem,
van barát is, azért hogy nekem nincsen,
és van élet, azért hogy halált hinisen,
van holnap, ma, volt tegnap,
volt, volt minden,
volt álom, asszony, együtt szöktek innen,
volt dal, volt jaj, volt, volt
sok sárga pénzem,
sirás, öröm együtt is voltak részem
volt mindenem,
volt . . . volt . . .
most azért vérzem.

FÉNYES JENŐ.

Félszázezer ember fordult meg az idén a nagyerdei strandon

Horthy István altábornagy is meglátogatta a nagyerdei strandfürdőt

A Nagyerdőn létesitett strandfürdő és uszoda évről-évre jobban bebizonyitja, hogy micsoda hatalmas hiányt pótolt és mennyire szükségletévé vált már a közönségnek. Ebben a poros és egészségtelen levegőjü városban valóságos áldás ez az intézmény és erős vára a testkultúrának, az egészségnek.

A nagyerdei strandfürdő közkedveltségét mi sem bizonyitja jobban, mint az a körülmény, hogy az idén majdnem félszázezer ember fordult meg a strandfürdőben, akik olcsó pénzen élvezték a napfény és a viz áldásait. Hány, meg hány szegény ember vette igénybe ezt a remek intézményt és frissültek fel a munka után a vizben, a napsütésben. Az uszástudás különben egyre jobban terjed Debrecenben. — Bárha ez az uszósportban még nem látszik meg, de meglátszott azon, hogy a nagyerdei uszodában egyetlen komoly baleset sem fordult elő. Előfordult ugyan, hogy egy-egy vakmerő kezdő uszó bátran nekivágott a mély viznek és alaposan belekóstolt az uszoda vizébe, de a népszerü *Kepecs* Mihály uszómester mindig résen volt és közbelépett, mielőtt még komolyabb baj történhetett volna.

Az uszodát sürün látogatta Debrecen intelligenciája — és vendége volt a strandfürdőnek Horthy István altábornagy, a kormányzó testvérbátyja is.

Horthy István a Lovasnapok alkalmával, amikor hatalmas hőség volt Debrecenben, keresett üdülést a strandfürdőben. — Természetesen senkisem sejtette jövetelét és nem is ismerték fel. Szerényen bement az uszoda ruhatárába és dreszt váltott magának, majd odafordult egy alkalmazothoz és kérte, hogy hivják neki a borbélyt elő. Az illető épen el volt foglalva és igy a borbély csak lassan került elő.

A borotválásnál, amint az már minden borbélymühelyben szokásos, diskurzus indult meg a vendég és a borbély között:

— *Igaz, hogy Debrecenben van a Kormányzó testvérbátyja?* — kérdezte a kiváncsi Figaró.

— *Igaz,* — volt a válasz.

— *Hát aztán milyen cim jár vajon neki?*

— *Annak fiam, azt mondják hogy kegyelmes ur.*

— *És nem haragszik meg, ha azt mondják neki, tekintetes ur?*

— *Dehogy haragszik meg, jó ember az.*

— *Hát uraságod hová való?* — kivánesiskodott tovább a borbély.

— *Én vagyok a szatmármegyei bandérium vezetője,* — felelte a vendég.

Közben befejeződött a borotválási müvelet. *Horthy* István felöltözött és kiült egy pohár sörre a Vigadóba.

Egyszer csak rohan be a strandra nagy lelkendezve egy pincér és odasug a többinek.

— *Kinnt sörözik a Kormányzó bátyja a terraszon!*

— De már ezt megnézzük, — mondották az alkalmazottak, — hiszen elevenen még nem láttunk ilyen nagyurat. — Szépen kihuzódtak a terraszra, kikukucskáltak. — *Nagy lett a meglepetésük, amikor felismerték a kedélyesen diskuráló öreg urban a Kormányzó testvérbátyját, Horthy István altábornagyot.*

A strandfürdőben egyébként kifogástalanok voltak a viszonyok, a személyzetre nem volt panasz, ellenkezőleg inkább a személyzet panaszkodik a vendégekre, mert nem nagyon vigyáznak a tisztiságra, — különösen a hölgyekre van panasz.

Ezek azonban mind kis jelentőségü dolgok, amellett a hatalmas tény mellett, hogy a nagyerdei strandfürdő valóságos kincs Debrecen lakosságára és nincs messze az az idő, hogy ki fog kellene bővíteni. Amire egyébként meg is van a hajlandóság a városi tanácsban, hiszen a strand üzletnek is jó.

A Babits Mihály Társaság emléktáblát helyez Szathmáry Zoltán házára

A tragikus sorsu iró és hirlapiró Szathmáry Zoltánt, a drága jó Szatyi bácsit nem tudjuk feledni. Elment és virágát is magával vitte, illata azonban itt maradt — emléke felett. Ha életében bántották, most itt van a kárpótlás, itt vannak azok, akik megértik és méltányolják, szeretik őt. Itt vannak az ifju erők, akik hiszik, hogy a tiszta, eszményi és önzetlen életfogásoknak méltó bajnokai lesznek.

Szatyi tanitotta sokukat. Együtt keresték, űzték a tiszta ideált s bár az öreg gyermek kifáradt, a fiatal életerős lelkek tovább birják a megkezdett iramot.

Dolgoznak acélos akarattal, nagy nagy álmokkal, sok, sok reménnyel. Társaságba tömörültek. Ifju irók, költők, festők, szobrászok fogtak egymással kezet — és megalakult a „Babits Mihály Társaság". A fiatal egyesület nemsokára hallatni fog magáról: e hónap végén több kötet könyvet ad ki: szerzői esteket, matinékat, tárlatokat rendez. Sok fiatal tehetséget juttat szóhoz és irányitja is őket.

A Társaság hü maradt elhunyt öreg barátjához, Szathmáry Zoltánhoz és emléktáblával örökiti meg nevét, vágyainak, álmainak helyét, ahol a müvészet édes ihlete annyiszor felkereste.

A Babits Mihály Társaság egyik fiatal tehetséges tagja: Szalacsy-Rácz István szobrász és festő müvész készíti el az emléktáblát, amely gyönyörü kivitelü müvészi munka lesz.

A leleplezés valószinüleg e hónap végén lesz. Az ünnepély után a Babits Mihály Társaság megkoszoruzza Szathmáry Zoltán sirját, elvivén neki azt, amit legjobban szeretett — a fekete krizantemot. —ász.

Világhirü angol Douglas, Exselsior Jap, Zündapp motorkerékpárok lerakata. „Alföldi" Király ucca 5.

Otthoni kényelem.
Első rendü francia konyha!
Megnyilt
a legmodernebbul berendezett
PALACE PENSIO
VII. Károly körut 3.
Telefon: Jozsef 416-10 és 415-20. sz.
Telefon és rádió a szobákban. — Saját fel- és lemenő lift. — Állandó hideg- és melegvizszolgáltatás. — Diétás konyha, dr. Szilárd Bertalan főorvos vezetése alatt.
Mérsékelt árak!
Szalón. Hallok. Társalgó. Dohányzószoba. Közös ebédlő.

Izlelje meg egyszer a Dréher Sörcsarnok és Étterem konyháját,
hol elsőrangu és izletes konyhát talál, mire biztositék Makay Károly főszakács eddigi müködése, ugyszintén a pontos és figyelmes kiszolgálás -:- Elsőrangu Dréher sörök -:- Nagy választék ugy borokban, mint minden másfajta italokban
Minden este elsőrendü salon zenekar -:- Kellemes kerthelyiség

RÁDIÓ-MŰSOR

Szombat, szeptember 8.

Budapest 557.5 (3) (20) 9. Ujsághírek. 10 Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébánia templomból .12 Déli harangszó az egyetem-téri templomból. 12.10 Időjárásjelentés. 12.15 A m. kir. I. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye a Studióból. 3.30 Kisasszonynapi hangulat. 4 Tutsek Anna ifjusági elbeszélései. 4.45 Pontos időjelzés. 5 Dr. Járossy Jenő dalszerző magyar nótadélutánja, cigányzenekisérettel. 6.30 Dr. Heigl László előadása: Az amerikai nő. 7.10 Részleges sporteredmények. 7.30 Gramofonhangverseny. (Művészlemezek). 8 Előadás a Studióból: A nők harca. 9.30 Cigányzene. 11 Jazz-band.

Külföld: 3.30 Stuttgart: Tarka délután. 5 Berlin: Zene. Bern: Az olasz művészzenekar hangversenye. Brüsszel: Tánczene. 6.30 Barcelona: Antonio (bariton) hangversenye. 7 Brünn Orosz zene. 7.50 Barcelona: T. Gonzalez (szoprán) hangversenye. 8.15 Frankfurt: Lehár: A viz özvegy opera. 9 Bécs: Wiener Symhonia Jazzorchester hangversenye. Róma: Részletek a Sámson és Delila operából. 9.30 Königsberg: Orosz zene. 10 Lausaune: Gramofon tánczene. Zürich: Gramofon tánczene. 10.15 Kopenhága: Tánczene. 10.30 Berlin: Tánczene. Breslau: Tánczene. Königsberg: Tánczene. — Leipzig: Tánczene. 11 Milánó: Tánczene.

Vasárnap, szeptember 9.

Budapest 557.5 (3) (20) 9 Ujság hírek, kozmetika. 10 Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébánia templomból. 11.20 Evangelikus Istentisztelet a Bécsikaputéri templomból. 12.30 Időjárásjelentés. Utána a m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarakar hangversenye. 3.30 Bíró János miniszteri tanácsos fellolvasása. 4.45 Thury Mária gyermekmeséi. 4.45 Időjárás jelentés. 5 A m. kir. I. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye az Angol parkból. 6.40 Orból Attila: Egy boldog kis ország születése, élete és romlása. 7.15 Sporteremények 7.35 Előadás a Studióból. Eredeti Népszínmű három felvonásban. 10.45 Pontos időjelzés, a sporteredmények összefoglalt bemondása, utána cigányzene.

Külföld: 4 Leipzig: Áriák és dalok. 5 Brüsszel: Tánczene. Nápoly: Carla Spineli hangversenye. 6 Róma: Tánczene. 6.30 Barcelona: Elvira Isos (szoprán) hangversenye. 7.30 Oslo: Offenbach: Les Aveugles operettje. 7.50 Barcelona: E Cesols (tenor) hangversenye 8 Berlin: Operett est Schwarz Vera közreműködésével. Langenberg: Fall Az elvált asszony (operett) 8.30 Bécs: Ascher Sonja (operett). Brünn: Kamarazene. München: Cigányzene. Varsó: Tánczene. Zürich: Dalok és operettrészletek. 8.45 Kopenhága: Tánczene. 8.50 Milánó: Giorgione: Fedora (opera). 9 Frankfurt: Tánczene. 10.20 Brünn: Tánczene. 10.30 Berlin: Tánczene.

Ne vegyen **motorkerékpárt** addig mig meg nem tekinti raktáramat, **„Alföldi", Király ucca 5.**

Irógépek legolcsóbban **Huray** műszerésznél, Hunyadi ucca 26. sz. Telefon 10-84.

Döntő fordulat a homokkerti és nyilastelepi templomépités ügyében

Juhász Nagy Sándor javaslatot nyujtott be a presbyteriumhoz a két templom 1929-ben leendő felépitésére - Mind a két helyre egy-egy rendes uj lelkészi állást is szerveznek - Megalakitják a templomépitő bizottságot

Sok szó esett mostanában arról a mozgalomról, melyet egyrészről a nyilastelepiek, másrészről a homokkertiek inditottak meg az iránt, — hogy templomot épittessen számukra az egyház. Küldöttségeket is vezettek dr Juhász Nagy Sándor főjegyző elé, aki a legteljesebb megértéssel és szeretettel vette kezébe az ügyet. Sokat tanácskozott az illetékesekkel, mig végre most eredmény kiséri fáradozásait.

Tegnap, mivel értesültünk róla, hogy a templomok épitése jó uton halad, kérdést intéztünk dr Juhász Nagy Sándor főjegyzőhöz, vajjon igaz-e, hogy az egyház most már foglalkozni kiván a két uj templom felépitésének problémájával.

Juhász Nagy Sándor főjegyző a következő nagyfontosságu és rendkivül érdekes nyilatkozatot tette:

A „Debreczen" kérdésére szivesen válaszolok és tájékozásul közlöm, hogy az uj templomok épitése ügyében *döntő fordulat* következett be.

A mai napon irásbeli javaslatot nyujtottam be, melyben inditványozom, hogy a presbytérium határozza el ugy a Homokkertben, mint a Nyilastelepen templom- és lelkészi lakás épitését, valamint mindakét helyre egy-egy uj rendes lelkészi állás szervezését.

Az inditvány indokolása az, hogy a Homokkertben és környékén mintegy 6000, a Nyilastelepen és a környező telepeken csaknem ugyan annyi református lélek él, akik a várostól igen messze laknak. A Homokkertet a vasuti állomás és nagy hid zárja el a belső várostól, a Nyilastelepet és környékét pedig egy nagy alig beépitett terület választja el a belsőségtől. Ezek a derék hiveink tehát joggal kérik azt, — hogy lakóhelyük középpontjában ott álljon az Istenháza és közöttük lakjék a lelkipásztor, aki hiveivel ekként közvetlen és állandó érintkezésben legyen.

Nincs kétség benne, hogy a presbytérium az inditványt egyhangu lelkesedéssel fogja megszavazni és *valószinüleg azonnal megalakitja a templomépitő bizottságot is.*

Ezekután a templomok felépitése kizárólag pénzkérdéssé fog válni. — Ugy látszik, hogy az egyháznak lesz fedezete a templomok mielőbbi felépitéséhez. Etekintetben azonban csak alapos gazdasági előkészités után lehet egészen határozottan nyilatkozni.

Én a magam részéről azt szeretném, hogy a két templom egyszerre épüljön fel — és pedig már a jövő 1929. évben.

Hogy ez a szándék meg fog-é valósulni, azt ma még teljes bizonyossággal nem merem mondani. Csak arról biztositathatom a református aytánkfiait, hogy ennek a jószándéknak valóra válása érdekében minden lehetőt igyekezni fogunk megtenni.

Adja Isten, hogy a két uj templomban minélelőbb felzendüljön a zsoltár.

Őszi szomoruság

Ősz van, megint ősz van. Örök témája a természetnek, poétának s a kenyerét betakarító szegény embernek. A hatalmasok, a nagyok, kik telt erszényen keresztül nézik a világot, azok nem veszik ugy és olyan hamar észre a hervadást, a szomoruság izét nem érezik meg, mert nekik az ősz egy a tavasszal, téllel, nyárral. Ugyanugy megvan az öröme, szórakozása ennek az évszaknak is, mint a többinek. De a természet, a poéta, a téli kenyerét elraktározó szegény ember egészen mást lát az őszben. A természet szomoru és még a fényes napsugáron keresztül is a saját szomoruságát gyászolja. Nincs terve, nincs kitartása, nincs kedve, csupán csak végtelen lemondása és bánata. — Olyan minden ma már a természetben, mint az őszirózsa: szine, disze van, de illata az elmulás nincstelenségéről beszél. — Őszirózsák, szomoru őszirózsák, halál virágai, elmulás pompái, miért van az, hogy ugy el tudjátok szomoritani az emberek lelkét?....

A poéta már a tavasszal készült arra, hogy milyen pompás csengésü rímeket fog kihalászni az őszi hangulatból. A poéta a meglátások embere, a megérzések lelkes kifejezője s mig a világ világ lesz s mig ember tapossa az őszi avart, addig mindig lesz ősszel mondanivalójuk a poétáknak. Nem ujat, nem ismeretlent, csak az örök és mindig egyformán szomoru őszt fogják énekelni.

A téltől félő szegény ember ősze sem fog megváltozni soha. A szomoruság mellé mindig odaáll majd a gond is, hogy vajjon mit hoz, mit az élet a jövő őszig. A kenyérgond nagyobb és erősebb, mint az ősz szomorusága és mindig ott fog lebegni a munkából élő ember szemei előtt. A hervadó lomb, fonnyadó mezők, letarolt szántóföldek, mind a gonddal küzdő szegény ember árva sorsosai; téltől félő védelmek összetartó egymásra találása ez. Az ősz mögött már settenkedő lépéssel jár a tél s csak azt várja, hogy az utolsó sárgult levél is leperdüljön a fákról, hogy hozhassa fehér takaróját, szemfedőjét.

Még most megvan az időben a jóakarat, a tetszelgő szépet-mutatás, de hasztalan erőlködés az már. Mi már tudjuk, mi már érezzük, hogy nincs messze a lombhullató idő-temetés, hol déresipte levelekből lesz a szőnyeg és krizantém virágok fognak világitani, mint fehér mécsesek. Mi meg lehajtjuk a fejünket és ugy suttogjuk: ősz van — megint ősz van....

Sz. R. J.

Fiu iskola-ruhát
nálunk vegyen
mert
azokat bécsi modelek után készitjük divatos gyapju szövetekből, tehát csinosak és jók, igy
biztos,
hogy meg lesz elégedve
MODERN RUHAHÁZ
Főpostával szemben.

Müller Franken német birodalmi kancellár nagyhatásu beszédet mondott a Népszövetség ülésén

A nemzetek szövetségének mai ülésén Müller-Franken német birodalmi kancellár *nagyhatásu beszédet mondott*, amelyet a delegátusok élénk érdeklődéssel hallgattak végig. Rendkivül tanulságos volt megfigyelni, hogy a delegátusok viselkedése és hangulata *mennyire más volt, mint a legutóbbi években, amikor Németország világpolitikai poziciója még nem volt oly szilárd, mint ma.*

Müller-Franken birodalmi kancellár beszédében két olyan dologról is szólott, amely bennünket magyarokat élénken érdekel. A *leszerelés* kérdésében álláspontja *teljesen födi a magyar kormány véleményét. A kisebbségi kérdésről pedig szintén olyan véleményt hangoztatott, amelyek ugy a magyar kormány álláspontját, mint a magyar közvélemény jelenlegi hangulatát teljes mértékben födi.*

Balíazár püspök 12 prédikációját adta át Szomory Dezső irónak

Egyik budapesti esti lap irja a következőket:

Szomory Dezsőt, mint ismeretes, mér régtől foglalkoztatja egy bibliai tárgyu legenda, melynek Szent Pál a főalakja. Évek óta tanulmányozza a Szent Pálra vonatkozó irodalmat és ebben a munkájában most véletlen folytán *Baltazár* püspökben olyan nem remélt kiváló segitőtársra talált aki maga is rajongó hive Szent Pálnak.

Beszélgettünk *Szomory* Dezsővel aki a következőket mondotta Baltazár püspökkel való beszélgetéséről:

— A napokban egy vacsorán dr Miklauzics Adolf miniszteri tanácsosnál, ki régi jó barátom, abban a kitüntető szerencsében részesültem, hogy dr Baltazár Dezső püspök mellett ülhettem a virágos asztalnál. Bibliamagyarázatokról és a kereszténység eredetéről lévén szó, az apostolok sorában Szent Pált emlitettem, megvallom, azzal a fiatalos lelkesedéssel, amit ez iránt a rendkivüli egyéniség iránt érzek.

A püspök ur egyszerre csak ezeket mondotta:

— Szent Pál, ez az én kedvenc apostolom, ez az irtóztató egyéniség. Az én számomra is a legigazabb, legistenibb példa, amit követni kell. Számtalan prédikációmban foglalkoztam vele és ezeket a prédikációkat el fogom küldeni neked.

— Azóta eltelt egy pár nap és én azt hittem, hogy Baltazár püspök már megfeledkezett a dologról, ami kor most a következő levelet irta titkárjának, *Mogán* Ákosnak:

— Kedves Ákos! Légy szives igéretem beváltásaként Szomory Dezső barátomnak lakására *elküldetni a mellékelt 12 darab prédikációmat.* Bennük igazi világossággal láthatja meg Szent Pál képét. Csak arra kérem, hogy minden bizonysággal olvassa el mind. Büszke lennék rá, ha zseniális irói lelke tárházába én is adhatnék valami értéket és igen legkötelezve lennék, ha megmondaná felőlük azt a benyomást, amit rá tartalmukkal, stilusukkal tettek. Még ezek az egyházi beszédeim s velük valami száz darab nem jelentek meg nyomtatásban. — Szeretettel: bátyád

Baltazár Dezső.

— Ez a püspök ur levele. Ezt a levelet Mogán tiszteletes volt szives eljuttatni hozzám a *12 darab prédikációval* együtt. — Mondanom sem kell, hogy Baltazár püspök urnak e sorai a legnagyobb örömmel és büszkeséggel töltötték el a szivemet. Most már csak az van hátra, hogy elmerüljek a prédikációkba és megirjam a darabomat.

A Zenekedvelők Körének ezévi hangversenyei

A zenekultura országutja, amely hivatva volna a zene szeretetét és megbecsülését vidékre is elvinni — lassan épül, de Debrecenig ugylátszik már elért. A Budapesten szereplő külföldi és a budapesti nagy magyar művészek egyre sürübben látogatnak el ide is, magukkal hozva a magasabb zenekulturát, mely lassan bár, de annál erősebben szoritja ki az elhanyagolt vidékről a dilettanizmus fülledt levegőjét.

A közönséget megértésre csakis igazi nagyságok szerepeltetésével lehet nevelni. Hála a Zenekedvelők Köre fáradhatatlan munkásságának, ma már nemcsak a nagyközönség nevelődik ilyen értelemben, hanem az ifjuság is hozzájául oly művészekkel, hogy lelkes és komolyan zeneszerető hangverseny publikum válhasson belőle.

A bérleti hangversenyek során a Zenekedvelők Köre — szenzációs meglepetéssel akar kedveskedni a közönségnek. — Szeretné ugyanis *Dusolina Gianninit*, a newyorki Metropoliten opera és a Scala Jeritzával egyenrangu énekesnőjét le hozni. — A művésznő a budapesti Operában Toscát énekli és a Vigadóban lesz egyetlen hangversenye. Felléptenként 2500 dollárt kap. A Zenekedvelők Köre igéretet kapott, hogy a művésznő Debrecenbe is lejön, azonban fellépti dija igy is olyan magas, hogy csak akkor lehet reá számitani, ha e hó közepéig legalább 800 tag jelentkezik. Budapesti koncertjére a jegyek legnagyobbrésze 30—40 pengős árak mellett is elfogyott. Mindenki jól teszi, ha minél gyorsabban belép a körbe, hogy biztositthassa magának ezt az igazán müélvezetet.

Ha ez nem sikerül, akkor a Kör a bécsi Opera kiváló művésznőjét, Jeritza partnerét, *Elisabeth Schumannt* köti le.

Az idei szereplők között ott látjuk még elsősorban *Marcel Journet* akinek hallatlan muzsikalitása és egyedülálló organuma olyan sikereket biztositott részére, hogy a multba kell visszatérnünk hasonló énekest találni. — Egy-egy áriája után halotti csend van a teremben, a közönségnek magához kell térnie lenyügözöttségétől, hogy aztán annak nagyobb erővel törjön ki a taps.

Albert Spalding ma Amerikában sőt ami nagy szó, Európában is a hegedü első mesterei közé kezd emelkedni. Szivós kitartással dolgozik ugy, hogy az európai hegedümüvészek óriási konkurrenciáját is elbirja. Nála temperamentumosabb hegedüjátékost keveset ismerünk. Telmányihoz hasonlitható. Magyarországi hirnevét Budapesten Dohnányival rendezett szonátaestjével alapitotta meg.

Örömmel állapitjuk meg, hogy a külföldet járó *magyar* müvészek is felkeresik Debrecent. Dohnányi Ernő, Basilides Mena, Szentgyörgyi László, Bokor Judit neve ma már jóformán ismertebb külföldön, mint idehaza. Csak büszkeség tölthet el bennünket annak tudatában, hogy ma már a magyar müvészek oly nagy százalékban képviselik külföldön a magyar kulturát, amilyenre más nemzetnél nincs példa. Franciaországban az uj zongoristanemzedék kezdi Európát meghóditani. Legjelesebb képviselőjüket *Jeanne Marie Darrét* tavaly hallotuk. Az idén ismét eljön hozzánk, hogy igazán egyedülálló müvészetében ujra gyönyörködhessünk.

A népszerü zenei előadások közönségének abban a ritka élvezetben lesz része, hogy vidéken nálunk általában elhanyagolt kamarazenét, melyet mostanában kezdenek ujra értékének megfelelő arányban kultiválni, hallhasson: A Bárány magyar női vonósnégyes fog fellépni, melynek szintén sok sikeres külföldi szereplése volt.

Ha igy haladunk tovább, Debrecen hovatovább mindent hallhat, amit Budapesten is érdemes meghallgatni s erőteljesen kapcsolódunk bele nemcsak a fővárosi, hanem az európai zenekulturába is. Ez már nem látszat-kultura, hanem az igazi müvészet kezd a városban gyökeret verni, hogy belülről is, kivülről is megindítsa az évszázadokon keresztül stagnáló kulturális vérkeringést.

Spalatóban kövekkel és záptojásokkal várták a középitészeti minisztert

Belgrád, szeptember 7. Spalatóból jelentik: Gröga Angelinovits, középitészeti minisztert tegnapelőtt éjjel a főtéren kövekkel és záptojásokkal dobálták meg, ugy, hogy sinte futva kellett menekülnie. A rendőrség tiz tüntetőt letartóztatott. A tüntetések megismétlését csak a legszigorubb rendőri intézkedések akadályozták meg.

A magyar kormány jegyzéke a román kormányhoz

Bukarest, szeptember 7. A román kormány augusztus 29-iki jegyzékére a magyar kormány válaszát a bukaresti magyar követ ma adta át. A jegyzék igy szól:

Miniszter Ur! Nagyméltóságod augusztus 29-én kelt jegyzékét kormányomnak átnyujtottam, amelyre kormányom válaszát van szerencsém a következőkben közölni:

A magyar kormány mély sajnálattal kénytelen megállapitani, miszerint ez az uj jegyzék, anélkül, hogy a legkisebb barátságos megoldáshoz szükséges közeledésre okot szolgáltatna, a román kormánynak ugyanazt az álláspontját hangsulyozza, amelynek alapján a román kormány ugy igyekszik feltüntetni az ügyet, mintha azt a nemzetek szövetségének tanácsa Románia javára már is „elintézte" volna. A jegyzék ebből egyenesen arra látszik következtetni, hogy a tulajdonképpeni kérdés tárgyában nem igen van miről tárgyalni a főperesekkel, illetőleg a magyar kormánnyal, hanem legfeljebb egy egészen más természetü ügyben, nevezetesen jóvátételi kérdésben. Ennek az uj jegyzéknek még a leglényegesebb eleme az a felszólitás, hogy mindkét fél nevezzen ki megbizottakat, járuljon hozzá, hogy ezek összeüljenek, amely felszólitás magában véve nem származik a román királyi kormánytól, hanem igen is a magyar királyi kormánytól; ezt a felszólitást a román kir. kormány legutóbbi jegyzékében ugy forditja vissza, hogy annak elfogadása, illetőleg fenntartása automatikusan maga után vonná a román kir. kormány által felállitott összköveteléseinek elfogadását. Az ügy jelenlegi állásában a magyar királyi kormány nem tartja szükségesnek azt, hogy részletesen helyreigazitsa azt a számos ténybeli és felfogásbeli tévedést, amelyet ez az uj jegyzék tartalmaz. A magyar királyi kormány abból a célból, hogy ujra megnyissa annak a jogszolgáltatásnak utját, amelyet a békeszerződés eredetileg előirt, amelyhez Magyarországnak elvitathatatlan joga van, még akkor is, ha közeledése nem vezetne eredményre. A trianoni szerződés és a nemzetek szövetsége egyezségi okmánya alapján uj kérelmet intézett a nemzetek szövetsége tanácsához. — Fogadja Miniszter Ur nagyrabecsülésem nyilvánitását.

KI AKAR FOLYAMŐR LENNI

A belügyminiszter toborzást hirdet magyar állampolgárok részére, — a folyamőrséghez, hat évre szolgálatra való belépésre.

Jelentkezni lehet október hó 1-től 20-ig, minden kedden, csütörtökön és szombaton, a folyamőrség központi parancsnokságánál, Laktanya ucca 33. szám.

BEFEJEZTÉK A PÉCSI EGYETEMEN A FELVÉTELT

Tegnap este hirdette ki a pécsi egyetem a felvett elsőévesek számát. Az orvostudományi karon 180 jelentkező közül 60-at vettek fel, a bölcsészeti karon 53 jelentkező közül 50-et.

A pécsi egyetem tanácsa nem fordul a kultuszminiszterhez, hogy a létszámot emelje fel, mert nem tartja szükségesnek.

Angol és francia Nyelvtanfolyamok

Született angol (angliai) és francia diplomás tanerők, kizárólag társalgás után tanitanak. **Dr. Fejes nyelviskola,** József királyi herceg ucca 12. szám.

Egy héten át a lappok közt

Ivaló, 1928 augusztus hó.

Yvaló a határ a félkultura és a nomád élet közt. Az egész telep alig néhány ház. A házak ujak. Finn telepesek épitették hat év óta. A kulturát a turista-ház képviseli, melyben aránylag nem drágán, mindent kap az utas.

A finn kormány óriási áldozattal utat épittetett az őserdőkön, a tundrákon át. Az altalaj geecsermoréna és omlik, vagy láp, mely még jobban összefolyik. Az ut fenntartása még drágább. Ámde lehetővé vált, hogy posta autó járatok naponként induljanak északkelet felé, a Finnországhoz tartozó lapp-földön.

Uj terv az, hogy észak felé is épitsenek utat. — Ma még gyalog postaut és csolnakjárat van a finn és lapp telepekhez.

A derék Wenneberg, a svéd eredetü postás vállalkozott a kalauzolásra.

PRIMITIV ÉLETET ÉLŐ EMBEREK KÖZT.

Az első nap Imáriba értünk. Itt a derék Heurlin orosz kalauzolt. Kalauzolása becses volt, mert évek óta figyelemmel kiséri a civilizálódó lappok életét. Erős szociálista érzelmü. Jóltevője a vidéknek. Járásorvos. Midőn a térképen megmutatta kerületét, láttam, hogy közel olyan nagy mint Csonkamagyarország, de nem lakik annyi ember rajta, mint fél Debrecenben.

— Hogy élnek itt az emberek? — kérdem.

— Ugy, mint mi, — feleli erős meggyőződéssel.

— Hol élnek a nomádok?

— Nomádok már itt alig vannak! Ha még kerül is, azok a hegyek közt, vagy a szigeteken tartózkodnak. A finn kormány igyekszik letelepiteni őket. A lappok házakat épitenek. Gyermekeiket iskolába kötelesek járatni. Nézze ezt a nagy fiut. Apja még szegény sátoros lapp volt; a fiu már ur. Még ősei ruháját sem hordja.

— Utközben mégis láttam lapp-kunyhót!

— Az lehet. A rénszarvas tenyésztők nyárára a nyájuk után költöznek. Nem őrzik, de kisérik azokat.

— Sok rénszarvast tenyésztenek itt?

— Itt a legtöbbet. Nézze ezt a házat. Ennek az egyszerü embernek van a legtöbb. Ötszáz darabot boesátott az idén az erdőbe. Kétszáz darabot az ősszel levágott.

Megnéztem jól a házat. Öreg lapp asszony a házőrző. A gazda és családja már egy hónapja az erdőben él, nyája közelében.

— Mire szolgál ez a sok bakk a háztetőn?

— Ott száritják a rénszarvashust. Evett már ilyen száritott hust?

— Sok mindent ettem, de nem mondták, mi az!

— Délben legyen szerencsém száritott rénhusra.

— Köszönöm, megkóstolom.

— Ősszel, mikor az első hó lesik, a lapp gazdák bekeritik a nyáron szabadon legelő réneket egy kerités köré. Itt mindenki kiválogatja a magáét.

— Honnan ismeri meg?

— Mindegyik megjegyzi a maga borját a fülén. Az állatokat kimustrálják. A vágókat levágják. Husát kissé besózva állni hagyják olvadásig. Február végén meglágyul a hus. Ekkor kicsontolják, felszeletelik és spárgára füzik s felteszik száradni a háztetőre. Ekkor kellenek a bakkok. Még hálóval is leteriti, hogy a veréb, varju, vagy szarka meg ne egye. Mikor igy kiszáradt, eladja és mint csemegét eszik a nagy városokban. Nézze, mennyi csont van a ház udvarán! Az udvaron szétnézek és a szeméten tömérdek csont, gyönyörü aganesok szerteszét.

— Ez mind a téli vágás eredménye!

— Hát nem füstölik meg?!

— Ritkán. Különös kivánatra. A lapp házakban ugy is megfüstölődik.

Délben tényleg száritott rén-husra, nyers halra vártak bennünket s hozzá száraz lapp-kenyeret adtak.

UTTALAN UTAKON ÉSZAKRA

Másnap Wenneberg jelentkezett. Kevés posta van. Háton viszik Tüléig. Erre az utra csak fényképező gépem vittem.

A szekérut a falutól nem messze megszünik. Csak gyalogut vezet az őserdőbe. Az ut végén birkozik három német egy Ford-autóval. El sülyedtek a tundrán.

— Tudnak az urak németül? Lehet itt tovább menni — kérdik.

— Lehet, de csak gyalog! — felel Wenneberg svédes kiejtéssel.

— Akkor nincs más mód, mint visszamenni Juáriba és uj tervet csinálni.

Elköszöntünk. Mentünk tovább. Nagyokat ugrottunk a tundra zsombékjain. A nyirfa már itt eltörpült. Beteg a mocsáron. A fenyő csak a mocsár partján teng. Ágai lefelé állanak.

— Miért áll a fenyő ága lefelé? — kérdem.

— A téli hó nyomja le. Nagy hóviharok vannak itt télen. A hó lenyomja a fát, a szél sokszor kicsavarja. Látja ön ezt a sok kidült fát? A vihar áldozatai.

Magasabb vidékre megyünk. Az altalaj őstörmelék kavics. Rajta Rénszarvas zuzmó szürküllik. Felmarkolok egy csomót.

— Ez az igénytelen növény valóságos jótétemény itt. Ebből él a rén télen. A hó alól kikaparja.

— A gazda nem ad neki enni?

— Semmit se. Se szállást, se takarmányt nem kap ez az állat. Maga tartja fenn magát. Ezért szereti a lapp.

A CSÓNAKOS POSTÁS

Az éjet Wennebergnél töltöttem. Jó szállást és jó kosztot adott. Reggel csónakon indult egy embere. Ehez szegődtem.

Lassan haladtunk. A postás evezett. Kikötött nehány háznál. Ha nem volt, beszélgetett. Ujságot mondott, ujságot hallott. Estére megállott. Szegény lapp-telep. Fából összerótt alacsony ház. Teteje tőzeggel van fedve. Rajta kizöldelt a fü.

Amilyen szegény a külseje, még szegényebb a belseje. Padlóját rózse alkotja. Mennyezete nincs. Közepén szabad tüz ég. Füstje a tetőn vágott lyukon távozik el. Marad bent is elég. Butor nincs. Körül lócaszerü fa halad. Erre ülnek, meg feküsznek, aszerint, hogy nappal van, vagy éjjel. Egy lépés ez a sátortól az állandó lakásig.

Alacsony, öregedő szőrös férfi ül a szegletben. Szarvas aganes pipájából fujja a füstöt, hogy több legyen. Öltözete durva kék szövet, sárga sávokkal tarkitva. Az asszony a tüz körül foglalatoskodik. Görbe fán felakasztva vasedényben viz melegszik. A postás köszön. Finnül beszélnek.

— Iszik Uram, kávét? — kérdi a postás által az asszony.

Kissé habozok.

— Ezt el kell fogadnia! — mondja a postás.

Már rendel is két kávét.

Az asszony megpiszkálja a tüzet. Pipára gyujt és felfőzi a vizet. Egy piszkos bőrzsákból darált kávét vet bele. Már kész is.

— Cukorral issza? — kérdi a férfi.

— Csakis.

Magyarázza elővigyázatból az aszonynak, hogy meg ne sózza.

Az asszony kristálycukrot szed elő. Egy bögrébe kávét tölt. Mellé cukrot és tejet tesz. A tejet nem ismerem. Meghagyom.

A meleg kávé jól esett. Ők maguk is kávét ittak.

— Érdekes, mennyi kávét megisznak ezek a lappok.

— Itt mindig kávét és vajas kenyeret esznek.

— Szeretném a kenyerüket látni? — jegyzem meg.

— Ahol van ni feltüzve az eresz alatt.

És tényleg közepén lyukas tányér nagyságu lepények voltak feltüzve. A vezetőm levesz egyet és megtöri. Csak ugy csattan.

— Ez a kemény kenyér! — nyujt ja vezetőm.

— Keménynek nagyon kemény, de hogy sütik ezt?

Vezetőm az asszonyt kérdi. Ez elmondja, hogy a lisztet a teknőben vizzel összekavarja. Egy kissé gyurja. Végül kezével ellapogatja és kövön megsüti. Mikor megsült még a tüz mellett szárogatja. Igy ez a kovásztalan száraz lepény hónapokig eláll. Az asszony is kinál?

— Köszönöm, lelkem, ehhez megkell az ember fogát éleztetni.

Mégis veszek és titkon a zsebembe mélyesztem.

— Kérdje már, nem találni itt a közelben sátoros lappokat?! — biztatom vezetőm.

— Igen, — mondja az asszony és magyarázza...

Tiz pere mulva ott, ahol a tó és erdő érintkeznek, füstöt vesznek észre.

— Itt vannak!

Lassan beköszönünk. Nem valami barátságosan fogadnak. A tüz körül ülnek. Esznek. Száraz kenyér tej, vaj és száritott rénhus az ételük. Benézek. — A hus darabok a füst kijárathoz vannak aggatva. — Ezért olyan piszkos fekete szinüek.

Én dohánnyal kinálom meg őket. Elveszik. Nem köszönik meg. Vezetőm beajánl. Barátságosabbak lesznek. Megkinál kávéval, tejjel, száritott hussal. Megkóstolom, de tovább nem eszem.

Kijönnek a sátor elé. Elbeszélgetnek. Szük szavuak. Panaszkodnak az uj időkre.

ÉJJELI HARC A SZUNYOGOKKAL.

Ugy tiz óra lehetett, mire visszakerültünk. Egész világos volt, csak a Nap nem sütöt.

— No uram most válasszon, kint alszik-e vagy bent?!

— Kint sok a szunyog. Hát bent milyen állat van?

— Azt hiszem, poloska!

— Én azt hiszem, más is. De már a poloska maga is elég, hogy kint aludjak.

Elindultunk. A szunyogok százai leptek el. Jó lett volna egy szunyogháló. De ki gondolta volna, hogy a sarkkör felett annyi szunyog van. Bekötöttem kezem, lábam. Betakartam az arcom, mint egy mumia feküdtem. A csunya szunyog mégis bejutott. Összecsiptek pogányul.

Éjjel három óra volt. Keltünk és indultunk a vizek világán tovább.

Csend volt. Csak egy jókedvü hal ugrott a vizen. Az ég ködöt eresztett. De pár perc mulva ez is felszállott.

Rénszarvasok jönek a tóra. Isznak. Körülnéznek. Távoznak. Szép, kecses állatok.

Most egy fiatal tehén jön. Kicsi borja kiséri. A tehén széjjel néz. A Nap felé bőg. Borja alábuvik és szopik.

Mi evezünk a tavon. Gyalogolunk az őserdő ösvényein. Fel észak ra — Utsojokig.

Uj és uj telepek fogadnak. A kulturáltabb finn betelepszik a nomád lap közé és a magasabb kultra meghóditja őket. Még a telepek nagyon ritkák. De nem telik bele egy évtized, már az utolsó nomád is betelepszik, vagy kivándorol a norvég hegyek közzé, — tovább szenved.

Ecsedi István.

Ne mulassza el, ha
BUDAPESTRE
megy, felkeresni a
„ROHEM MULATOT"-t
VII., Rákóczi ut 36. szám
Világvárosi müsor!
Naponta kezdete 10 órakor.
Kávéházi árak. Belépődij nincs.

„Csodáljuk, hogy nem vitték az őrültek házába"

A romániai züllött viszonyokra jellemző csipős kis irást olvasunk Tóth Sándor kitünően szerkesztett magyarpárt ujságjában az „Ellőr"-ben. — Ezt a kis közleményt alább adjuk:

„A petróleumpanamisták és a többi tolvajok, akik az állam megkárositásából és a lakosság megsarcolásából szereztek százmilliós vagyonokat, vajon mit szólnának az alábbi hirhez, mely a héten egyik temesvári lapban jelent meg:

Brilliánsgyürüt talált egy uccaseprő. *Manteán György hatvankétéves városi utcaseprő ritka becsületességről tett tanubizonyságot. Mantean a szemetet összeseperve egy rendkivül értékes briliáns gyürüt talált, amelyet kötelességtudóan bevitt a rendőrségre. Az öreg utcaseprő ezzel a cselekedetével igazán kiérdemli a jutalmat.*

Igazán nem lepődnénk meg azon, ha az öreg utcaseprő egy lej jutalmat sem kapna. Egyáltalán csodáljuk, hogy ezt az embert nem vitték be megfigyelésre az őrültek házába".

MEGINT SULYOS BÖRTÖNRE ITÉLTEK A CSEHEK EGY MAGYAR JOGHALLGATÓT

Prága, szeptember 7. A prágai büntetőtörvényszék Ladányi János 27 éves munkáesi joghallgatót katonai kémkedés kisérlete miatt ölévi súlyos börtönre és polgári jogainak elvesztésére itélte.

Az ügyet a nyilvánosság kizárásával tárgyalják, azonban az itélet kihirdetésére beboesájtották a közönséget. Az itélet indokolásában a törvényszék arra hivatkozik, hogy Ladányi többször útazott Budapestre és ott magyar katonákkal is találkozott.

Uti levelek

Az almafa meséje.

Pár napja a berettyómenti bihari kedves, csöndes falvakat, amilyeneket keveset láttam szerte az országban.

Forró augusztusi délben tévedtem Bakonyszegbe. Meglehetős poros, de széles uccák, a szürke akácerdős udvarok, az ősi Nadányi-kúria, a barátságos arcok és az kis hegyes kálvinista templom stb. megszerettették velem ezt a kis bihari fészket, ott a Berettyó partján.

Fölkerestem egy ott lakó barátom remetei magányát. Az idő telt vígan és gyorsan. Délután kimentünk a Berettyóhoz fürödni. Érdekes, híres, kis fattyu-Tisza ez a szintén szőke, de aranylóbb Berettyó. Medre néhol 4—5 m. vize kevés, de elég gyors folyásu. Sokan strandolnak, csónakáznak rajta nagy a forróság.

A falu alatt voltunk. Fönnt a parton egy kőoszlop izgatta figyelmem. Fölkapaszkodtam a mederből s alig tizlépésre egy gazos tarló szélében, magános sirra találtam. Összetöredezett, vihartépett, rossz, mohos léckerités keritette be, de még inkább az elburjánzott licium védte s elég munkát adott annak, aki valaha a sírdombhoz akart jutni.

E díszes sirkeritésen belől négy nyúrga akác álldogál, tele száraz galyval. A sírdomb hossza alig több egy méternél s egyedüli pompájával, három tő liliommal, jól illeszkedik a gaz és dudva közül, általában látszik rajta, hogy nőha, a Mindenszentek napján, pár bibliás vénasszony megkisérti a sírtisztitását. Mindezeket csak azután figyeltem meg, miután az egyszerü síremlék fölíratára néztem :

Bessesnyey György 1742—1811.

Elámultam. Nem tudtam szóhoz jutni, de természetesen nem hittem, — hogy a magyar szellem és irodalom ébredésének korszakát megnyitó test, ős-poéta, Bessenyey fekszik itt. Bessenyey nem 1742-ben született és nem Bakonszegen van eltemetve. Barátom feljött hozzám a sírhoz.

— Magyarázd meg kérlek, semmit sem értek.

— Nincs mit magyarázni, ez Bessenyey sírja, a felírat az évszámnál hibás, mert 1747-nek kellene lenni.

— De Pusztakovácsiban van eltemetve.

— Természetesen.

— Ugyan ne tréfálj.

— Most is pusztakovácsi földön vagy.

Már annyi érdekeset láttam, rövid percek alatt, hogy ezt is elhittem. — Tehát igaz, de hát hogyan.

— Emlékszel, neked is feltünt, hogy a falunk főuccája egy házhelynyi térségen megszakad. Ott ér össze Bakonszeg és a régi kis Pusztakovácsi. — A két falunak már régen Bakonszeg a neve .

— Hát, igen értem, — s kacagtam, de nem azért, hogy tetszett.

Szegény Bessenyey, de magyar vagy....

Jó kis séta a falutól idáig. A sír körül szántóföldek, maga a sír is tarló szélén van. Száz méterre egy tanya. Pár lépés a Berettyó, mindenütt iszalag, vadmurok, büdösbürök.

Volt itt almafa is, az alá temetette magát Bessenyey. Az almafát elvitte az idő, hogy a sír is utánnavesszen.

Mert ugy lesz ! Mi gátolná meg ? — Egyszer majd ugy kutatják a sírját, mint a Petőfiét. Egyelőre elég tudni, hogy megvan. Aztán a kegyelet megindul. Cikkeznek, könyvet írnak róla, divat lesz, magyar dolog lesz.

Vajjon a falu elbírná-e karbantartását ? Meglehet. Debrecen egy lépés. — Vagy az Akadémia ? (Igaz, most más a dolga). Hopp! De hol keresné Pusztakovácsit ? Azt ugyan kereshetné. Nap-nap után előlről kezdik az egész irodalomtörténet írását, az uj irodalmárok. És még mind nem Bakonszegbe, hanem Pusztakovácsiba temeti el Bessenyeyt. Nem is fogja egysem másként csinálni. Mindegy az szegény Bessenyeynek. Díszsírhely ? Ez az igazi magyar Pantheon ...

Igaz. Kár is érte okolni valakit. — Megszoktuk.

Ez mind eszembe jutott. És nyugodtan mentem fürödni, fütyültem is hozzá. Ugye, te sem gondoltad ezt kegyeletsértésnek, szegény Bessenyey ?

Hiszen magyar poéta voltál ....

(ka—ján).

A magyar nóta reneszansza

Amig a sláger eljut odáig — A valcer lesz a divat a télen — Budapest a zeneszerzők városa

A magyar zene térhódítása külföldön

Kottát akartam venni. Már magam sem tudom, melyik slágert kerestem, amikor egy fiatalember lépett be az üzletbe. Alig lehetett husz éves, arca borotválatlan, hajfürtjei pedig már szinte a vállát simogatták.

— Nádor urat keresem — szólt és büszkén nézett körül, akárcsak Hunyadi a szirttetőn.

— Mi tetszik kérem — kérdezte az egyik kisasszony ?

— A legujabb szerzeményeket hoztam el — hangzott a határozott válasz, — szenzációs tangó, világsiker lesz belőle. Az Eisemann elbujhat mellette. Mennyiért veszik meg kérem ?

— Ha a szám jó és van pénze, amiből a kiadás költségeit fedezheti — felelte a kisasszony — akkor szó lehet arról, hogy kiadjuk.

Az ifju titán — a titkos zeneszerző erre köszönés nélkül, sértődötten távozott.

*

— Ez jellemző a mai viszonyokra — mondotta a fiatalember távozása után Vértes Henrik zeneszerző, — a Nádor Kálmán ismert zeneműkiadó cég üzletvezetője — naponta tizszer ismétlődik meg. Ma Budapesten mindenki zeneszerző, mindenki dalköltő, minden második embernek van egy „nagyszerü szerzeménye". A multkor például a borbélyom sugta a fülembe, hogy van egy uj pompás tangója, nem-e lennék hajlandó kiadni. Minden zenekarban, minden cigánybandában két-három komponista ül és ezek állandóan ostromolják a budapesti kiadókat.

*

Még három évvel ezelőtt mondhatni kizárólag az angol és bécsi zene uralta a budapesti piacot. Az egész országban mindenütt csak külföldi melodiákat lehetett hallani és csak elvétve játszott a jazz egy-két Márkus-számot.

Ma már teljesen kiszorult az angol zene és magyar slágerek indultak el világkörüli hóditó utjukra. Eljutottunk oda, hogy az osztrák fővárosban a „Katicabogár" ismertebb és nagyobb közkedveltségnek örvend, mint bármelyik bécsi komponista legujabb slágere. Példa erre a zenebona, amelynek számai felerészben a magyar Ábrahám szerzeményei és ezek sokkal kedveltebbek, mint a világhirü angol kzámok. Ennek pedig a magyarázata az, hogy mig az angol zene csak ritmus, a magyar szerzeményekben azonban a ritmus párosul a melódiával.

*

És mégis a helyzet ma a lehető legszomorubb — mondotta a Nádor zenemükiadó vállalat üzletvezetője — aminek oka a szomoru gazdasági viszonyokban keresendő. A télen volt még érdeklődés, az utóbi hónapokban azonban mintha minden megállott volna. A termelés nagy, hogy ne mondjam, óriási. A kereslet pedig a minimálisra csökkent. Az elmult szezonban 250—300 ujdonság jelent meg, szinte minden napra jutott egy. Az idei szezonban alig hiszem, hogy a fele is meg fog jelenni. Nincs konjunktura, a kiadási költségek nagyok, hiszen 500 példány a zenekari partiturákkal együtt önköltségi áron 400 P-be kerül. Nagyon meg fogják gondolni a szerzők a mult példáin okulva, hogy mit hozzanak ki.

— Egy azonban bizonyos, aminek csak örülni lehet, hogy ma talán

sehol sincs Európában annyi jó zenész és komponista, mint épen Budapesten.

— Ebből következik, hogy a pesti számok keresett árucikkek a külföldi piacon. A „Katicabogár", „Este hétkor", „Fekete nő", „Banán héj", „Alibaba", „Te vagy a Nő", „Oly jó ez a vasárnap" az ország határain kivül is széles tért hódítottak.

*

— Mik a legujabb slágerek Pesten ? — Ez a kérdés izgatott. — Mi az, amit ma mindenütt játszanak, amitől hangos a főváros ?

— A három legnagyobb Nádor sláger : Zerkovitz: Nem tagadom még mindig ... Ilnitzky—Vértes : Tudom, hogy eszedbe jutok babám és Kalmár Tibor : Voltál-e májusban Bécsben ?

— Nyári sláger alig van. Nagyon népszerü azonban Malcsiner : Ibolyák. Garay : Maga csunya és Salver : Lány, lány, kicsi pesti lány ...

Ezektől hangos ma az étterem, kávéház, lokál és az ucca.

— Külföldi sikerek ? *Az utóbbi évek legnagyobb magyar kottasikere a Katicabogárnak volt.* Ez még a „Fekete nő" és „Lessz magajuszt is..." karrierjét is tulszárnyalta.

— Grammofon lemezekben ? Szinte hihetetlen, de igy van, hogy Garay : *Hallod-e Te kőrösi lány* száma ért el a legnagyobb külföldi sikret. Eddig

Amerikában s Németországban 30 ezer grammofonlemezt adtak el ebből a tipikusan magyar szerzeményből.

— Még megközelitőleg sem ért el ilyen grammfonsikert magyar

*

Hossu az ut, amig egy sláger eljut odáig ... Előre mindig kiszámithatatlan és sohasem lehet tudni, hogy melyik szám hova jut. Van eset, amikor hat hónap is eltelik, amig megindul, máskor pedig a kotta megjelenése előtt kész a sláger. Sok függ a magyar szövegtől. Jó számokat buktatott már meg a szöveg és közepes szerzeményekből lett nagy sláger, mert a refrain első szava megkapta a közönséget.

— *Nagyrészt a szöveg csinálja meg a slágert.* 50—60.000 példányt kell nyomatni a versből. A közönség már megszokta, mindenütt kérik, olvassák, dudolják, amig végre átmegy a köztudatba.

— S mégis ha egy kotta eléri a 3000 példányt, akkor már óriási sláger. Hol vagyunk még mi az angol és amerikai száz és tizezres példányszámoktól ?

*

Örömmel szögezhetem le, hogy végre elérkeztünk a magyar nóta reneszanszához.

— A jazz- és táncőrület lecsendesedése maga után vonta, hogy *a magyar nóta ismét kezdi elfoglalni az őt megillető helyet.*

— Éveken keresztül — mondotta Vértes — stagnált a magyar nóta. Mondhatni semmit sem adtunk el belőle. Az elmult év azonban örvendetes változást hozott. Példa erre Erős Béla : *„Asszony lesz a lányból"* cimü nótája. Hat évig pihent a kottája az üzletekben, mig egyszerre megindult és egy év alatt öt kiadást ért meg.

— Bármelyik táncslágerrel vetekedik ma népszerüség tekintetben, öt magyar nóta : Dr Sándor Jenő: Halvány sárga rózsát, dr Sándor—Nádor : Szerelmes vagyok én szép asszony és A ti uccátokban fényesebb a csillag. Nádor Jóska : Fekete éjszaka s Chorin—Nádor: Sárga csizmát visel a babám.

— Ezek példányszámokban sem maradtak a tangók és foxtrottok mögött, sőt vannak magyar nóták, amelyek tulszárnyalják azokat.

*

— Az uj szezon ? Nem a legrózsásabbak a kilátások. A kiadók fiókjai tele vannak megvásárolt kéziratokkal, ezeknek azonban a fele sem fog nyomdafestéket látni. A rossz gazdasági viszonyok miatt nem mernek belevágni.

— A jövő zenéje ? A valcer felé kezd orientálódni és azt hiszem — mondotta Vértes — nem csalódom, amikor azt hiszem, hogy

a tél slágerei a valcerok lesznek.

Hoszu az ut, amig egy sláger eljut odáig ...

Ferenczy György.

Előirásszerinti
INTEZETI FEHÉRNEMUEK
Paplanok, matracok, takarók a legszolidabb kivitelben és árban
Kardos László vászon- és kelengyeüzletében szerezhetők be
Debrecen, Kossuth ucca 9. sz. Alapitási év 1831.

özv. Kománominé
hölgyfodrászterme
Arany Bika bérház, József kir. h.-u. 5
hajvágás, hajfestés
a legutolsó párisi divat szerint

Donkó Pista lelke

S hegedübe benne
Zokogott, siratott
Donkó Pista lelke.

Szőke-Tiszapartról,
Barna kicsi lányról,
Keserves, szerelmes
Ébren álmodásról.

Százszor elkáromolt
Városom: jó szülém,
Fiad ma a nóta
Megrázta üstökén.

Az elgyülölt várost
Lelkembe szerette
Zokogva, siratva
Donkó Pista lelke.

Ott van az anyám is
(Mindig legyen áldott)
S egy asszony, ki másnak
Tépi a virágot...

Donkó Pista nótát
Cigány hegedülte, —
S valaki a lelkét
Sirva hazaküldte.

Cserzy Béla.

SZABOLCSKA MIHÁLY ÜNNEPLÉSE SZÜLŐFALUJÁBAN

Szabolcska Mihály szülőfalujában most jelölték meg a házat, ahol született a nemzet egyik legnépszerübb költője. Mi sem mehetünk el szó nélkül a nagy poéta üneplésénél, hiszen Szabolcskát ezer, meg ezer kedves szál füzi az ősi Kollégiumos városhoz. Itt diákoskodott, itt irta első verseit, itt illette poéta álmokra a Nagyerdő csendje. Innen indult erre arra a szárnyaló útra, melyen most már egyre magasabbra ivel nemzeti irodalmunk nehéz, de értékben gazdag útjára.

Nem Szabolcskán múllott, hogy ma nem debreceni vezetői állásu lelkész, hiszen annak idején két alkalommal is meghivták lelkészi állásra közzénk, de ő, nemzetiségek védésére, a magyar szempontból fontos végvári állásra vállalkozott inkább, hogy nemzetének inkább szolgálhasson. Sajnos, a megpróbáltatásokban eléggé benne volt, mig most eljutott szülőfaluja ünnepléséhez.

A debreceni Kollégium üdvözletét dr. Erdős Károly vitte el, mig Baja Mihály fenkölt versével, mindnyájunk szive szerint mondotta meg lelkünk izenetét.

ARANYÉREMMEL TÜNTETTE KI KERESZTEST ÉS PAPPOT A BIRKOZÓ SZÖVETSÉG

Kárpáti (Kellner) ezüstérmet kapott.

A birkozó szövetség mai vacsoráján nagy ünneplésben részesitették Keresztes Lajos világbajnokot és Papp László, második helyezettet, akiket aranyéremmel tüntettek ki, valamint a debreceni származásu Kárpáti (Kellner) Zombory, Szalay, és Bodó, magyar bajnokokat, akiket nagyezüst éremmel tüntettek ki. Ugyancsak ezüstéremmel tüntették ki azokat, akiket a multban érdemeket szereztek a magyar birkozósport fejlesztése körül.

Fehér rongy
géptisztitáshoz és pulitirozáshoz kapható, **Fischer Andor** ócska vaskereskedö, Szoboszlói ut 24. szám.
Telefon 859.

Bonbonniere

MARI AZ EZRED LÁNYA...

Kedvenc hirlapomat amint ma olvasom
benne e cim szörnyen megkapott:
„Mari az ezred lánya — Spanyolországba készül."
Az ember szinte szédül;
Mi ez?
Hát a szemfüles riporterek
már az édes titkokat is elcsenik?
És Spanyolországban lehet a Gólya nénit megrendszabályozni?
Valóban, Mari nevet fog viselni
az édes kicsike? Hátha Tommy lesz, vagy Dani,
no de nekem most nincs időm ezen tünődni,
mert vannak kiket éget a kiváncsiság, hogy a kis Mari
miért épp Spanyol hon ege alatt akar világrajönni?
Tüstént meg fogom magyarázni; Ő szerelemből akar majdan férjhezmenni.
Ugyanis Spanyolországban nem úgy mint hazánkban
— csak az év egy bizonyos szakában —
ott, mondom, egész esztendőben szigorú vadászati tilalom van!
E hirre erre felé megborzad derék ifjainknak háta,
s ők úgy magyarázzák, hogy e rendelet
még a spanyol inkvizició maradványa lehet!
Másként drága Romeóinknak bajos volna elhinni,
hogy ott vadászati tilalom van — oh jaj — hozományvadászati.

Reményiné Ilonka.

Püspökladányban, Hajdúböszörményben furat az állam

A hajduszoboszlói és karcagi eredményeken a földgázkutatásnál annyira felbuzdult az állam, hogy a nagyalföldön ki akarja terjeszteni a kutatásokat és már legközelebb uj furási pontokon kezdik meg a munkálatokat. Igy tervbevették, hogy *Püspökladányban, Hajdúböszörményben, Nyiregyházán, Békéscsabán és Orosházán fognak furásokat végezni.*

Szobrot emelnek Bihari Jánosnak a hires cigányprimásnak

Budapest, szept. 7. Száz esztendeje annak, hogy Bihari János hires cigányprimás a Rákóczi-induló szerzője, József nádor udvari zenésze, 1809 évi nemesi felkelési tábor zenekarának vezetője meghalt. Halálának centennáriuma alkalmából *a hires cigányprimásnak szobrot emelnek*, s a fővárosban megjelölik azt a házat, ahol a Rákóczi-induló szerzője meghalt. — A szobor- és az emléktábla leleplezési ünnepségek október 7-én délelött folyik le nagyszabásu ünnepség keretében.

Meggyilkolták a sógorukat a vagyon miatt

Az egyik vádlott őrjöngési jeleneteket rendezett a biróság előtt — Levetette magát a padlóra és ott jajgatott

A kecskeméti törvényszék tegnap tárgyalta a sógorgyilkossággal vádolt Pleskó János és Komáromi István ujkécskei lakosok bünügyét.

A két vádlott a nyomozás adatai szerint husvét másnapján kegyetlenül meggyilkolta Sánta Istvánt, Pleskó sógorát.

Pleskó és felesége örökösen civakodtak azon a három holdnyi ingatlanon, amely Pleskóné tulajdonát képezte. A férj mindenáron azon volt, hogy az ő nevén is álljon a föld s igy mindkettőjük közös tulajdona legyen. E miatt a feleség elhagyta férjét s testvéréhez Sánta Istvánhoz költözött át. — Pleskó természetesen most a miatt nem nyugodott, hogy a föld esetleg rábeszélés folytán Sánta István nevére kerül.

Husvét másnapján elment a felesége után, hogy azt vagy visszatérésre birja, vagy pedig a közösen szerzett ingóságokon osztozzanak meg. Ekkor a tanyában csak ketten voltak. Sánta István, a sógor távol járt.

A megegyezés sehogy sem sikerült, hanem helyette *Pleskó alaposan elverte feleségét.*

Közben hazaérkezett a sógor is, aki testvére: Pleskóné védelmére kelt. A sógorok egymásra támadtak. Ezt az egész jelenetet mindezideig nyugodtan szemlélte a szomszéd: Komáromi István, aki ugyan csak sógorsági viszonyban állott mindkét veszekedővel.

Pleskó, amikor meglátta Komáromit, átkiáltott neki, hogy hozzon bieskát. Ez be is akart menni a házba, de egyes tanuk vallomása szerint felesége kihozta elébe a gyilkoló eszközt és férje kezébe nyomta. Ezzel azután átrohant, átadta Pleskónak *és közösen lefogták a saját tanyáján Sánta Istvánt, akibe Pleskó beledöfte a kést.*

A vértől patakzó sógort ekkor felereszették; az még talpra állt, néhány lépést előre tett, majd összeesett és elvérzett a tanyai kut törében.

A tanukihallgatások délelött befejeződtek, mig a perbeszédekre s az itélet meghozatalára tegnap délután került sor.

Pleskó már előzőleg is feltünt állandó izgatott viselkedésével, a védőbeszédek alatt pedig valóságos felfordulást rendezett a tárgyalóteremben. Egy izben a tárgyalást is fel kellett függeszteni.

A védő ügyvéd, amikor beszédével odaérkezett, hogy Pleskó ellen még a saját felesége is ellene vallott, *a vádlott fejjel előre lebukott a vádlottak padjáról és görcsös jajgatásba kezdett.*

A tanáceselnök intézkedésére ekkor kivezették Pleskót. A fogházőr megsétáltatta, majd kis idő multán visszakisérte.

A védő tovább beszélt, amikor Pleskó ismét hangos jajgatásba tört ki s annyira önkivületi állapotba került, hogy *a tárgyalást nem lehetett tovább zavartalanul folytatni s az elnök kénytelen azt öt percre felfüggeszteni.*

Az öt perc elteltével a tárgyalás tovább folytatódott, s most már nyugodt mederben, mert Pleskó megnyugodott.

Mintegy félórás tanácskozás után hirdette ki a tanáceselnök az itéletet. Mindketőt bünösnek mondotta ki a szándékos emberölés büntetétben s ezért Pleskót tiz évi, Komáromit pedig hét évi fegyházra itélte a törvényszék, tekintetbevéve az enyhitő körülményeket.

Az itéletet a kir. ügyész sulyosbitásért, az elitéltek enyhitésért megfölebbezték.

Az a körülmény, hogy a kést fiának Komárominé szolgáltatta át, aki ezt Pleskóhoz juttatta, most a tárgyaláson derült ki. Emiatt az ügy jogerős befejezése után Komárominé ellen megindul az eljárás.

Mányi hölgyfodrász
Király ucca 2.
Hennázás minden árnyalatban. Ondulálás, Manikür. Olcsó ár.

Az angol WELLINGTON önszinező és SELTONA S. C. P. gázfénypapirokat
minden amateur fényképező ismeri!
Kézikönyvek dijtalanul!
Kapható:
Berzéki fotobörze
Ferenc József ut 38. sz. Telefon: 11-35.
(Az udvarban.)

Kerékpárok, gramophonok, rádiók 5 P heti részletre a legolcsobb áron. — Tekintse meg raktárainat. **„Alföldi"**
Király ucca 5.

Ahány ember annyi nézet
de mindenki nézete megegyezik abban, hogy épület bádogosmunkát, csatornázást, vizvezetéki felszerelést szakszerüen és jutányosan
Fülöp Miklós
bádogosmester utján kapunk. —
Uzlete:
Debrecen, Csapó ucca 3. sz.
Telefon 9-17.
Költségvetés ingyen.

Szentimrei Jenő: „Verses magyar krónikā“-ja

Tiz esztendővel ezelőtt még tényleges honvéd-százados, ma az erdélyi magyar irodalom egyik kimagasló katonatiszt visszatérve a harctérről, visszadugta hüvelyébe a kardot és tollat vett a kezébe, hogy azzal harcoljon azért, ami nekünk mindennél szebb, mindennél szentebb, ami magyarságunk létfenntartó alapja: **a magyar kulturáért.**

Szentimrei Jenő mindenkoron hivatásának magaslatán állott. Mint katona teljesitette kötelességét: **hős volt mint iró,** a kisebbségi sorsban élő magyar testvéreinknek hivatott vezetője, aki megmutatja nekik az útat, melyen haladni kell, amit magyarságunk parancsol.

*

Az Erdélyben élő magyar irónak legujabb könyve fekszik előttem: **Szentimrei Jenő verses Magyar Krónikája.** Egyszerü kiállitásban látott napvilágot ez a kötet, jelentősége azonban a mai erdélyi viszonyok között szinte felbecsülhetetlen. Versbe szedve, dióhéjban elmondja a magyar nemzet történetét 1918.-ig. Az öregeknek emlékezetébe idézi mindazokat, amit elfelejteni sohasem szabad, a fiatalokat pedig tanitja, pótolja azt, amit az erdélyi magyar fiatalságnak ma nincs alkalma az iskolában megtanulni:

megismerni nemzetünk történetét.
A világ fordul, ujul az élet.
Elfutó évek, mit sem kímélnek.
Ami ma elmult, rombadől holnap.
Magad is elmégy síri lakónak.

A világ fordul, ujul az élet,
De sose mulnak ugy el az évek,
Hogy tegnapból ne jusson a mának
Okulás, példa, útjelző fának.

A világ fordul, ujul az élet,
De néha elfog édes igézet.
Ha visszanézünk, vissza a múltba,
Hitet meritni, s bizást — magunkba.

Elmondja a multat, hogy tanuljon az erdélyi uj magyar nemzedék a jövőben. Rámutat a hibákra, hogy felfrissülve a magyar lélek tudja mit kell tennie, nehogy azok megismétlődjenek

„Bánatban, búban, örökös gondban
Tanulsz a multtól: hogy csináld jobban?
Ős apád mint élt, s vajon mit vétett,
Hogy igy rád omlott, igy nyom az élet'

A költő itt hivatásának magaslatán áll: szórakoztat, tanit és nevel.

*

Ez a versben megirt kis történelem komoly irodalmi munka. Nyelve hamisitatlan magyar nyelv, a székelyugarból nőtt ki és nem fertőzte meg a bűnös és romboló hatásu nagyváros levegője. Egyszerü, keresetlen és őszinte. Könnyed szabatossággal meséli el mondanivalóit Szentimrei Jenő, az erdélyi magyarság uj regőse, akinek legujabb kötete előtt elismeréssel hajtja meg az egyetemes magyar sajtó a kritika zászlóját.

*

Végigvezet rövid verssoraival az ezeréves magyar történelmen és feltünést keltő könyvét a következő sorokkal fejezi be:

Jött a bosszuálló béke,
Milyet a világ nem látott:
Öt darabra hasogatták
A szegény Magyarországot.
Cseheknek, szerbeknek, osztrákoknak,
Jutott jó darab belőle,
Ekkor lett Romániáé
Erdély véráztatta földje.
Mi maradt Magyarországnak?
Ó, alig gyermektenyérnyi.
De ha megélt ezer évet,
Fog talán még ezret élni.
Akárhova sodort a sors,
Helyünk mindenütt megálljuk,
S világ minden népe felé
Árva két karunk kitárjuk:

Jöjjetek, szeressük egymást,
Kezdjünk együtt jobb életet.
Jöjjetek dolgozzunk együtt,
Gyógyitsuk be a sebeket.
Ne kivánjuk soha többé
Más otthonát, vérét, holtát,
Becsüljük meg egymás hitét,
Egymás szavát — ember voltát.

És ez az irás Erdélyországban jelent meg. Szentimrei Jenő legujabb kötete a trianoni határokon túl emelkedve, az egyetemes magyar irodalom komoly eseménye.

A verses magyar krónikához, az ugyancsak Erdélyországban élő két magyar művész: **Kós Károly** és **Szopós Sándor** rajzoltak stilusos, művészi illusztrációkat.

(—enczy.)

Ujra filmesek jártak a Hortobágyon

Huszonötmilliós költséggel készült el a „Magyar rapszódia“

Megirtuk, hogy az egyik legnagyobb német filmgyár „Magyar rapszódia“ cimü filmet készit, a melynek női főszerepét a világhirü német filmsztár: Lili Dagover játsza. A film nagyrésze Mezőhegyesen, az állami birtokon játszódik le, de sok pusztai részletet a Hortobágyon készitettek el. Ezekről a felvételekről annak idején részletesen beszámoltunk.

Most ujból visszajött a filmkaraván, hogy a film befejezéséül egy naplementét, egy napnyugtát és egy pár napos tájat lefotografáljanak. Csütörtökön hajnalban Deschau Iván vezetésével kimentek a Hortobágyra, ahol a Kadarcsi és a Petőfi csárda környékén elkészültek a felvételek, amelyek tizennégyezer pengő kiadást jelentenek. Az egész film mintegy 20—25 millió pengőbe kerül. — A film már teljes egészében elkészült és bemutatóját november elejére tervezik Berlinben. Budapestnek és a magyar moziknak az egyik téli szenzációja lesz a nagyszerü magyar film, melynek sok része a Hortobágyon játszódik le.

A kalapos király rendeletére vettek fel a zsidók német keresztneveket

Mit mond egy régi irás

Érdekes okirat került elő a napokban egy régi nemesi család leveles-ládafiából. Ismeretes, hogy a „kalapos király“ II. József volt az, aki pont 140 évvel ezelőtt elrendelte, hogy az akkor név nélküli zsidók *német nevet* vegyenek fel. Igy kaptak aztán a magyar zsidók is német neveket. A királynak ezt az intézkedését elrendelő okirat került a kezünkbe. Az érdekes okirat stilusa miatt is érdeklődésre tarthat számot, ezért itt közöljük az okirat egyes részeit.

A bevezetésben II. József az „Isten kegyelméből választott Római Tsászár“ kijelenti, hogy „minden rendetlenségeknek eltéritésére minden örökös Országainkra nézve közönségesen elvégeztetett“

1. §. A zsidóságnak arravaló kénszerittetése, hogy minden Tselédes gazda az ő házi népére nézve a Tutor az ő árváira nézve s minden nőtelen férfiui személy, amely sem atyjának hatalma alatt, sem Tutor vagy Gondviselő alatt nintsen, 1788. esztendőnek első Januáriusától fogva bizonyos meghatározott Vezeték nevet viseljen; az asszonyi rend hajadon létiben az ő Atyjának Vezetéknevét; a férjnél levő az ő férjének vezeték nevét felvegye; minden különös személy kifogás nélkül, német előljáró nevet válasszon magának s azt életének teljes idejében meg ne változtassa.

2. §. Más egyén Nevek, melyek eddig, vagy Zsidó nyelven szokásban voltak, vagy azon helyeknek nevétől vették eredeteket, ahol valaki, vagy álhatosan vagy legalább jó ideig lakott, p. o. Töplitz, Shaulem, Kollin, Jochem s a félék szünjenek meg.

3. §. Minden Tselédes gazda az ő egész tselédére nézve, minden különös személy magára nézve, azon előljáró és vezetékneve, melyek magának tulajdonitott, legalább e folyó 1787. esztendőnek utolsó Novemberig az helyiség Magisztrátusának, vagy azon hely Előljáróinak, ahol neki lakni vagy tartózkodni megengedtetett, német nyelven irásban béjelentse.

4. §. 1788. esztendőnek első Január, kezdvén minden születéshez tartozandó könyvek Német nyelven irattasanak s abba a született gyermekek, megholtak, megesküdtettek nem más nevekkel, hanem Német előljáró s örökre felvett vezeték nevekkel irattassanak bé.

A rendelet ezután felsorolja a büntető paragrafusokat eképpen:

„Minden furtsaságnak, Tsalárdságnak megelőzésére e törvény foganatosságának teljes megszerzésére ezen büntetések szabattatnak ki.

Az olyan Rabbin, aki 1788. esztendőnek első januáriusától fogva a született gyermeket, összeesküdteket, megholtakat nem Német nyelven s nem a meghatározott nevekkel irja bé, avagy a könyveknek foglalatját nem német nyelven irja' elsőben 50 for. büntettik: másodszor tisztitől felszabadittatik, s tisztviselésre alkalmatlannak nyilvánittatik.

Költ Bétsben, ami fő, s lakó Városunkban, Szent-Jakab havának 23. napján Ezer Hétszáz Nyoltzvan hetedik esztendőben: Országlásunknak, a Rómainak huszonharmadik, egyébb örökös országainknak hetedik esztendejében. *József* s. k.“.

AZ EGYETEMI FELVÉTELEKNÉL KIESETT A ZSIDÓKÉRDÉS

Budapest, szeptember 7. A budapesti Tudományegyetem orvosi karára történt felvételekről Kétly László báró dékán ugy nyilatkozott, hogy az orvosi kar követte a miniszter bizalmas útasitását, ugyhogy a felvételi szempontok közül teljesen kiesett a zsidókérdés.

Nem érvényesitették tehát a numerus clausus szempontjait. A zsidók számarányáról nem nyilatkozhat, — mert a kultuszminiszter szigoruan megtiltotta a felekezeti statisztikák közlését, annyit azonban kijelenthet, hogy a zsidó hallgatók száma jóval nagyobb a múlt évben felvettek számánál.

E HÓ 28-ÁN KORONÁZZÁK ZOGHUT

Tiránai jelentés szerint I. Zoghu királyt szeptember 28-án, az albán függetlenség kikiáltásának évfordulóján, koronázzák albánia királyává. A koronázás a történelmi nevezetességü Kroja városában lesz és Zogu király ebből az alkalomból általános politikai amnesztiát fog adni.

AZ ALBÁNOK MEGVANNAK ELÉGEDVE A MAGYAR LOVAKKAL

Triána, szeptember 7. Az albán lóvásárló bizottság, mely magyar és lengyelországban 450 lovat vásárolt, nagyobbikrészét Magyarországon, a lovakat Albániában most átadta. A magyar lovakból 50 darabot az állam vesz át, a többi pedig a lakosok között kerül kiosztásra, illetőleg eladásra.

Gyászrovat

Tóth Gábor, élt 19 évet. Temetése folyó hó 8-án délután 5 órakor lesz a Péterfia utcai temető halottasházától.

Erdei Istvánné szül. Fekete Eszter, élt 52 évet. Temetése folyó hó 8-án d. u 4 órakor lesz a kápolnából, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Tsa temetk. váll. rendezi.

Hubert Tivadar, élt 81 évet. Temetése folyó hó 8-án délután fél 5 órakor lesz a Kossuth utcai temető halottasházától, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Tsa tem. váll. rendezi.

Bartha Zsigmond, élt 17 évet. Temetése folyó hó 8-án délelőtt 10 órakor lesz a Péterfia utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Halottszállitás autón
vidékre is!
M. kir. Tisza István tudomány
klinikai szállitója.
Fehértói Dániel
temetkezesi vállalkozó
Debrecen, Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon nappal 11-85.
Ezuton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **halottszállitó autót** állitottam be s igy módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottait a lehető leggyorsabban autómon szállitani.

Tükrök gyártása, üvegek csiszolása **Sipkovics Béla** Debrecen, Nagyvárad ucca 1. szám. (volt Sziv u. 15.) Telefon 356. szám.

A NAP HIREI

Debreceniek a budapesti orvoskongresszuson

Az Országos Orvos-Szövetség ma tartja 30-ik rendes kongresszusát a budapesti Gellért szálló nagytermében, dr. Csilléry András, volt népjóléti miniszter elnöklete alatt. A szokásos adminisztratív ügyeken kivül igen fontos tárgyak kerülnek megvitatás alá a napirend során. Igy: A müvi vetéléseknél követendő eljárás. A kuruzslás, továbbá az alkoholizmus elleni küzdelem kérdése. A közigazgatási reformjavaslat, amelynek előadója dr. Éhn Kálmán országgyülési orvosképviselő. A nagyfontosságu és igen látogatottnak igérkező kongresszuson Debrecenből résztvesznek dr. Szontágh Felix egyetemi tanár, dr. Budaházy-Bruckner Ernő Máv. üzletgazgatósági ny. főorvos, továbbá az orvosszövetség debreceni vezetőségének tagjai közül még dr. Huttray József, dr. Berencsy Zoltán alelnökök, Dóczy Gedeon dr. főtitkár. A kongresszus tagjait ma este Budapest székesfőváros látja vendégül estebédre

— **Istentiszteleti rend a ref. templomokban, szeptember 9-én, vasárnap. Nagytemplomban** délelőtt 10 órakor Síposs Imre, délután 5 órakor Márki Kálmán. — **Kistemplomban** délelőtt 9 órakor dr. Baltazár Dezső, ágend. Molnár Ferenc, délután 5 órakor vallásos ünnepély. — **Kossuth uccai templomban** délelőtt 10 órakor Magyarr Bertalan, délután 5 órakor Szentjóby Zoltán. — **Árpádtéri** templomban délelőtt 10 órakor Papp Imre, délután 3 órakor Magyar Bertalan. — **Ispotály** templomban délelőtt 10 órakor Szentjóby Zoltán, délután Nagy Sándor. — **Homokkertben** délelőtt 10 órakor Szabó Géza. — **Szegényházban** délelőtt 10 órakor Dóczy Antal. — **Nyilastelepen** délután 3 órakor Mezey Béla. **Csapókertben** délután 3 órakor Papp László. — **Ondód-Vedres** dülő Halász András. — **Macs** Konrád Zoltán. — **Hármashegy** Bagdy Dániel.

— **Nagytemplomban** délelőtt fél 12 órakor iparostanoncok tanév megnyitója Mezey Béla.

— **Uj istentiszteleti rend a ref. templomokban.** A Kistemplom megnyitásával az eddigi templomrend megváltozik mától kezdve. A Kistemplomban lesz ezután a vasárnap délelőtti két istentisztelet, a 9 órás és 11 órás. A Nagytemplomban egy istentisztelet fog tartatni, délelőtt 10 órakor. Délután mindkét templomban 5 órakor lesz. Hétköznapokon mindkét templomban reggel van istentisztelet, délután csak a Kistemplomban 5 órakor, igy a Nagytemplomi megszűnik.

— **Kettős ünnepi istentisztelet a kat. templomban.** Szombaton K-B. asszony napján a róm. kath. templomban vasárnapi miserend. Délelőtt fél 10 órakor főpapi mise. Prédikál Kovács Sándor. Délután fél 4 órakor litánia, ájtatosság. Vasárnap szokott miserend Fél 10 órakor nagymise. Prédikál Kovács Sándor. — Este hat órakor szentségbetétel. Prédikál dr. Lakatos Sándor.

— **Az evangelikus templomban** az istentiszteletet folyó hó 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos ev. vallástanár, h.-lelkész tartja.

x **Bartalis tánciskolájában** vasárnaptól külföldi mintára világítási változatok. **Simonffy uccza 1-c).**

Egy repülőkatona a borzalmas kinzások miatt, Debrecenbe szökött Romániából

A jasii kinzókamra — Három katonaszökevény egy nap alatt

Tegnap éjjel a rendőrség központi ügyeletén megjelent két fiatalember és jelentették, hogy utlevél nélkül szöktek át a trianoni határon Erdélyből. Mindketten egybehangzóan azt vallották, hogy nem tudtak a román megszállott területen munkát találni és néhány hét mulva be kellett volna vonulniok a román hadsereghez. Ezt megelőzték és 6-án éjjel átszöktek a határon. — Gyalog jöttek Debrecenbe, — ahol azonnal önként jelentkeztek a rendőrségen.

Kihallgatásuk során megállapitást nyert, hogy az egyiket *Jurcsák* Ferencnek hivják, 21 éves párisi születésü, kolozsvári illetőségü péksedé, a másik pedig *Csengeri* Károly 18 éves hetnes és mészáros segéd.

Mindketten azt hangoztatták, — hogy önként a magyar hadseretbe szeretnének belépni.

A két fiatalember ellen tiltott határátlépésért megindult a kihágási eljárás és annak lefolytatásáig őrizetbe vették.

Pénteken ismét egy ujabb katonaszökevényt állitottak elő a rendőrségen. *Gudor* József jasiban szolgált a repülőezrednél, de nem birta tovább a szenvedéseket és megszökött.

Gudor borzalmas részleteket mesél el azokról a kinzásokról, amiket a magyar fiuknak kell az oláh hadseregben végigszenvedni. Ő Jasiban szolgált a repülőknél és mert nem tisztelgett egy káplárnak, sulyos büntetésben részesült.

Levetkőztették meztelenre és aztán két katona kutyakorbáccsal ütlegelte mindaddig, mig eszméletét el nem vesztette.

A földön fetrengő katonát aztán felmosták és 24 órára bezárták a hirhedt karcserbe, ami a spanyol inkvizicióbeli csizmának megnagyobitott leszármazása és szegekkel van kirakva. Alig van annyi hely benne, ahol egy férfi elfér, a legkisebb mozdulat is elegendő, hogy a szegek felhasitsák testét.

A szenvedésektől teljesen megtört fiatalember, amikor a szenvedések utáni betegségéből felgyógyult, megszökött és Debrecenbe jött.

Gudort őrizetbe vették.

Óvás!

Az utóbbi időben gyakran bukkannak fel világhirű készitményünk silány utánzatai, amelyek megtévesztően utánozzák a — DIANA SÓSBORSZESZ közismert jellegzetes alakját

Ezek ellen a védjegybitorlást és tisztességtelen versenyt képező üzelmek ellen igénybe vesszük a rendelkezésünkre álló és súlyos következményekkel járó törvényes eszközöket.

Óva intünk mindenkit az ilyen megtévesztő utánzatok forgalombahozatalától és kérjük a fogyasztóközönséget, hogy a netán tapasztalt visszaéléseket saját érdekében közölje velünk.

Diana Ipari és Kereskedelmi Rt. Budapest.

x **Giovanni a kontinens legjobb humoros manipulátora a Bonbonnierben.**

— **A gyógynövény érdekeltségek II nemzetközi kongresszusát** Budapesten tartják, szeptember hó 10—14. között. Erre a kongresszusra a debreceni Tisza István Tudomány Egyetem rektorának intézkedésére dr. Miklós Gyula, egyetemi magántanárt küldik fel.

x **Dr. Hódi Álmos** orvos rendelését Rákóczy ucca 4. szám alatt megkezdte Rendel délután 3—5 óráig.

— **Dr. Ferenczy Zoltán nő-orvos** szabadságáról vissza érkezett, rendeléseit délután 3—5 óra között, Ferenc József út 2. szám alatt ujból megkezdette. Telefon 9—74. szám.

x **Horváth Magda okleveles zongora tanárnő,** jutányosan tanit kezdőket és haladókat. Előkészit Zeneművészeti főiskolai vizsgákra is. Jelentkezés: Király ucca 5. szám, I. emelet.

— **Az idén is megrendezik a kegyeleti stafétát.** A világháboru névtelen hőseinek emlékére Debrecenben rendszeresitett, városon keresztüli stafétafutóversenyét október hó 7-én, délben rendezi meg a Magyar Atletikai Szövetség keleti kerülete, amikor is a múlt évekhez hasonlóan hatalmas társadalmi ünnepség keretében koszoruzzák meg a versenyben résztvevő egyesületek csapatai a Nagyerdei 39-es hősök emlékoszlopát. Ugyanakkor a 39-es bajtársi egyesület hazafias ünnepség keretében áldoz hősihalált halt

x **Schaff János tánciskolájában, a Korona díszteremben,** az uj tánctanfolyam, uj táncok tanitásával, 10-én, hétfőn veszi kezdetét. Minden csütörtökön és vasárnap össztánc.

— **Esküvő. Katz Irén** és **Goldstein Jenő,** e hó 9-én, délután fél 3 órakor tartják esküvőjüket, Csillag ucca 71. szám alatt, melyre rokonaikat és jóismerőseiket tisztelettel meghivják. — (Minden külön értesítés helyett).

— **Árvaházba való felvétel.** Három 8—10 éves, egész, vagy félárva, leány gyermek, árvaházban elhelyezést nyerhet. Jelentkezni lehet Városi árvaszék közgyám hivatalnál.

— **Soffőrt** azonnal felvesz a Fortuna bérautó vállalat, Csapó ucca 10. szám.

x **Bartalis tánciskolájában** vasárnap este össztánc, Simonffy ucca 1-c). sz.

— **Kerékpár karambol.** Tegnapelőtt történt, hogy Zugo János, 36 éves kereskedelmi útazó, kerékpárjával nekirohant egy lámpaoszlopnak és a lábán súlyos sérülést szenvedett. Fájdalmai mára annyira erősödtek, hogy kénytelen volt a mentőállomásra bemenni, ahol sebét kimosták és bekötözték. Állapota nem sulyos.

x **Kitünő parkett műsor a Bonbonnierben.**

x **Bihary Gizella** zenetanárnőnél beiratkozás, cimbalom, zongora, zeneelmélet tanszakokra délelőtt 10, délután 3 órától. Nyomtató ucca 2. szám, (Vár uccából).

x **Perényi Margit, Budai Ilonka, Seress Lilly a Bonbonnierben.**

— **Belevágódott tenyerébe a balta éle.** Tegnap délután Papp Ferenc, 28 éves napszámos, favágás közben sulyosan megsérült, amint egy darab fát baltájával ketté akart hasitani, a balta éle tenyerébe csapódott és azon három cm. hosszú és egy és fél cm. mély sebet okozott. — A mentők kötözték be.

x **Rose nyelviskola** felkéri előjegyzett tanitványait és mindazokat, akik idegen nyelvek iránt érdeklődnek, szíveskedjenek hétfőn az iskola helyiségében, Bika épület, **mozibejárat,** a következő időpontokban megjelenni: francia nyelvre jelentkezők 3 órakor, németre 4 órakor, angolra 5 órakor, olasz, spanyol, vagy egyébb nyelvekre pedig 6 órakor.

x **Beiratás a német nyelvoktatásra. Iskolás gyermekeknek, azonkivül hat éven aluli gyermekeknek a német-játékdélelőttökre,** naponta 3—5-ig, **Piac ucca 34. szám, Német Gyermek-Otthon.**

— **A Debreceni Hétfői Ujság** szeptember 11-én reggel megjelenő száma közli először pontosan és részletesen a legfrisseb sporteseményeket. A Bocskay—Kispest, Vasas—Budai 33-as, Somogy—III. kerület, Hungária—Bástya Ujpest—Nemzeti professzionista futballmeccsekről, valamint a DVSC—T. MOVE, DMTE—DTE, NSE—KSE, Ny. KISE—DKASE amatőr futballmérkőzésekről, továbbá a MASz országos vidéki propaganda versenyéről a Debreceni Hétfői Ujság számol be legbővebben és legpontosabban. Kapható mindenütt. Terjedelme 16 oldal. Ára csak 20 fillér.

x **Pórffy Mihály. Laczi és Nusi, Buday Sándor a Bonbonnierben.**

— **A vendéglőstanonciskola** a beírásokat folyó hó 10-én, hétfő délután 4 órakor tartja meg, Miklós ucca 3. sz. alatti helyiségében. **Igazgatóság.**

x **Schmidt Mizi** tudatja a tanitványaival, hogy a tanitást ujra megkezdi, Piac ucca 41. szám.

x **Belépődij 80 fillér és a vigalmiadó a Bonbonnierben.**

— **Az ácsmesterek szakosztálya,** e hó 10-én, hétfőn este 7 órakor az Ipartestületben ülést tart. Miután az ülésen több igen fontos ügy, igy többek között Barcsai Miklós 51 esetbeni aláirásának ügye is szerepel: a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály **Elnöksége.**

x **„Lóvásár" Török Rezső kacagtató parasztkomédiája, a Bonbonnierben.**

— **Visszaugrott az autó elől és a fejét megütötte.** Tegnap este sajnálatos baleset érte Lőw Miklóst a Békéssi és Lőw fakereskedő cég beltagját. Amint lelépett a gyalogjáróról, véletlenül egy autó elé lépett, visszaugrott, elesett és fejét beleütötte a járdaszélébe. Az autó, amely elől visszaugrott felvette és a sebészeti klinikára szállította, ahol megröntgenezték. — Azután — mivel semmi komolyabb baja nem volt, — lakására szállitották

x **Tankönyv eladás** összes iskolák részére, — használt féláron kapható — csere-, vétel legmagasabb áron. tankönyv kötés, vászonháttal ötvenfillér, mindenkinek, Springernél, főposta mellett.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti: Az Anglia feletti depresszionak a szárazföldre bocsátott mellékképződményei időjárásunkra hatástalanok maradtak. A magas légnyomás változatlanul uralja a helyzetet, sőt ma reggel ujból mintegy 2,3 mm-el emelkedett, 759.8 mm-re. A légnyomás egyenletessége arra mutat, hogy a nagy légnyomás uralmát tovább. 24 óráig semmi nem fogja zavarni s igy a vele kapcsolatos és napok óta tartó időjárás zavartalanul tart tovább.

A hőmérséklet minimuma az éjtszaka folyamán 10.1 C volt. Szombaton egész nap derült idő volt és a dél tájban lengedező délnyugati széltől eltekintve csaknem szélcsendes időben a hőmérséklet a várakozásnak megfelelően 30 fok fölé emelkedett; 31.4 C-os maximummal. A talaj közelében 5 cm-re a felszintől a maximum 35.8 C, 0 cm-en a hőmérséklet 43.8, 15 cm-en 25.2, 100 cm-en 18.9 C volt.

Hetedike és nyolcadika közötti éjjelen a hmérséklet maximumu 12 C körüli fog mozogni. Ma, nyolcadikán, derült és szélcsendes idő mellett a már 5 nap óta tartó lassu felmelegedés folytatódni fog, a hőmérséklet maximuma ismét jóval a 30 fok fölött lesz.

---

x **Ma este irány a Bonbonniere kabaré. (Városház étterem).**

X **Látszerészeti** szaküzletemet áthelyeztem Csapó ucca 12. szám alá. Nagy Kálmán látszerész. — Javító műhely.

x **Német nyelvi tanfolyam.** Kezdőknek és haladóknak, társalgás, irodalom, kereskedelmi levelezés, (utóbbi francia nyelven is). Művészettörténeti s irodalmi kurzusok. *Dr. Heger Flóris tanár. Hatvan ucca 1. szám, III. udvar, földszint.*

— **Értesítés.** Értesitjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy folyó hó 9-én, az alábbi időkben és helyeken nem lesz áramszolgáltatás. Reggel 2—4 és délután 6—8 óra között a Deák F. Hunyadi, Piac, Arany János elején, Kálvin-tér, Péterfia, Károly Ferenc József úton, a Sesta és Sétakertekben, továbbá Vénkert, Ujkert, Csigekert, és Vida-telepen, reggel 2 órától este 8 óráig a Deák Ferenc, Hunyadi, Arany János ucca elején és a Piac uccán, a Kossuth uccáig.

Világitási Vállalat.

x **„Miskából pesti fiu lett" bohózat a Bonbonnierben!**

x **Teljes ebédlő** és hálószobák kaphatók, Vojta műasztalosnál, Kút ucca 10. szám.

x **Leány és fiu matrózruhák** mindenféle iskolák számára, legolcsóbban a Gyermekdivatházban szerezhetők be Városháza, főkapu mellett.

— **Az egyetemi diákjóléti iroda,** Kollégium I. emelet 34. szám alatti helyiségében ujból megnyilt s ezuton kéri a nagyközönség szives támogatását s egyben felhivja becses figyelmét arra, hogyha gyermekeik mell étanitóra irodáikba, üzemeikbe fogalmazóra, gyorsiróra, gépiróra szükségük van, vagy egyetemi hallgatók számára lakást, kosztot szándékoznak adni, ez irányu igényeiket szóbelileg, vagy alkalmazás, illetve ajánlat pontos megjelölésével postai úton az egyetemi diákjóléti irodával közölni sziveskedjenek, amely keresleteiket és kinálataikat az egyetemi hallgatókhoz közvetiti s azok lelkiismeretes és gyors kielégitéséről gondoskodik. Az Egyetemi Diákjóléti Iroda fenti helyiségében hivatalos óráit hétköznaponként reggel 8 órától délután 2-ig tartja.

A 9 gyermekes szegény tollkereskedő kapta a 25 pengős apróhirdetési jutalmat

Kis kocsit hirdetett eladásra és 25 pengőhöz jutott

Pénteken este 6 órakor ismét jutalmat osztott ki a „Debreczen" kiadóhivatala. Ez alkalommal a *25 pengős* dijra került a sor, — amit *Fischer Ferenc tollkereskedő nyert meg.*

Pénteken estefelé már valósággal megostromolták a „Debreczen" kiadóhivatalát az apróhirdetést feladni kivánók és 6 óra előtt néhány perccel már minden pillanatban várható volt, hogy sor kerül a jutalom kiadására.

Felfokozott izgalmak közepette lé vett Fischer tollkereskedő apróhirdetési osztályunk asztala elé s amikor apróhirdetését feladta, amelyben *kis kocsi eladását* teszi közkinccsé megállapitást nyert, hogy az előzetes terv szerint az ő sorszáma nyerte el a jutalmat.

Fischer meghatottan vette át a pénztártól a *25 pengős jutalmat* tartalmazó borítékot s hálás köszönések után távozott a kiadóhivatalból.

A „Debreczen" munkatársa beszélgetett Fischerrel, aki elmondta a többek közt, hogy egyszerü szegény zsidó ember, aki verejtékes munkával keresi meg a kenyerét. Négy évvel ezelőtt összegyüjtött *kis vagyonkája a váratlanul bekövetkezett áresések következtében teljesen elveszett,* aminek következménye lett, hogy feleségét is elveszitette, aki ezt a csapást nem birta elviselni és meghalt. — *Jelenleg kilenc élő gyermeke van Fischernek,* aki a Honvéd-utca 13. sz. alatt lakik. — Minden szava csupa panasz. Hatvanhét éves öreg fejével alig tudja a mindennapi kenyeret megkeresni. Mindenre gondolt, csak arra nem, hogy ma este ilyen szerencse éri.

— Annyira szerencsétlen voltam, — mondotta — egész életemben, hogy nem is álmodhattam, hogy egyszer rám is tekint Fortuna isten asszonya.

A 25 pengős jutalmat tehát kiosztottuk és ezt most a jövő héten ujabb jutalmak követik, mert ezzel is honorálni akarjuk közönségünknek az apróhirdetési rovatunk iránt táplált érdeklődését és ragaszkodását.

---

x **Tekintse meg Liener műtermének legujabb művészi arcképsorozatát.**

x **Iskolaszerek,** füzetek, legolcsóbb árakban Thaisz Arthur papirüzletében Bikaszállóval szemben.

x **Uriasszonyok, urileányok,** szabni varrni Laborfalvy Márkus Lujza divat szalonjában tanulnak, Rákóczi ucca 41. szám.

— **Köszönetnyilvánitás.** Felejthetetlen, szeretett jó férjem temetésén résztvett siketnémaintézeti tanári karnak, jó ismerősöknek és mindazoknak, kik mérhetetlen fájdalmamat részvétükkel enyhítették, ezuttal is leghálásabb köszönetemet fejezem ki. — **özv. Kunsch Ferencné.**

— **A városi nőipariskola** himző- és felsőruhavarró délutáni tanfolyamot nyit az érdeklődők számára. A tanfolyam öt hónapos lesz, hetenként háromszor délután 3 óra (3—6 óráig) foglalkozással. A tanfolyamra felveszünk minden olyan jelentkezőt, aki a himzés és fehérvarrás alapjaival már tisztában van. A tanfolyam kezdődik szeptember 15-én és tart február 1-ig. Tandij 40 pengő, ami egyszerre, vagy havonként fizethető. A délelőtt fehérvarró tanfolyamra is elfogad még az igazgatóság legfeljebb 5—6 jelentkezőt. — Ennek a tanfolyamnak hallgatói napon ként délelőtt 2—3 órán át foglalkoznak a rendes növendékekkel együtt, azok órarendje szerint. Tandij ugyanannyi, ugyszintén a tanfolyam ideje is. Jelentkezni lehet naponként (hétköznapokon) délelőtt 10—12 óráig Burgundia utca 1. szám alatt a nőipariskola igazgatói hivatalában. *Igazgatóság.*

x **Uj fényképkiállitás Liener fényképésznél. Csapó ucca 1. szám alatt.**

X **Ifj. Zelinger,** Kálvin-tér 4. szám, izlésesen és olcsón fest cimtáblákat, épület és bútormázolásokat.

x **Fülöp Sándorné Benedek Ilona** női kalap különlegességek szalonjában Péterfia utca 42. sz. eredeti párisi modellek óriási választékban rendkivül mérsékelt árakban. Iskolai kalapok, alakitások a legolcsóbban.

x **Fényképkiállitás! Liener fényképész legujabb felvételeiből, láthatók műtermének, Csapó ucca 1. szám alatti kirakataiban.**

X **Cserépkályhák** belföldi és budweisi raktáron, nagy választékban, — cserépkályhák átrakását és tisztitását vállalom. Krisch Károly kályhásmester Debrecen, Piac ucca 89. szám. Telefon 12-18. szám.

— **A Népszerü Főiskola nyelvi kurzusai.** A Népszerü Főiskolai tanfolyam elnöksége tekintettel a nagyarányu érdeklődésre, a nyelvi tanfolyamokat már most szeptemberben megkezdi, tehát jóval korábban a szokott terminusnál. A tanfolyam szeptemberben 17-én (tizenhetedikén) veszi kezdetét, ugyanazok a tanárok vezetése alatt, mint tavaly, Wallisch Oszkár, egyetemi lektor, tartja meg a német—olasz tanfolyamot. Dr. Fejes Andor főreáliskolai tanár pedig az angol—francia tanfolyamot. Jelentkezni lehet az egyetemi gondnoki hivatalban, minden hétköznapon, délelőtt fél 8 órától, délelőtt 2 óráig. A gondnoki hivatal csak személyes jelentkezést fogad el. — A tandíjat egy évre vonatkozólag előre egy összegben le kell fizetni, a gondnoki hivatalban. A tandíj ebben az évben is csak az a szerény összeg, mint tavaly. A tanfolyam elnöksége ezzel is megakarja könnyiteni azt, — hogy minél többen résztvehessenek a tanfolyamban. A tandíj óránként 50 fillér.

A tiszántul legelterjedtebb gyors és jó munkáról legelismertebb kelmefestő, vegytisztitó, gőzmosó, valamint plisszérozó és gouvlerozó intézet **a PALOTAYÉ.**

Telep: Honvéd ucca 9/i. **Telefon:** 10—80
Üzlet: Kálvin tér 5., Bathyány ucca 26., Hunyadi uc a 15.

Nászuton . . .

Valahol a napsugáros tengerpart[illegible]
Nászuton van egy fiatal asszony
S boldogan, kacagva jár . . .

Férjével együtt kerget sok édes álmot,
Közben egészen önfeledten csókol[illegible]
Hangos pergőtüze száll . . .

. . . Valahol a tengerparttól messze[illegible]
Imádja,
Fájón felzokog egy fiu szive . . .
Ugy sir . . . Istenem, de kár! . . .

Baksa Sándor.

x **Tankönyvek** az összes iskolák részére beszerezhetők, használt tankönyvek félárban. Antalfy József könyv- és papirkereskedése, Szent Anna- és Varga utca sarok.

— **Uj dáhlia és cannafajták a városi kertészetben.** A városi tanács tagjai tegnap délután kilátogattak a városi kertészet, nagyerdei telepére, — ahol Pohl Ferenc kertészeti felügyelő bemutatta a kertészet saját tenyésztésü Canna és Dáhlia kreációit. Azonkivül bemutatásra kerültek a kertészet többi érdekességei. Különösen a pompás Canna kreációk tetszett a tanács tagjainak, amelyekre büszke is lehet Pohl Ferenc. Hiszen ezek az uj változatok teljesen a kertészet kitenyésztései és egyedül állók a világon. A tanács tagjai a legmelegebb elismerésüket fejezték ki Pohl Ferencnek, aki valósággal a semmiből tette naggyá és országos nevezetességüvé a debreceni városi kertészetet. Pohl Ferenc kertészeti felügyelő egyébként vasárnap, 9-én, kiállitást rendez a nagyerdei kertészetben, ezekből a gyönyörü Canna és Dáhlia kreációkból, amikor a nagyközönség is megtekintheti az uj virágfajtákat.

x **Magyar munkásnak** ad kenyeret, ha harisnyáit *Benyáts Emil* gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben, Debrecen, Piac ucca 18. szám, **Tisza-palota.**

— **Tolsztoj összes regényeinek** és **elbeszéléseinek uj kiadása.** Tolsztoj, az emberi testvériség eszméjének nagy apostola. Ellensége volt a háborunak, a politikai, vallási és faji határoknak, szóval mindannak, ami embert elválaszt embertől. Nagy emberi közösségről álmodozott, amely az evangeliumi *szelidség és szeretet alapján áll.* Ezenfelül az irásnak is olyan nagy müvésze, hogy elsők között is legelső. Tolsztoj a regényirás óriása. *A Feltámadás, Karenina Anna, Háboru és Béke, Kreutzer Szonáta* és egyéb regényei az emberiség legnagyobb kincsei közé tartoznak. Próféta' önzetlenséggel és téritő erejével egész életén át arra törekedett, hogy eszméi mennél szélesebb néprétegekhez eljussanak. A Gutenberg Könyvkiadó Vállalat Tolsztoj születésének századik évfordulója alkalmából a nagy orosz iró szellemében vél cselekedni, amikor müveit elakarja juttatni a legszerényebb asztalra is. Aki a mai lapokban megjelent hirdetési szelvényt kivágja és Chr'stensen és Társa (Gutenberg Könyvkiadóvállalat, Budapest, IV., Váci utca 17.) cimre beküldi, annak a hirdetésben feltüntetett feltételek mellett ezeket a müveket is ingyen küldi meg.

Elegáns uri ruhákat
eredeti angol szöveteiből
igen mérsékelt árban készit
KERESZTESI
uriszabómester, Varga ucca 1. szám
Pontos kiszolgálás.

Dr. Láng-féle szanatorium

DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 39

Vidékiek szanatóriuma. Legmodernebb berendezés. Felvesz betegeket, ragályos és idegbetegek kivételével. Igen méltányos és kedvező feltételek. — Igazgató: *Dr. Bőgel József.* Telefon 574.

Csak egy mosolyt

AZ UJ HÁZAS.

— És hogy boldogulsz a feleségeddel?

— Nagyon jó beosztásunk van. Reggeltől délig ő csinálja azt amit akar. Déltől estig én csinálom azt, amit akar.

A FOGSOR.

— Fogja, ez a magáé, mint becsületes megtalálóé. De hol találta meg azon a roppant hideg éjszakán a fogsoromat?

— A ház előtt, igazgató ur, rögtön miután el vesztette. *A fogsor még vacogott.*

MAI LEÁNYOK.

— Papa, adjál nekem pénzt kelengyére.

— Mire? Hát te férjhez akarsz menni?

— Ejnye Papa!... *Hát te nem olvasol ujságot?*

— **Lapunk legközelebbi száma a** közbejött ünnepnap miatt kedden reggel jelenik meg.

— **Brück Emil** zeneszerző tanár, zongora és összhangzattan tanitásait szeptember hó elsején megkezdte. Jelentkezés Thaly Kálmán ucca 12. sz.

— **G. Szabó Kálmán pesti kiállitása.** Csak nemrégiben irtunk G. Szabó Kálmán festőművész, Kollégiumi tanár, svájci nagy sikeréről, amelyet művészi fametszeteivel ért el. Most a kiváló művész ujabb sikeréről számolhatunk be. Az Ernszt muzeum meghivta gáborjáni Szabó Kálmánt őszi tárlatára és egy nagy teremben mutatja be a külföldön már oly nagy elismeréssel fogadott műveit. A kiállitás, amely iránt fővárosszerte nagy az érdeklődés, vasárnap nyilik meg.

— **Állást kér két szegény fiatalember.** Minden támogatást megérdemlő két levente, aki nyomorban él, szeretne elhelyezkedést találni s ezért ezúton fordulnak kérelemmel a jószivü emberekhez. Az egyik gyors- és gépirást is tud és irodai, vagy bármely állást elvállalna. A másik kérelmező pedig, egy öreg levente, aki szintén nyomorban él és megérdemli a jóakaratu pártfogást. Az ajánlatok Némethy Gyula vezető főoktató címére, Városház, testnevelési vezetőség címre küldendők.

x **Művészi gyermekfényképek Szipál és Ábrahám udvari fényképész mütermében. Piac ucca 44.**

— **Két testvér tragédiája.** Kolozsvárról jelentik: Balász Ibolya és Balász Jolán kolozsvári urileányok szerdán együttesen egy teher vonat elé vetették magukat. A vonat a két szerencsétlen testvért a felismerhetetlenségig összeroncsolta. A testvérpár évek óta élt Kolozsváron, valószinüleg az élettel való küzdelem keserítette őket el a halálra.

A benzingőztől lángralobbant a vasaló alatt a ruha

Baleset a varrodában

Tegnap délelőtt a Debreczeni nővérek Kossuth utca 22. szám alatti varrodájában benzinnel tisztitottak egy pecsétes ruhát, azután Debreczeni Erzsébet, az egyik tulajdonos vasalni kezdte. A ruhák azonban nem száradhattak ki teljesen s a benzin-gőzök a tüzes vasaló érintésétől lángra lobbantak és pillanatok alatt lángban állt a ruha. A tüz átcsapott több, könnyü anyagu női ruhára és még Debreczeni Erzsébet ruháját is legégette. Szerencsére a varrodában alkalmazott leányok segitségére siettek, ugy, hogy csak könnyü égési sebeket szenvedett arcán, kezén és lábán.

Közben értesitették a tüzoltókat is, akik — minthogy benzinrobbanást jelentettek, — autófecskendővel vonultak ki. Szerencsére nem kellett közbelépni, mert nem harapózhatott el a tüz. A kár 300 P.

— **Öngyilkos lett az édesanyja sirján.** A rákoskereszturi köztemető őre ma reggel az egyik parcella sirján, félig ülőhelyzetben, fejét a sírkeresztnek támasztva, egy középkoru halott férfira talált. Megállapitották, hogy a halott ifjabb Hőnig Péter, aki az éjszaka folyamán cukorspárgával édesanyja sírkeresztjére akasztotta fel magát.

x **Singer varrógépek** kizárólag **nálunk kaphatók!** Singer varrógép fióküzlet Debrecen, Piac ucca 79. sz.

x **Kalapujdonságok** megérkeztek, nagy választékban a **Kalapüzembe,** Piac ucca 9. szám.

— **Szenzációsan érdekes a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem,** a Tiszántúl egyetlen közgazdasági hetilapjának legujabb száma. Vezetőhelyen Zelinger Ede, kamarai alelnök nagyfigyelmet keltő nyilatkozatát, közli az Iposz akciójáról, rendkivül érdekes válaszcikkeket, közöl a lap a Frühwirt-féle agitációra, ismerteti az iparosok és kereskedők nehéz helyzetét, az épitőipar egyes szakmáinak munkakörét, közli az összes versenytárgyalási hirdetményeket, munkaalkalmakat, kereseti lehetőségeket, országos vásári hireket stb. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem, a tiszántúli iparosok és kereskedők harcos hetilapja. Nélkülözhetetlen minden tiszántúli iparosnak, kereskedőnek, vállalkozónak, üzletembernek stb. Szerkesztőség és kiadóhivatal ,Debrecen, Piac ucca 81. Olvassák az egész Tiszántúl!

— **Eljegyzések.** *Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be:* Pető Ferenc—Balászházy Irén. — Bihari Kálmán—Papp Ilona. Guttman Mór—Igaz Róza. Erdei Ferenc—Sajtos Mária. Mogyorósi Károly—Szabó Erzsébet. Gombos István—Kiss Zsuzsánna. Csiha László—Kegyes Sára Kovács János—Tarr Julia. Horváth Lajos— Virsinyai Zsuzsánna.

— **Születések:** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Széchenyi Ferenc férfiszabó, f. István Csáki Gyula kövező-segéd, fiu Sándor Pataki Sándor földmives, fiu János, Nagy György cipész-segéd, leány Irén Elek Antal földmives, fiu István: — Török Sándor napszámos, leány Anna

— **Halálozások:** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be Pósa Mihály ág. ev. 11 hónapos, Jánosi ucca 32. szám. — Hubert Tivadar rk. 80 éves, Lorántffy ucca 11. szám. Benjámin Márton rk. 28 éves, Budapest. — Lukács Pál ref. 66 éves, Kunhegyes. — Tóth Gábor ref. 19 éves, Balmazujváros.

Az osztálysorsjáték huzása

Két napi szünet előtt ma 1500 nyereményt huztak ki, köztük a 20.000 pengőst, amelyet a 66007 ¼ sorsjegy nyert meg. Eddig kihuztak összesen 21.500 nyereményt s igy 6500 van még hátra a 19-ig tartó további huzásokon. A 300.000 pengős jutalom előreláthatólag az utolsó nap kerül kisorsolás alá.

A következő huzás hétfőn, szeptember 10-én reggel ½ 9-kor.

20,000 pengőt nyert: 66007
5000 pengőt nyert: 27781
4000 pengőt nyert: 29029
1000 pengőt nyertek: 27598 48574
600 pengőt nyertek: 5515 19360 46352 73200
500 pengőt nyertek: 2891 13081 15691 18119 19046 23796 24596 28952 34704 35021 38761 40218 42383 44671 63988 65030 67976 68097 68689 70451 70676 73868 75650 77352
200 pengőt nyertek: 1478 4140 6815 8329 9708 12513 16874 16955 17538 17815 17930 18003 19110 19239 21108 22943 23707 23850 26024 26161 28143 28327 28750 32574 32954 33598 34083 34403 38214 39140 40711 41351 45422 46866 47273 47759 48144 48163 48181 49442 50085 50377 50597 50725 51930 52404 53327 53363 54433 55213 55546 56152 59397 63051 66322 66483 66934 66981 68033 70207 70549 71270 71311 71489 71599 71612 76183 76839 78742 78979.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 26.40—26.60, 78 kg-os 26.60—26.80, 79 kg-os 26.85—27.05, 80 kg-os 27.05—27.15, felsőtiszai 77 kg-os 26.30—26.50, 78 kg-os 26.50—26.70, 79 kg-os 26.75—26.95, 80 kg-os 26.95—27.05, fejérmegyei, bácskai és dunántuli 77 kg-os 26.20—26.40, 78 kg-os 26.40—26.65, 79 kg-os 26.65—26.85, 80 kg-os 26.85—26.95, pestvidéki 77 kg-os 26.25—26.45, 78 kg-os 26.45—26.70, 79 kg-os 26.70—26.90, 80 kg-os 26.85—26.95. Rozs pestvidéki 24.75—25.00, más 24.75—25.00. Árpa I-a 27.00—27.25, közép 26.50—27.00, sörárpa felv. 28.50—30.00, egyéb 27.50—28.75. Köles 26.00—27.00. Repce 45.00—46.00. Zab I-a 25.50—26.00, közép 25.00—25.50, Tengeri tiszántuli —, egyéb 31.50—31.75. Korpa 20.50—20.75.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai Buza októberre 26.76, 26.72, 26.84, zárlat 26.84—26.86 márciusra 29.28, 29.20, 29.32, 29.34, zárlat 29.34—29.36, májusra 30.06, 30.00, 30.12, 30.08, zárlat 30.12—30.14. Rozs októberre 25.60, 25.64, 25.54, 25.64, 25.66, zárlat 25.64 25.66, zárlat 25.64—25.66 márciusra 27.90, 28.02, 27.96, 28.02, 28.16, 2808, zárlat 28.08—28.10. Tengeri májusra 28.90, 28.74, 28.82, 28.76, 28.86, 28.84, zárlat 28.84—28.86.

A serdülő ifjúságnak

reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József" keserü vizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztitó hatásának fiúknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikákon a *Ferenc József* vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitünő sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

Maradvány 1258, felhajtás 142, eladatott 292, könnyü 176—184, nehéz 186—196.

Valuták

Angol font	28.05
Belga frank	79.95
Cseh korona	17.01
Dán korona	153.35
Dinár	10.00
Dollár	572.40
Francia frank	22.65
Hollandi forint	230.60
Lengyel zloty	64.4
Lei	3.5
Líra	30.2
Német márka	136.95
Norvég korona	153.5
Osztrák schilling	80.9
Spanyol peseta	95.4
Svájci frank	110.3
Svéd korona	153.8

Országos vásárok sorrendje

Hétfő, szeptember 10. Bácsalmás, Bánréve, Cigánd, Diósviszló, Füzesabony, Gyulakeszi, Hédervár, Hosszuhetény, Kálmáncsa (sertésvásár nincs), Kismarja, Lajosmizse, Lovasberény, Mezőkeresztes, Mohács, Nagyatád (sertésvásár nincs), Pécel, Pilisvörösvár, Polgárdi, Recsk, Sárbogárd, Szekszárd, Szöllősgyörök (sertésvásár nincs), Vásárosnamény, Zalaegerszeg, Zámbok, Állatvásár: Martonvásár, Nagyvázsony Marhavásár és kirakodóvásár: Nagycsákány, Und. Kirakodóvásár: Diósjenő.

Kedd, szeptember 11. Árpás, Becsehely (sertésvásár nincs), Rábacsanak (uj vásár), Szikszó. — Ló- és marhavásár: Pápa. — Kirakodóvásár: Martonvásár, Nagyvázsony.

Szerda, szeptember 12. Balatonfüred, Biharkeresztes, Nyirmada, Ujmalomsok — Lóvásár és kirakodóvásár: Hajdunánás. — Sertés- és kirakodóvásár: Pápa.

Csütörtök, szeptember 13. Jánk, Kehida, Nagyszékely, Nyirbátor, Páli.

Péntek, szeptember 14. Győrasszonyfa, Kőrösladány, Magyarszentiván, Répceszemere, Szakcs (sertésvásár nincs), Tótszerdahely, Zalabaksa.

Szombat, szeptember 15. Adony, Apátfalva, Cibakháza, Drávafok, Somogyszil, Szászvár, Zagyvarékás.

NYILT-TÉR

Mint minden szezonban, ugy ezuton sem mulasztom el a nb. vevőközönség b. figyelmét a most beérkezett őszi-téli *angol szövet különlegességekre felhivni.*

Feldheim Imre,
posztóház,
Kossuth utca 6.

Kerékpárok, gramophonok, rádiók 5 P heti részletre a legolcsóbb árban. — Tekintse meg raktáramat. **„Alföldi" Király ucca 5.**

SPORTHIREK

Kemény küzdelmet igér a Bocskay-Kispest mérkőzés

Hosszu, hónapokig tartó szünet után vasárnap végre vérbeli bajnoki mérkőzéshez jut a debreceni sportpublikum, amely bizony már tényleg nagyon ráéhezett egy elsőrangu sporteseményre.

A Bocskay első mérkőzését idegenben, Ujpesten játszotta és sikerrel is állotta meg a helyét. Érthető tehát, hogy a közönség most nagy várakozással tekint a vasárnapi Bocskay—Kispest mérkőzés elé. A mérkőzést sok huza-vona előzte meg, mert kétséges volt, hogy a Bocskay ki tudja e állitani állitani komplett csapatát Kispest nagyon is veszélyes csapata ellen. A nehézségek azonban elsimultak, mert a két sérült, Markos és Dettrich rendbe jöttek, azonkivül a csapat standard centerhalfjának, a kitünő Sághynak is letelt a letiltása és igy a legjobb csapat áll ki a piros-feketék ellen.

A mult heti mérkőzésen a Bocskay nem játszotta ki még teljes formáját, a csapat játéka még kondició és összjáték tekintetében sok kivánnivaló hagy maga után, az elmult hét azonban szorgalmas tréninggel telt és igy lehet reménl, hogy a csapat vasárnap jobb formát fog kijátszani.

A vasárnapi ellenfél, Kispest csapata igen veszélyes ellenfél és a Bocskay csapata egyáltalában nem mehet biztosra, hiszen csak emlékezni kell a legutóbbi bajnoki találkozásra, amikor a Bocskay a félidőben 2:0-ra vezetett és végül 3:2-re elveszitette a mérkőzést. Kispest csapata mindig hires volt szivósságáról, küzdeni tudásáról és ezek olyan erények, amelyeket még a Bocskaynál sokkal erősebb csapatnak is komolyan figyelembe kell venni. Kispest csapata egyébként, amint azt a mult heti, a Nemzeti ellen elért eldöntetlen eredménye is mutatja, szintén jó formában van. A közvetlen védelem, élén a válogatott Dudással legalább egyenrangu a Bocskay közvetlen védelmével, a halfsorban talán minimális plusz van Sághy révén a Bocskay javára, de már a csatársor, amelyet különösen a kitünő Senkey II. által vezetett jobbszárnya tesz nagyon veszélyessé, összeszokottabb és valamivel jobbnak látszik a debreceni csatársornál. Ezek azonban végül is papirforma előnyök, amelyeket kiegyenlithet a saját pálya előnye, a honi közönség lelkes biztatása, amelynek nem szabad csökkenni, sőt fokozódni kell, ha esetleg a csapat egy gyöngeségi periódusba jut. Ne felejtsük el, hogy a közönség biztatása értékes győzelemhez segithet, de a gáncs, az indokolatlan gunyolódás oka is lehet egy vereségnek. Ha gyönge is a játék, a biztatással kell fokozni a harci kedvet, nem pedig elvenni a játékosok kedvét.

Kispest csapatát különben nagyon sok vezető és drukker kiséri Debrecenbe és igy nem lesz hiány kispesti biztatásban sem. A mérkőzést a kitünő Gerő Ferenc fogja vezetni, kezdete délután 4 órakor a Diószegi uti pályan.

Előzőleg a DVSC mérkőzik az amatőrbajnokságért a TMOVE csapatával.

A Középeurópai Kupa

középdöntő mérkőzései vasárnap kerülnek lebonyolitásra. A magyar futball a Hungária elvérzésével már csak egy csapattal, a bajnok Ferencvárossal van képviselve, akiknek vasárnap Bécsben kell megküzdeni az osztrák bajnok Admirával. A másik osztrák csapat tünő formában van és bár tartalékosan megy Bécsbe, mégis reméljük, hogy sikerrel fogja megállni helyét és győzelemmel fordul a második mérkőzésbe, amelyet Budapesten fognak lejátszani.

Küzdelem az amatőrbajnokságért

Az amatőrcsapatok vasárnap játsszák le a bajnokság őszi fordulójának második fordulóját. Az amatőrcsapatok lassankint kezdenek magukhoz térni, kibeverik a veszteségeiket, mindjobban összekovácsolódnak és igy egyre jobb teljesitményt is produkálnak. — Nincs messze az az idő amikor bizonyos mértékig vissza fogják hóditani a közönség érdeklődését, — amire szükség is van, mert csak az életképes amatőrfutball fog tudni jó utánpótlást kitermemi a profifutball számára.

A vasárnapi fordulóban a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra:

DVSC—TMOVE,
DTE—DMTE,
NyKISE—DKASE,
NSE—KSE.

A DVSC saját pályáján előrelátható biztosan győz a törökszentmiklósi csapat ellen, mig a DTE—DMTE mérkőzés, amely délelőtt fél 11 órakor a DTE nagyerdei sporttelepén kerül lejátszásra, már nyilt küzdelmet igér és bármelyik csapat megszerezheti a két pontot. A DKASE is alaposan meg fogja szoritani Nyiregyházán a bajnok NyKISE-t, de nem valószinü, hogy mindakét pontot megszerezze. Az NSE—KSE mérkőzés a sokkal rutinosabb KSE győzelmét fogja hozni.

Az I. ligában

a Hungária a Bástyával mérkőzik és csak nehéz harc után győzhet a szegedi csapat ellen, amelyet bizonyosan füteni fog a Somogytól szenvedett vereség. A Somogy viszont a III. ker. FC-t látja vendégül és nines kizárva, hogy a veszélyes kaposvári csapat otthonában megismételi szegedi bravurját és mindakét pontot elhóditja a budaiaktól. — A Vasas a Budai 33-sokkal játszik és ha kijátsza szombathelyi formáját, győzni is fog.

FELHIVÁSOK

Felhivom a *Petőfi FC* alant felsorolt játékosait, hogy holnap, vasárnap délután a Hungária FC elleni mérkőzésre a Katona-pályán pontosan 2 órára megjelenjenek a következők: Buglyó—Szabó, Fried—Zámbó, Karácsony—Schneder, Nemes—Gotlieb, Rácz—Boldog—Dull. Intéző.

A III. ker. SC összes játékosai vasárnap délután fél 2 órára a DKASE pályán a Mükögyár elleni mérkőzésen kivételnélkül jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a Jókai FC játékosait, hogy folyó hó 9-én, azaz vasárnap délután 2 órára a DKASE pályán a Kossuth FC elleni éremmérkőzésre jelenjenek meg a következők: Kónya I., Kónya II., Tóth II., Szilágyi II., Haja, Tóth I., Kiss A., Szilágyi I., Nagy, Jenci, Takács. Intéző.

Felkérem azokat a fotballcsapatokat akik az érem-mérkőzésen nem vesznek részt, szombat este 7 órára a Bethlen-parkban okvetlen jelenjenek meg.

Felhivom a Ferenc József FC következő játékosait, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor az Árpádtéren feltétlenül jelenjenek meg: Grega I., Baranyi, Szabó I., Bardócz, Glant, Égri, Szabó II., Kapitány, Szabó III., Grega II., Ekli, Molnár, Martinesz, Nagy B. A tárgy fontos megbeszélés. Grega, intéző.

Felkérem a Jókai FC következő játékosait: Kónya I., II., Tóth I., II., Szilágyi I., II., Takács, Haja, Nagy, Jeni, Marozsán, Jenci, Timár, hogy vasárnap fél 3-ra a DKASE pályán a Kossuth elleni mérkzésen megjelenni szíveskedjenek. Intézőség.

Felkérem a Turul FC összes játékosait, hogy ma, szombaton fél hétre, a slagon megjelenni szíveskedjenek. — Nagy, Banya, Kovács II., Kiss, Pető, Bartha I., Slirs, Szabó, Gergely, Praszler, Nagy I., Weisz III., Vecsey, Horvát és Tury pontosan megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

Felhivom a Testvériség FC alant felsorolt játékosait, hogy folyó hó 9-én, vasárnap délelőtt 10 órára a DKASE pályán a Turul FC elleni érem-mérkőzésre okvetlen és pontosan jelenjenek meg. — Bakos, Budán, Egri, Biffner, Bécsi, Kovács II., Tóth, Kovács I., Bodó, Váry, Kiss, Barna, Geszti, Mémeti intéző.

Világhirü **VELIE** autó
6 hengeres, 4 kerékfékes elsőrendü furakocsi.
Zajtalan járás. Luxus kivitel

»Rudge-Whitworth«
angol motorkerékpárok
500 ccm teljesitményü, 4 szelep, 4 sebesség, 2 kerékfék, cserélhető kerekek. — Luxus kivitel.

Francia donnet gyártmányu
kisko si, 4 henger, 4 kerékfék, minimális fogyasztás. 5% adó
Meglepően olcsó!

„Méray-jap" 1928
motorkerékpárok
és
3 kerekü üzleti szállitókocsik

Használt autók és motorok vétele és eladása. — Kedvező fizetési feltételek
Gyári jótállás:

Hungária Uzemfelszerelési és Árukereskedelmi részvénytársaság Debrecen, Hunyadi ucca 11. szám.

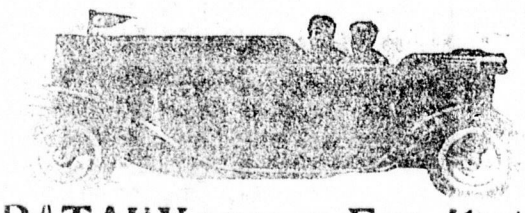

Eladó 519-es Fiát sport, kifogástalan üzemképes. Opel, 1 éves modern, 4—5 üléses. Lancia, Bianchi, Willis Knight autók képviselete.
Vacuum-Castrol olaj- és benzinállomás.
PATAKY garage Erzsébet-u. 32. Telefon 12-52

Hotel PANNONIA-Pensio
Lidó (Venezia).
Magyar ház. — Családi jellegü pensió a Lidó centrumában a fő útvonal mellett a strand közelében, trópikus flórájú kert közepén.
Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.
Szobái tágasak, világosak és abszolut tiszták.
Több tagú családoknak egymásba nyiló szobákból álló lakosztályok.
Valamennyi szobában vízvezeték hideg-meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kitünő magyar—francia konyha.
Prospektus kérésre — Portás az állomáson.

Rövid ideig

még kapható, helybeli néhány hónapig fennálló divatáruüzlet egész áruraktára megvétele folytán eddig nem létező olcsó árban.

Eladás kezdete hétfő reggeltől:

Pongyola velour flanel	0.98
Fekete liberty batiszt	1.06
Merino delin fejkendő	0.54
Cord bársony, széles	3.40
Prima cérna sefir	1.17
Szőnyeg	2.20
Női ing és nadrág	1.10
Kötött női harisnya	0.58
Szép mintáju nyakkendő	0.65
Reguler kötött férfi zokni	0.38
Prima sefir férfi ing	2.90
Kelengye mosott sifon	0.78
Erős szálu nyers vászon	0.64
Reform női nadrág	1.55
Prima rövid alsónadrág	1.85
Tiszta gyapju leányka, női és férfi szvetterek 5.25-től	

Áraim feltünő olcsóságáról vételkényszer nélkül bárki meggyőződhet. Minden vevő 2 drb. gallért kap ajándékba. Vidékieknek költségtéritési árengedmény.

CIMRE KÉREM FIGYELNI
Kertész Jenő
József. kir. herceg ucca 3. szám.
(Bika fürdő mellett).

Thaly Kálmán ucca
14. sz. ház (Bethlen-u'ca sarok)
eladó. Ertekezni ugyanott.

Bőröndöt, retikült, pénztárcát
a bőrösnél vegyen
FEUERMANN bőröndösmester
Debrecen, Piac-u. 26. (Gamerinus passage)

8 pengőért
nyaralhat a
Lidón Pensiano Luisa-ban
Elsőrangu családi otthon kitünő konyha. Magyar kiszolgalas és levelezés. Tulajdonos: **Pál László** Lidó-Venezio-Italia.

Az uj épitkezések lehetetlenül el fogják torzitani a Hatvan ucca vonalát

A hitközségi palota négy méterrel megy hátrább, a postapalota egyik vége három méterrel jön előre az ucca vonalától - A Bethlen uccánál hét méterrel szükül a Hatvan u. Lehetetlen az olyan szabályozási vonal, mely elszükiti az uccákat

Általános a panasz, hogy Debrecenben nincs épitkezés, hiányzik a munkaalkalom és igy érthető örömmel fogadja mindenki azt a készülőben levő néhány nagyszabásu középitkezést, amely munkához fogja juttatni Debrecen sokszáz főnyi munkanélküli tömegét. Idáig rendben is volna a dolog; nincsen egyetlen ember sem Debrecen városában, aki ne óhajtaná az épitkezések mielőbbi megindulását és ne kivánná, hogy minél nagyobb számu épitkezés vigyen friss vérkeringést Debrecen nagyon is pangó gazdasági életébe.

Az uj épitkezések természetesen alkalmazkodnak a város szabályozási vonalához és ez a pont, ahol meg kell állani és amely gondolkodóba ejt minden debreceni polgárt, vajjon helyes mederben folyik-e esztétikai szempontból — ami mégsem utolsó szempont — Debrecen külsejének a megváltoztatása.

VITA A SZABÁLYOZÁSI VONAL KÖRÜL.

A legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen ugyanis a következő jelenet játszódott le:

Kovács Gyula müszaki tanácsos, az államépitészeti hivatal vezetője beterjesztette szokásos jelentését és egyuttal bejelentette, hogy a postapalota vonalkitüzése megtörtént szeptember 1-én és ehhez kért bizonyos pótlásokat a müszaki ügyosztálytól.

Előterjesztette továbbá, hogy a posta megkönnyitette a váltó ürlapok lebélyegzését, mert ezentul délelőtt 8—12. délután pedig 4—6 órák között két helyen lehet a főpostán lebélyegeztetni a váltó ürlapokat, de ha valaki nem akar várni, az igazgatói irodában haladéktalanul lebélyegzik a váltó ürlapot.

Balogh István a Széchényi uti sorompónál észlelt kifogásait kérte orvosolni és felpanaszolta, hogy a nagyforgalmu szoboszlói országuton mind a két oldalon felhalmozzák a kőanyagot, ami nagy forgalmi akadályt képez. Kovács Gy. müszaki tanácsos megigérte, hogy reparálni fogja a sérelmeket, illetve a sorompók ügyében átir a MÁV üzletvezetőséghez.

Ekkor *Fejér* Ferenc dr. azzal a kéréssel fordult a müszaki tanácsoshoz, hogy a postapalota épitési vonalára nézve adjon felvilágositást.

Kovács müszaki tanácsos erre azt felelte, hogy az épitési vonal a szabályozási vonal, de ez a dolog különben sem tartozik rá, hanem a város müszaki ügyosztályára.

Fejér Ferenc dr. kérdésére a jelen levő *Vida Szücs* Imre városi főmérnök adott felvilágositást, aki kijelentette, hogy *a Hatvan utca páratlan oldalán, a püspöki palotától a Bethlen utca tulsó végén levő, néhai Kovács József polgármester házáig egyenes vonalban a szabályozási vonal, ami azt jelenti, hogy az épitendő postapalota egyik vége három méterrel ki fog állni az utca vonalából, ugyanakkor pedig a vonal másik vége a Bethlen utca kezdeténél hét méterrel fogja elszükiteni a Hatvan utcát.*

— Kár ezt a szép, egyenes utcát elrontani. — mondotta *Fejér* Ferenc, — ha lehet, még segitsünk rajta.

Vásáry István dr., polgármesterhelyettes: A közgyülés annak idején jóváhagyta a szabályozást, — most már eső után köpönyeg.

— Még nem fogtak hozzá az épitkezéshez, még lehetne segiteni rajta, — replikázott *Fejér* Ferenc.

— Évekkel halasztaná el az épitkezést, — mondta erre *Vásáry*, pol *gármesterhelyettes.*

MEG KELL VÁLTOZTATNI A SZABÁLYOZÁSI TERVET.

A vita ezzel félbeszakadt és igy a Hatvan utcán megint épitkezési furcsaságok lesznek, ami egy cseppet sem fogja emelni városunk külsejének a szépségét, dehát ehez már hozzá vagyunk szokva. Sokan emlékeznek még bizonyára, hogy *mennyi vitát kavart fel, mikor még a háboru előtt, a Varga utcán az uj szabályozási vonal mentén épitettek fel egy házat, mely kiment az utca közepéig és ezzel elrontotta az eddig egyenes utca vonalát.*

A Csapó uccán az Iparostanonciskola épülete hagyta maga mögött méterekkel a többi házat és csinált egy sötét zugot, amely betöltetlen fog maradni beláthatatlan ideig. Most pedig a Hatvan uccán, amely pedig egy kis hajlást leszámitva egyike Debrecen legegyenesebb és legszélesebb uccájának, fog csinálni a két uj épület nem egy, de két zugot is egyszerre, amely szintén ott fog maradni beláthatatlan ideig. Hogy mit fognak szólni a Hatvan uccai kereskedők, akik a postapalota mögött egy zugba kerülve kikerülnek az utból, a vevők vonalából, azt el lehet képzelni.

Ma a városrendezéseknél mindenütt a nagy világon az a törekvés hogy minél több levegőt juttassanak a városi lakosságnak. Tereket és széles uccákat! Ez ma a jelszó. *Páris városa hallatlan költséggel egy városra való házat rombolt le, hogy felépittethesse a Boulevard Haussmannt.* Nem lehet Debrecent és Párist összehasonlitani, de azt viszont meg lehet tenni, hogy ha valami jó, azt nem kell elrontani. A gazdasági életben ma egyáltalában nem az a tendencia, mintha rohamos épitkezésekre lehetne számitani és igy az esetleg elméletben jól elgondol tszabályozási vonalat meg is lehet valósitani.

A valóságig azonban az, hogy egy általában nincs jelentős épitkezés, mert csak a külsőségen épitenek apró családi házakat, a belsőségen csak elvétve épitenek egy-egy házat. Az igazi épitkezést a középitkezés adja.

Miért kell akkor forszirozni egy olyan szabályozási vonalat amelynek a megvalósitását csak a dédunokák fogják megérni. Ha elavult a régi városrendezési terv, dolgozzák át, vagy dobják a sutba ott, ahol az károsnak mutatkozik és nincs kilátás arra, hogy hogy az elképzelt előnyét belátható időn belül el lehet érni.

Inkább dolgozzon a müszaki ügy osztályban négy mérnök egy uj, a viszonyoknak és az látalános felfogásnak megfelelő uj városrendezési terven, mintsem megint mesterségesen kitenyésztett többféle zugokkal rakják tele a városnak amugy is szük uccáit. *Szélesebbé kell tenni az uccákat, nem szükiteni. Levegőt, tereket, parkokat, széles uccákat kell létesiteni, de a meglevő egyenes vonalakat nem szabad elrontani, mert valamikor a szobában valaki egyenes vonalakat huzgált a város térképén.*

Mindenki tudja, hogy a város élén friss, modern gondolkozásu, az alkotni vágyástól és alkotóerőtől duzzadó emberek állnak. Ne szégyelljék félretenni azt, ami elavult és alkalmazkodjanak ebben is a kor szeleméhez. Inkább a régi terveket áldozzák fel, mintsem szégyenkezni kelljen azért, mert Debrecen uccáin mesterségesen tenyésztették ki a kis zugokat és elszükitették az uccákat.

(R. R.)

A Láng-féle szanatórium uj kezekben

Dr Bőgel József vette át az intézet vezetését

A tiszántuli megyékben, sőt országos viszonylatban is jó hirnévnek örvendő debreceni Láng-féle szanatórium vezetésében, mint értesülünk, változás áll be, amennyiben az eddigi kiváló vezetője dr *Láng* Sándor tisztifőorvossá történt kinevezése folytán nem tarthatta meg a szanatóriumot, hanem azt *bérbeadta dr Bőgel* Józsefnek, a debreceni orvostársadalom széles körben ismert, kiváló tagjának.

Dr Bőgel József eddigi orvosi müködése a legerősebb garanciát nyujtja arra, hogy a szanatórium vezetése jó kezekbe került. Dr Bőgela debreceni egyetemnek időrendben első tanársegéde volt s dr. Verzár s dr Kenézy professzorok mellett fejtett ki jelentős tudományos müködést, mint asszisztens.

A szanatóriumot nem kell különösképen ismertetni a közönség előtt. Az intézet a modern kor igényeinek mindenben megfelel: 12 szoba áll a betegek rendelkezésére, szeparált és kisebb közös szobák. A legmodernebb Röntgen apparátussal, mütő-berendezéssel, modern vizsgáló s gyógyitó segédeszközökkel (Quarz, Diathermia, Franklinféle elektromos készülékek stb) van felszerelve a szanatórium, mely tudvalevően a város központjában fekszik s igy fekvése ideális. Igen kedvelt körülmény az is, hogy szabad orvosválasztási rendszer van bevezetve.

Dr Bőgelnek, a szanatórium uj vezetőjének célja: a klinikai és gyakorló orvosokkal egyetértve ugy *a tehetősebb, mint a legszerényebb igényü betegeknek gyógyászatilag a legteljesebb kielégitése*, hogy a szanatóriumhoz fordulók megtalálhassák a gyógyulás összes lehetőségeit. A szanatóriumot hozzáférhetővé kivánja tenni minden társadalmi osztálybeli beteg számára, annál is inkább, mert mint tudvalevő, az egyetemi klinikák tulzsufoltság miatt minden beteget nem vehetnek fel, bármennyire szeretnék is. A szanatórium segitségére akar lenni a közegészségügynek és a gyógyulást keresőknek.

Dr *Láng* Sándor nehéz szivvel vált meg a szanatóriumtól melyet ő alapitott s melynek fejlesztésében annyi anyagi és szellemi erőt fejtett ki és annyi áldozatot hozott. Azonban ujabb fontos megbizatása lehetetlenné teszi számára, hogy a szanatóriummal behatóbban foglalkozzon, mert minden erejével uj fontos állását kivánja szolgálni.

Dr Bőgel már szeptember elsején átvette a szanatórium vezetését s minden remény meg van arra, hogy vezetése alatt a szanatórium a fejlődés ujabb fázisába jut, az eddigi tradiciók nyomdokain haladva.

A nálunk való vásárlás sok előnye

a készen vett, sablonos tömegmunka vásárlásával szemben kézenfekvő. Ön is jól tudja, hogy a szabó által készitett gondos munka tetszetősebb és jobb kiállitásu, mint a gyári munka. Emellett a mérték után készitett öltöny tartósabb s ami elsőrendü fontosságu, a szövetet mindenkor az Ön saját egyéni izlése szerint választhatja.

az őszi idény beállta előtt

felhivjuk ifgyelmét arra, hogy nagy raktárunk ugy szövetekben, mint hozzávalóban jutányos áron áll rendelkezésére. A mérték után készült öltöny, felöltő és téli kabát nem kerül semmivel sem többe, mintha azt készen venné meg. A mi jó szöveteinkből ügyes szabómesterrel készittetett öltönyben Ön is, — mint minden vevőnk — nagy örömét fogja lelni.

önnek is nagy megtakaritást jelent

ha szövetszükségletét és a hozzávalót a
Fischer Adolf és Fia cégnél, Piac ucca 61. sz.
vásárolja be. Minőségben megbizhatók, árban olcsók, a kiszolgálásban előzékenyek vagyunk.

Párisi érdekességek

Miniatürök egy világváros életéből

Páris, augusztus hó.

A mult napok egyikén levelet hozott a posta. A „Debreczen" főszerkesztője irta a levelet, aki szemrehányást tett e sorok irójának, hogy a legérdekesebb párisi eseményekről nem tudósitja az olvasó közönséget. A levélhez mellékelve volt egy ujság is s ebből meg tudtam, hogy a nagy kánikulában *elferdült az Eiffel-torony*. Erről kellett volna nekem szines riportot irnom, de hát engedelmet kérek: mi, szegény, rosszul értesült párisiak nem tudtunk semmit erről a torony-ferdülésről.

Mondanom sem kell, hogy a levél vétele után rohantam az Eiffel-toronyhoz. Sajnos, elkéstem. A torony nem respektálva sem az ujságirói kivánesiságot, sem a nagy meleget, *teljesen egyenesen állt*. — Erről tehát riportot irni nem lehet. Mivel azonban főszerkesztőm „érdekességeket" kiván, a következőkben egy pár speciális párisi érdekességről fogok irni.

PÁRISI APACSTANYÁK.

Köztudomásu, hogy aki Párisba utazik, azt otthoni globetrotter ismerősei hasznos és praktikus tanácsokkal látják el. Ezen tanácsok abban csucsosodnak ki hogy: *„apacstanyákra pedig be ne tedd a lábad!"*

Ezek után világos, hogy egy ujságiró már az első héten bejár legalább 50 apacstanyát. Ezek a lebujok két kategoriára oszlanak: mü- és igazi apacstanyákra.

A mü-apacstanyák a város legforgalmasabb és legelőkelőbb helyein vannak. Rendszerint pincehelyiségek, ahová kényelmetlen és tekervényes lépcsőkön jut le az ember. Az alkalmazottakat kivéve francia még csak véletlenül sem téved be ezekre a helyekre. Az idegenvezetők éjszakánkint százszámra cipelik be ezekbe a lebujokba a jámbor amerikaiakat és angolokat, akik horribilis összegeket fizetnek ki egy fekete-kávéért, csakhogy egyszer életükben láthassanak *„igazi"* apacsokat.

Pedig ezek az apacsok igen derék férfiak, akik pár frankért szivesen felöltöznek rongyos ruhába, sálat köritenek a nyakuk köré és ha jó kedvük van, még egy kis verekedést is rögtönöznek. Az *„apacs leányokat"* az éjszakai pillangók közül toborozzák össze.

A lebujok berendezése egyenesen hátborzongató: az asztalok, a székek a padlóhoz vannak erősitve, mintha bizony minden pillanatban valami verekedéstől kellene tartani. A háttérben rendszerint egy jazz-band játszik és a hatás kedvéért néha eloltják a villanyt. Az idegenek ilyenkor megrémülve tapogatják zsebeiket, nem kis mulatságára az *„apacsoknak"*.

Természetesen vannak igen érdekes ilyen lebujok is. A Savoy utcában van pl. egy, amelyben valamikor Wilde Oszkár, D' Annudzio, Verlaire, Loreain mulattak. A helyiségbe apró kőlépcsőkön lehet lejutni, a kőfalakon évtizedes piszok és pókhálók tömege. De hát igy érdekesebb! A falakon rengeteg festmény és aláirás: többek közt Saljapin is beirta ide nevét. Természetesen itt is minden mesterséges, kivéve a szagot, amely olyan fojtott, hogy még a legjobb tüdejü ember is legföljebb tiz percig birja ki. — Az árak itt is hihetetlenül magasak.

Ha tehát valaki igazi apacstanyát akar látni, nem szabad magát idegenvezetőre bizni, hanem elkerülve a forgalmas utakat, a külváros felé haladva, keresse fel a sötét mellékutcákat. A szük házakból zeneszó szürődik ki, a hosszu asztalok mellett ott ülnek az „apacsok, átölelve hölgyeiket. Valamennyit a hallgatagság jellemzi. Egy pohár sör mellett képesek órákig ülni, anélkül, hogy egy szót is szólnának.

De hát ezek sem olyan veszedelmes legények! A legtöbbje becsületes gyári munkás, akik a munka idő letelte után eljönnek ezekre a helyekre, egy kicsit szórakozni. És nem túlzás, ha azt mondom, hogy egy hajduváros koresmájában több összetüzés esik egy télen, — mint tiz párisi apacstanyán.

AZ „ARANY NYIL" VONAT.

A rengeteg látnivaló között, a mellyel Páris az idegeneknek kedveskedik, nem az utolsó helyen áll a „Fléche d'or" (Arany nyil vonat). Egyike a világ leghiresebb luxusvonatainak: minden délben pont 12 órakor indul el az északi pályaudvarról és délután 4 órakor már Londonban van.

A vonat-szerelvény maga egy látványosság. A hosszu Pullmann kocsik alul barnára, felül hófehérre vannak lagozva. Az ablakok, az ajtók kristályüvegből készültek. A termes kocsikban a falak nehéz bársonyokkal vannak boritva, a nyelmes fotelek előtt kis asztalkák s mindegyik asztalon elegáns kis lámpa. Mig a beszállás tart, a kocsik lépcsői elé zsámolyok vannak elegánsabb vonatot egy vasuttársaság sem állitott még a közönség szolgálatába.

Ami pedig a legérdekesebb, az „Arany nyil" vonat *minden megszakitás nélkül teszi meg a Páris-London közti utat*. Amikor a tengerhez érkezik, az utasoknak nem kell hajóra szállniok, hanem a vonat *megállás nélkül ráfut a part mellett várakozó hatalmas kompra, amely egy rövid óra alatt a sziget-országba röpiti át a szerelvényt*. Itt azután a vonat ujra ráfut a sinekre és folytatja utját.

Délelőttönkint nagy közönség szokta végignézni az „Arany nyil" indulását. A mozdony is a modern technika csodája: hatalmas gőzparipa, mely nagyokat fujva várja az indulást. Mikor aztán a kalauz jelt ad, megmozdulnak a kerekek, a vonat impozáns lassusággal gördül ki az állomásról, hogy pár pere mulva az elképzelhető legnagyobb sebességgel röpitse utasait az angol város felé.

A BORRAVALÓK ÉS A BECSÜLETESSÉG VÁROSA.

Ha több ország példáját követve nemzetközi mozgalom indulna meg a borravalók eltörlése érdekében, ugy egészen bizonyos, hogy ez a mozgalom a leghevesebb ellenzőkre Párisban találna. Mert — bár csodálatosnak tetszik, — de tény, hogy a francia főváros lakosságának egy jelentékeny része borravalókból él meg. Vegyük csak a pincéreket! Ezek teljesen a borravalókra vannak utalva, mert fizetést csak nagyon kevés vendéglős ad.

Eddig még csak rendben van a dolog. Pincéreknek, sofföröknek nálunk is adnak borravalót. De Párisban máskép áll a helyzet. Itt mindenki borravalót vár. Ha az idegen elmegy a muzeumokba és az ör öt szót mond, ezért már borravaló jár. Lépten-nyomon idegenvezetőkre akad az ember, akik egy pár frankért hajlandók megmutatni a várost és egyáltalában a legfantasztikusabb ajánlatokkal kecsegtetik a körmeik közé jutott szerencsétleneket. De felsorolni lehetetlen lenne a borravalókból élősködőknek nagy gárdáját; mint legkarakterisztikusabb vonást, elég legyen azt megemliteni, hogy *a párisi szinházakban és mozikban borravaló jár a jegyszedőknek is!*

Egy másik igen érdekes jellemvonás Páris életében, lakosainak becsületessége. Világos, hogy ez nem azt jelenti, mintha itt csupa talpig tisztességes ember lakna. Sőt itt élnek éppen a nagyszabásu, nemzetközi szélhámosok és kalandorok. Azonban Páris benszülött lakossága, maga a francia nép, abszolut becsületességénél fogva feltétlen tiszteletre tarthat számot.

Nem egyszer megesik, hogy utcai árusokkal egyenesen vitát kell folytatni, amig elhiszik, hogy a vevő *keresebbet* fizetett ki. Idegen dologhoz nem nyul a francia és ez termett ki egy nagyon kedves és jellemző szokást: a trafikosok ujságjaikat egy asztalkán kiteszik az utcára. A vevőnek nem kell bemennie az üzletbe; egyszerüen elveszi az ujságját és az érte járó pénzt bedobja egy kis réztányérba. *Még véletlenségből sem esik meg, hogy a vevő ne fizessen, vagy plane, hogy valaki elemelje a tányér tartalmát.*

Nem szabad tehát a párisi nép rovására irni, hogy ez a város termeli ki, vagy legalább is ad hajlékot a legnagyobb szélhámosoknak. Ezt már az óriási idegenforgalom hozza magával. A nagyszabásu büntettek napirenden vannak. A mult napokban például a csehszlovák követ feleségét látogatta meg egy betörő; tudta, hogy a férj nincsen otthon és felhasználva távollétét, revolvert szegezve az asszonyra, milliárdos értékü ékszereket vitt el.

De ezek a szélhámosok fogékonyak a humor iránt is. Tipikus eset erre, hogy a közelmultban két betörő behatolt egy nagy francia vidéki város fegyházába s elvitték az egész vaskasszát, a benne levő százezer frankkal együtt. Biztosan ismerték már a helyet! Ezen az eseten már tényleg mindenki mulatott és a különös betörés hetekre anyagot adott a francia vicc-lapok részére. Egész Páris nevetett azután azon a viccen, amely két börtönőrt figuráz ki. Tessék elképzelni egy képet: egy nagy fegyház, melynek kapuja előtt két marcona külsejü börtönőr silbakol. Egyszerre megpillantanak egy gyanus külsejü sötét alakot, ki a fegyház felé somfordál. Megszólal az egyik őr:

— Te, ennek a pasasnak nagyon betörő külseje van. *Ezt nem engedjük ide be!*

Dr. Nyiri László.
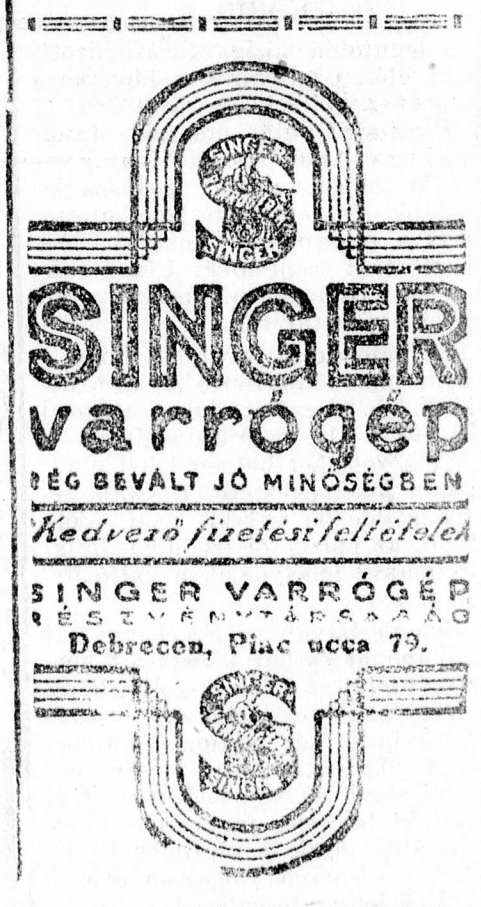
Ügyvédi, Orvosi
Kereskedelmi
Ipari és mindenfajta

nyomtatványokat

Falragasz
Levélpapir
Meghivókat

gyorsan, izléses kivitelben, előnyös árban készit a

Tiszántuli Hirlap könyv- és lapkiadóvállalat r. t.

könyvnyomdája

Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.

Tolstoj Leó gróf

(1828—1928.)

A hatalmas orosz birodalom egyik legnagyobb lángelméje volt *Tolstoj Leó*, akinek irodalmi értéke ma már fogalom a világirodalomban. Senki nem volt talán annyira életet kereső ember és lelket kutató iró a toll mesterei között, mint Tolstoj. Hosszu és áldásosan termékeny élete csupa keresés, szin tiszta látni akarásban és a cselekedetek megválogatásában telt el.

Urnak, rangosan előkelő embernek született, aki a főuri világ életét is végig élte, de letudott szállani a jasznájapoljanai orosz paraszt életéhez is. Tudását, fantáziáját és munkásságát népének, nemzetének hozta legtisztább áldozatul, de szellemének ékes kincsei gyöngyei lettek a világ irodalomnak is.

Oroszabb volt minden orosznál, a mi pedig a Turganyevek, Gorkijok, Gogojok hazájában nagy szó. Orosz volt, mert rajongó szeretettel becézte faját, még roppant hibáit is menteni tudta. Orosz volt, mert nem testével, de a lelkével élte a hatalmas „szent" birodalom életét. Nemcsak a familiája nem szerette, de a kortársai között is több gyülölője, vagy fölényesen megmosolygója volt, mint tisztelője. Uj és szokatlanul merész hangot adott a gondolatainak; az élete pedig, különösen a vége felé, hóbortosan szélsőségesnek látszott. Az orosz arisztokrata muzsik ruhában, muzsik szakállal kaszáló, kapáló tevékenységben olyan volt az akkori Oroszországban, mit egy született arisztok ratának nem tudtak megbocsátani. Mindezzel ugyan nem sokat törődött Tolstoj, hiszen mint minden idők egyik legnagyobb filozófusa, magasan fölötte állott a csetlő-botló mindennapi életnek. Boldog magára-találtsággal, fenségesen szép lélek-ápolással megtehette azt, mit korlátok nélkül, anyagiakban független bölcselkedő megtehet: egyéni életet élt. És ez az élete titka is. Ez tette olyan hatalmasan naggyá, hogy büszkébb tudott lenni a saját keze művelése által előállitott buzaszemre, mint a leghiresebb regényére.

Minden irását a lélek mélységének tudatos kibányászása jellemzi. Minden irása a sokat próbált ember gondolkodásának érett gyümölcse. Nem az irás gyönyörüségéért irt, hanem a lélek és gondolat ösztökélő parancsából.

A jelen sorok igen gyengék ahhoz, hogy méltó és nevéhez illő szóbabért fonjanak az orosz óriás élő dicsőségére. Pusztán a megdöbbentett lélek ldozása ez a hatalmas alkotó elme előtt. Az apró lélek feltámulása a toronymagas lélekre. A megkapó és magával sodró szellemi hatalmasság pillanatnyi meglátása. A „Karenina Anna" utatkereső, kutató, Istent-váró Levénjének kétségbeeséssel határos töprengése az, mely ünnepi hangulatot, szint, illatot akar áldozni a vallásban, Krisztusban lélekben remete meghalt. De müveiben mindég élő Tolstoj Leó grófnak.

Sz. R. I.

Bámulatos hatásu arcszépitő szer a
Fáy-crém.
Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.
Egy tégely ára — — — — 1 P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P
Kapható: **Grósz Nagy Ferenc**
Arany Egyszarvu gyógyszertárában
Debrecen, (Szinház mellett).

Kacsalevest a nagybetegemnek...

A vigjátékiró, vagy a pszihológus tollára kivánkozik sok olyan eset, melyek a debreceni piacon játszódnak le s amelyeket az élettel való küzdelem vált ki. Valóságos csatákat vivnak a vevők az eladókkal néhány fillér miatt. Diadalmasan mutogatja egyik-másik vevő az ugyancsak olcsón megvásárolt árut annak, aki talán jóval többet adott érte.

Tarkállott, hullámzott az embertömeg a Rákóczi- és Csapó-utcák táján. Különösen nagy volt a baromfi-piac. Ismeretlen emberek szólongatják azokat, akik már csirkével, kacsával jönnek visszafelé, elveszik tőle, megemelgetik, megállapitják, hogy olcsó volt, érdemesebb ezt venni, mint a marhahust s aztán megy tovább mindegyik a maga utjára.

Hallottam, hogy az egyik nő öt pengőt fizetett egy pár olyan kacsáért, amit a másik háromért vásárolt meg. Nem értettem a dolgot.

— Vajjon az egyik mondja többre, vagy a másik tagad le az árából? Látszatra olyan egyforma volt, a mit vásároltak, hogy hihetetlennek tetszett a majdnem száz százalékos különbség.

Egy alkalommal magam is belekerültem ilyen vásárlási ügybe.

Falusi asszony árulta kacsáit, csirkéit. Megkérdeztem a jó husban lévő rucák árát. Öt pengőre tartotta, de nyomban hozzá tette:

— Meg ahogy megegyezünk. — Tessék kérni!

Három nyolcvanat igértem érte. Az asszony hallani sem akart ilyen olcsó árról. Tovább haladtam. Jobbakra nem találtam s igy visszatértem. Akkorra azonban már másik két vevő tartott kezében egy-egy pár kacsát. A harmadik párt, mely ugyan sokkal kisebb volt, én vettem fel. Gondoltam, no ezt biztosan megkapom három ötvenért is.

Nem akartam hinni füleimnek, a mikor hallottam, hogy az egyik asszony egy jól öltözött, jól táplált, de igen szomoru arcu, — két pengő nyolcvanért kéri a jó kacsákat.

— Hogy adhatnám ennyiért? — tiltakozott a gazdája, — hiszen volt már érte egy pengővel több. Ne is tessék kérni, nem adom.

— Jaj lelkem, asszonyság! Nem szabad ám ilyen makacsnak lenni, — mondta szelid rábeszéléssel a szomoru arcu. — Meg kell azt nézni, hogy kitől mennyit kér édesem. Szivesen megadnám én magának azt az egy pengőt, ha nem is kérné, ha nem a szegény beteg uramnak venném a rucákat. A lelkem egy kis kacsalevesre éhezett. Szegény angyalom, pedig egy pár kanállal, ha eszik belőle. Nagy dolog ez szivem, higyje el. Nem kivánnám magának soha.

— Hát bizony nehéz sor az, — mondta részvéttel az árus, — de azért annyiért csak nem adom. Hanem a naccságának, mert hogy betegnek veszi, három ötvenre leengedem. Ugy tessék elvinni.

— Drága lelkem, hát hogy tudnék én annyit kifizetni csak a kacsáért? Hogy tudnék még egyebet venni? Mit gondol, ki keres nékem? Rosszabb a sorsom, mintha özvegy volnék. Ne legyen olyan akaratos, drágám. Hisz maga áldott állapotban is van. Az ilyennek éppen nem szabad akaratosnak lenni, mert akkor a kicsi is éppen olyan lesz. Bizony édes egy szivem, akár hiszi, akár nem, az ugy van. Maga még fiatal, ez lesz az első ugy-e? — Na látja. Hallgatni kell az okos szóra. Jó gyermek csak ugy lesz, ha ilyen kor az anyja engedelmes.

— Na jól van, hát tessék elvinni a három harmincba.

— Dehogy viszem e, édes galambom. Ugy, a háromba. Na. Már fizetem is. Vegye el a pénzt szivem. It van, tegye el. De jó kis levest eszik az én betegem.

— Nem adhatom naccságám, nem adom. Tessék vinni azt a kicsi párt. Azt már odahagytam az előbb háromért. Annak is van jó levese.

— Ugyan, mit gondol édesem? Azokból a kicsikből nem süthetek szegény betegemnek egy kis pecsenyét. Emezt viszem én el szivem a háromért. Amaz nem ér kettőt se. Aztán meg más se fog többet adni érte. Mert nincs pénz édesem. Maga nem tudja drága életem, hogy milyen kevés pénz van. Nem jó lenne belátni az emberek zsebébe. Több itt a ruca, mint az olyan ember, aki komoly vevő-szándékkal jön ki. Adja ide hát. Igy legalább, elhiheti, jó helyre adta. Tudja, kinek esett.

És az ékesszólás müvésznője kifizette a három pengőt a szép nagy kacsákért, mig én husz fillérrel olcsóbban hoztam el a felényi kicsiket. De hát kellett neki szegénynek. Nem is kivántam volna a falusi aszonytól, hogy nekem is ugy adja, mint annak, aki olyan „nehéz sorban" van.

Ő hamarabb fizetett. De a Csapó és Burgondia sarkán utólértem. Egy leány várakozott reá. Átnyujtotta a szomoru asszonynak a kalapját, melyet itt hagyott, mielőtt vásárolni indult. Kitapasztalta azt is, hogy néha még mindig ellenszenvvel viseltetnek a jó falusiak a kalapos nagyságák iránt.

Amint elhaladok mellette, megszólit :

— Csak nem tetszett megadni azért a kis rongyosért a kettőnyolcvanat?

— Meg bi' én! — feleltem. — Jó husosak s ha még tartom, egészen szépek lesznek.

— Előbb ugy gondoltam, hogy még ezeket is megveszem. Két pengő 20 fillérért ide adta volna az asszony, de nem leszünk itthon három napig s addig ki adna enniök? S ez a két nagy elég lesz nekünk a kiránduláshoz. Mert tetszik tudni, azért kellett. Pénteken elmegyünk egy társasággal és csak vasárnap este jövünk haza. Mit vihetnék jobbat? Marhahust vegyek? Sokkal drágább. És az ember másokat szivesebben kinál meg kacsapecsenyével.

Én csak néztem rá s még azt is elfelejtettem megkérdezni, hogy a szegény beteg urának igy főzi meg azt a jó kis erőlevest?....

(Eszbéa.)

Hálók — Ebédlők — Uriszobák
hajlitott székek s egyéb butorok legolcsóbban
Debreceni Faipar rt. városi üzlete
Király ucca 4. — Telefon 3-41.
Kedvező fizetési feltételek. Megbizható minőség.

Bujdosó vers tab Székelyországból

Lapunk megszállott területről most visszatért egyik olvasója megindítóan szomoru dokumentumát hozta annak, hogy hogyan reménykednek az oláh barbárizmustól kinzott magyarok, a jobb jövendőben. A tavasszal egy szatmári ref. Kollégista diák Jókai regényeinek címeiből egy, az oláhok szerint irredenta verset állitott össze. A verset az oláhok is megszerezték valahogy. A diákot az intézetből eltávolitották és hazaárulás (?) miatt haditörvényszék elé állitották. A vers azonban a Bach-korszak hazafias verseinek módján, másolatban egész Erdélyben terjed. A bizakodó magyarok, mint drága kincset őrzik és terjesztik egymás közt.

JÓKAI.

„A jövő század regényé"-t megértük.
Jöttek utána bus „hétköznapok".
Reménnyel élünk ma „gazdag szegények".
Rablott kincsem a „szegény gazdagok".

„Aki szivét a homlokán hordja",
„Rab Ráby"-módra tengődik csupán.
„Arany ember"-nek keserves sorsa
A „politikai divatok" után.

„Enyém, tied, övé" lett most az ország
„Magyar elődök"-ből nincs napunk.
A „csataképek" még előttünk állnak
S „a szélcsend alatt" kisirjuk magunk.

Lesz-e idő, hogy „kötünk még egy csokrot",
Sok „névtelen vár", hogy gazdát cserél?
Az „öreg ember, nem vén ember",
Bizunk
S „Kálnok utóda" szenved, tür, remél.

Hová lettek a „fekete gyémántok"
Sa „Kárpátok" büszke hegysora?
Látod-e onnan Jókai az égből,
Hogy „Erdély"-nek nincs már „aranykora".

„A kőszivü ember" megtért „fiai"-hoz.
„Magyar nábob" is — hajh — kevés maradt.
De „egy az Isten!" Mi tudjuk, hogy él még
A „Szabadság" a magyar „hó alatt".

Mester, ha Te most itt lennél közöttünk,
Enyhítenéd a szivünk bánatát!
Elmondanád, hogy „mire megvénülünk"
Összeszedjük e szétszórt garmadát.

Te nagy szivednek ezüst hegedüjén
Egy „szebb jövő"-ről zengene a hur.
Végét jósolnád e „szomoru napok"-nak.
Hogy nem lesz köztünk több „uj földesur".

Neved nagyságát gyermekeikbe oltják
A magyar anyák édes csókjai.
Örőm, dicsőség magyarnak születni,
Mert te is magyar voltál Jókai.

Ramminger hölgyfodrász
Szent Anna-u. 10. Városi bérház.
Telefon 15-37.
Tartós villany ondolálás

MI TÖRTÉNT A HÉTEN

A hét eseményeinek rövid összefoglalása

SZEPTEMBER 4.

A **francia kereskedelmi miniszter** borzalmas repülőgép katasztrófa áldozata lett. Ötszáz méter magasságban megrepedt a repülőgép motorjában a benzincső, mitől a gép kigyulladt s lezuhant. Bokanowszki miniszteren kívül még négyen ültek a repülőgépen, s mind az öten szénné égtek.

A tiszapolgári vasutihid épitése mellett foglalt állást Hajduvármegye törvényhatósága.

Bethlen miniszterelnök szombathelyen volt a kiállítás megnyitásán. A körmendiek küldöttségének válaszolva a következőket mondotta: — Olyan viszonyokat kell teremtenünk, hogy az elszakitot területek magyarsága visszakivánkozzék hozzánk"

Az Országos Református Lelkészek Egyesületének hódmezővásárhelyi kongresszusán **Baltazár Dezső** püspök mondotta a megnyitó beszédet, ahol a pápai körlevéllel foglalkozott a püspök főleg. A beszéd országszerte nagy érdeklődést és feltünést keltett.

Egy 15 éves leány a Baromvásártéren a vonat elé vette magát. A vonat mindkét karját és lábát leszelte, a szerencsétlen gyermek a klinikán belehalt sérüléseibe.

Lugosi Zoltán droguista-segéd a Nagyerdőn, végső elkeseredésében halántékon lőtte magát. Az élet-halál közt vívódó Lugosi szerelmi bánatába követte el tettét. Különben Lugosi volt annak idején Gold orvosnak a médiuma, s mint ilyen a Jókai uccai rablógyilkosság nyomára akarta felhívni a rendőrség figyelmét, mikor pontos leírását adta a gyilkosnak. — Azonban a rendőrség a megkapott személyleírás alapján se jutott a nyomozásban előbbre.

Vitéz Horthy Miklós, Magyarország kormányzója kihallgatáson fogadta és kitüntette Terstyánszky Ödönt, Petschauer Attilát, Gombos Sándort, Gyukais Gyulát, Garay Jánost, Ráday Józsefet, Keresztes Lajost, Kocsi Antalt, Gazó Ferencet, Bárány Istvánt, Szepes Bélát, Papp Lászlót, Botka Istvánt, Homonnay Mártont, Kesserü Lajost, Kesserü Ferenc, Iványi Sándort, Halassy Olivért és Vértessy Józsefet az olympiai bajnokokat, illetve helyezetteket.

Szanyi József bihárnagybajomi gazdálkodót, még 1925-ben azzal vádolták, hogy fiatal feleségét meggyilkolta. Egyszer már halálra ítélték, majd felmentették s utána életfigytiglani fegyházat kapott, mig most ujabb fordulat állott be a gyilkosság ügyében s a védő az ügy ujrafelvételét kérte.

Dr. Lencz Géza, debreceni egyetemi tanárt beválasztották a Keresztyén egység érdekében tartandó prágai konferenciájának százas intézőbizottságába.

Dudás István, volt klinikai szolga ellen elfogató parancsot adott ki a rendőrség, mert csalt, sikkasztott és dr.-i cimmel tanársegédnek adta ki magát.

Timár Imre, 19 éves péksegéd, többszáz pengőt sikkasztott **Fohn József** debreceni pékmestertől és a sikkasztott pénzt eltivornyázta. A rendőrség letartóztatta és átkisérték az ügyészségi fogházba.

Kovács Sándor nyirbélteki földmives, ittas állapotban szidalmazta a kormányzót, amiért letartóztatták.

Kovács János böszörményi gazdát olyan szerencsétlenül rugta meg a lova, hogy szörnyet halt.

A Munkáss-Otthon kasszáját megfurták és körülbelül 400 pengőnyi készpénzt elraboltak.

A kultuszminiszter fölemelte a budapesti egyetemen fölvehető joghallgatók számát. Elsősorban budapestieket vesznek fel, csak azután, ha hely marad vidékieket.

Zoghu Albán király felesküdött az alkotmányra és ezzel végieg eldőlt az albán királyság sorsa és Achmed Zogu valóban első királya lett Albániának.

Pestujhelyen megnyilt ünnepélyes keretek között a „Vass József" munkás-kórház.

Nádujfalu, hevesmegyei községben kigyulladt a cséplésre összehordott kéve és az egész község évi búzatermése elégett. A kár igen nagy.

Százan füstmérgezést kaptak. — A newyorki földalatti vasuton, mert rövidzárlat miatt elégett a kábel, ami igen sürü füstöt okozott.

Berlinben véres verekedésre került a sor, az acélsisakosok és a kommunisták között.

Bulgáriában Protogerow macedón vezér 15 hívét meggyilkolták a másik forradalmi szervezet tagjai.

SZEPTEMBER 5.

A kultuszminiszter felemelte a budapesti, szegedi és pécsi egyetemeken az egyetemi hallgatók létszámát.

Apponyi Albert grófot és feleségét Genfben igen melegen ünnepelték a Népszövetség tagjai.

Károlyi Mihályt, az egykori magyar köztársaság elnökét ismét elutasította az Egyesült Államok követsége és nem engedte meg, hogy az Unió területére lépjen.

Geduly Henrik evangelikus püspököt meleg ünneplésben részesitették hívei és tisztelői Nyiregyházán, abból az alkalomból, hogy negyven éve működik a lelkészi pályán.

Dr. Babó Samu, főorvos, a pestujhelyi munkás-kórház felavatása alkalmával, szívszélhüdés következtében hirtelen meghalt.

Hollandiában Lexmond város közelében egy autóban 34 útas a folyóba zuhant és három útas a vizbe fulladt.

A tibeti törvényszéken kar- és fülevágásra ítéltek négy bandität, akik az útakon fosztogatták az útasokat.

Somlai Andor főtisztviselő, Budapesten, a hivatalos szobájában mellbe lőtte magát és meghalt.

Birmant Eduard bécsi rendőr, 23 és egynegyed óra alatt átúszta a bodeni tavat, ami 46 kilométeres viziút. A derék rendőr egyhuzamban tette meg a hosszútat.

Negyvenkét angol matróz hulláját emelték ki az L. 55. jelzésü tengeralattjáróból. Most közös sirba temették el a 45 matrózt.

Bud János, volt pénzügyminisztternek a minisztertanács jegyzőkönyvi elismerést szavazott meg, érdemes munkásságáért.

Boris bolgár király eljegyezte az olasz király leányát, Giowanna hercegnőt.

Dr. Szondy István ny. járásbiró, a Frohner szállóban fejbelőtte magát, s kiszállitották a sebészeti klinikára, ahol meghalt.

A csehszlovák nyári hadgyakorlaton egy katona és egy ló a vizbefulladt, a szuronyrohamnál pedig hat katona halálosan megsebesült.

A Magyar Nemzeti Bank uj, magyar gyártmányu bankópénzeket hoz forgalomba.

A csehek nemzetközi intézkedéssel akarják megtiltani, hogy a dunai hajókon Pozsony előtt a magyar himnuszt játszák, vagy énekeljék.

Ismét két embert fertőzött meg egy elhullot lépfenés tehén. A fertőzés olyan súlyos volt, hogy Kovács János juhász és István nevü fia, Borsodnádasd községben bele is haltak.

Dr .Rickl László elepi tanyáján hatalmas tüz pusztitott.

Morvaországban, Kausdorf községben, egy Karger Berta nevü, 52 éves asszonyt, ismeretlen férfi bestiális kegyetlenséggel megsebesitett. Mint a fenevad, kiharapta az asszony torkát, azután eltünt.

Egy amerikai ápolónő kilenc beteget ölt meg méreggel, a lakásában berendezett magán kórházában. Tettét azzal menti, hogy a betegek gyógyithatatlan betegségben szenvedtek és könyörületből ölte meg őket.

Meghalt Kovács Zsófia, két éves kisleány a klinikán. Halálát valószinüleg a lenyelt dinnyemag okozta.

Megfojtotta kétnapos gyermekét Nádassy Katalin nyirmadai tanitónő. A tábla négy hónapi fogházbüntetésre ítélte.

Augusztus hónapban, 927 idegen fordult meg Debrecenben.

A gyermekparalizisnek három áldozata van már Budapesten is.

Ötszáz ember vizbefult, négyszáz eltünt, a tumen-völgyi nagy áradásnál.

SZEPTEMBER 6.

A kormány intézkedett, hogy a takarmány hiányt pótolják és a fokozódó drágaságot leküzdjék. A nehéz gazdasági esztendő már érezteti hatását és nincs is más megoldás, minthogy a kormány lépjen közbe intézkedéseivel hogy a drágaságnak útját állja és a takarmányellátást biztositsa.

A horvátok már annyira jóllaktak szerb testvérükkel, hogy külön delegációt akarnak küldeni Genfbe a Népszövetséghez.

Az angolok és franciák a rajnai megszállt német területen tartják meg a nagy hadgyakoriatokat. A világbékére mindenesetre jellemző, az angol, francia hadgyakorlat — német földön!

Susanne Simonett francia ápolónőnek a párisi nagykövet átadta a német vöröskereszt becsületrend keresztjét, mert két alkalommal adott vért vérátömlesztő operációra az egyik német beteg javára.

Tiszaroffon Grosszner Lajos soffőr olyan gyorsan vezette autóját a tiszai kompra, hogy a teher autó áttörte a komp karfáját és az autó soffőröstől a Tiszába esett, ahol a soffőr megfulladt.

Miskolc városa 400 ezer pengővel ujabb száz kislakást épit, tisztviselőknek és munkásoknak.

Rómában elkészitették a tragikus végi „Itália" léghajó hasonmását.

Kovács György, Debrecen utolsó pandur csendbiztosa, 86 éves korában elhunyt.

Idoho amerikai állam területén lezuhant egy repülőgép, motor-defektusból kifolyólag és nyolc utasa szörnyet halt.

Demkovics Sándor — kiről egyebet sem tud a rendőrség, — Párisból gyalog jött Debrecenig, ahol aztán őrizetbe is vették, mig kellőleg nem igazolja magát.

Romániából még a magyar fotballcsapatokat is kitiltják, a konzulátus nem ad vizumot, mert a sportban is irredenta veszedelmet látnak dicső szomszédaink.

Szenvedi Sándor kőmüvessegéd pipa mocsokkal akarta meggyógyitani sömörét, azonban megjárta a furcsa gyógymódjával, mert igen súlyos nikotin mérgezést kapott és a mentők részesitették első segélyben.

Szabolcska Mihály poéta szülőházát emléktáblával jelölték meg Ókécskán.

Gajdos Sándor 22 éves hajdusámsoni lakos lovai megbokrosodtak a Péterfia uccán és a Bika szálló előtt felfordították a szekeret. Gajdos a felfordult szekér alá került és 10 méteren keresztül húzták a megvadult

Világhirü
A.J.S. és Harley-Davidson motorkerékpárok
lepjobban beváltak az egész világon.
Luxus, sport és turamodelek, felülvezérelt és kristálytengelyes kivitelben 250, 350. 500, 800, 1000 és 1200 cm³ nagyságban azonnal szállithatók
Müszaki és Kereskedelmi Társaság
Horváth és Miklós
mint az A. J. S. és Harley—Davidson motorkerékárok Tiszántuli képviselete és raktára Debrecen, Hunyadi ucca 17—19. sz.
Telefon: 4—45. Sürgönycim: „Müketár".
Az összes kellékek és alkatrészek raktáron.
BENZIN, CASTROL és VACUUM olajállomás.

lovak, a sok horzsolást és koponyazúzódást szenvedett embert.

G. Kovács Bálint is felborult szénás szekerével és igen súlyosan megsebesült, koponyalapi törést szenvedett.

Kunszentmárton mellett Kukovics József dunai búzaszállító hajó kormányosa szívszélhüdést kapott a kormány mellett és meghalt.

Pál Gyula és Lőrinc Pál munkanélküli fiatalemberek ellopták Karsay István kerékpárkölcsönző kerékpárját és az ellopott kerékpárt eladták, s elmúlatták az árát.

Szegeden a vérhas és a gyermekparalizis miatt nem tudják megnyitni az iskolákat, mert olyan nagy méreteket öltött a két betegség.

A régóta húzódó optánspör most már talán a végét járja, amennyiben a nagyhatalmak hajlanak arra, hogy a hágai döntőbiróság elé vigyék az ügyet.

Erdélyben ismét nagy sérelmek sorozata éri a magyar kisebbségeket, amennyiben a magyar gyermekeket erőszakkal és büntetés fenyegetésével kényszeritik az állami iskolákba.

Rothermere lord negyvenezer pengőt adományozott a pápai ref. Kollégiumnak.

Balant, a rettegett román bandita vezért két civilruhás csendőr Vinka mellet megsebesitette és elfogta.

Németországban Grossdorf faluskában Pionszyszekné paraszt asszonyt saját fia meggyilkolta, hogy 300 márkányi vagyonát megszerezze.

SZEPTEMBER 7.

Megszünt a fajvédő párt. Gömbös Gyula nyilt levélben adja tudtul a fajvédő párt tagjainak, hogy a párt, mint olyan beolvadt az Egységes Pártba.

Az optánsperrel kapcsolatban a románok s általában a kisántánt ismételten azzal fenyegetődznek, hogy kilépnek a Népszövetségből.

Hamis ötpengősök vannak forgalomban, amit eddig még ki nem nyomozott pénzhamisitó banda gyártott.

A magyar kormány elismerte az albán királyságot.

Loos Adolf bécsi híres épitőművészt gyermekrontásért letartóztatták.

Dr. Molnár Elek egyetemi magántanár és Baltazár Évi, házasságot kötöttek, Maga Baltazár Dezső dr. áldotta meg leányának házasságát. A kormányzó, József főherceg és még több mint százan üdvözölték az uj párt táviratilag.

A román vámőrök Aichorn Richárd volt kolozsvári magyar követségi útlevél kirendeltség vezetőjének koporsóját felbontották a határon. A kegyeletsértő román vámőrök aranyat kerestek az elhalt diplomáciai tisztviselő koporsójában.

A városi tanács felhivás útján megtiltotta, hogy az üzletek kirakatait, — eddigi rossz szokás szerint, — el ne állják. Ha ez nem használ az uccai ácsorgóknak, még szigorubb lépéseket fog tenni a városi tanács, hogy ezt a visszás helyzetet megszüntesse.

A kútba dobta másfél éves gyermekét Petrus Mária hajdudorogi cselédlány, aztán ő maga is a kútba ugrott, de szerencsésen kimentették mindkettőjüket.

Holi János cseh csirkuszi zenészt, mert szidalmazta a magyarokat, hat hónapi börtönbüntetésre ítélte a törvényszék.

Bartha Zsigmond, Tyukod községi 17 éves munkásfiu kezében felrobbant egy benzintartály, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a fiu, mig a klinikára akarták szállitani, sérüléseibe **belehalt.**

Boros Mihályt egy évi börtönbün tetésre ítélte a bíróság, mert egy korcs mai borozgatás után Vida Pált megtámadta az uccán, aztán ütlegelni kezdte és végül elrabolt tőle negyven pengőt.

Szivós Gyuláné, Szivós Gyula miniszteri tisztviselő felesége mellbelőtte magát. Életveszélyes sebével a Szent János kórházba szállitották.

A miskolci Erzsébet kórházban, a csatornában két csecsemő holttestét találták meg. Hacsi Imre halottkamra kezelőt letartóztatták, aki be is ismerte, hogy ő bocsátotta a csecsemőket, már mint hullákat a csatornába.

Kiss Sándor bükkaranyosi földmives, hatszor rálőtt a feleségére, aki nem akart visszatérni hozzá. Életveszélyes sebesüléssel szállitották be a miskolci kórházba Kissnét.

A szerbek kiakarják rekeszteni a horvátokat a jugoszláv királyságból.

Orosz propaganda hajó jelent meg Visbry svéd kikötőben, ahol a bolseviz must próbálták terjeszteni. Svédország erőssen tiltakozott az ujabb orosz erőszakosság ellen.

Venirelost, a görög miniszterelnököt járványkórházba szállitották, mert kiütéses tifuszt állapitottak meg rajta. Az egész görögországban 350 ezer ember betegedett meg ebben a rettenetes ragályban.

Dráj, Kolozsmegyei község 39 háza az összes melléképületekkel porig leégett. A tüzet játszó gyerekek okozták.

A nemzetközi gyorirói versenyen Nemes Zoltán magyar gyorsíró lett a győztes.

Kolozsváron két román futballista agyon verte Víg Márton bérkocsist, mert sokalták azt a viteldijat, amit Víg mondott nekik.

Herez György soffőrt két és fél évi fegházbüntetésre ítélte a budapesti törvényszék, mert szélhámoskodással autót akart lopni, mint „Zichy grófˮ.

Sokan kérik adójuk kétszeres számitását

Megirta már a „Debreczen“, hogy a városházán a polgármesteri hivatalban közszemlére tették ki a legtöbb adót fizetők névjegyzékét és az adózók közül sok diplomás ember kéri adójának kétszeres számitását, mert igy bekerülhetnek a virilisek közé. Ujabban a következők kérik adójuk kétszeres számitását: dr Adorján József fővegyész, vegyészmérnöki oklevél és tanári doktorátus alapján. Jóna Gyula gyógyszerész, Debreczeni Jenő gépészmérnök, dr Varga Emil tisztiorvos, Mihalovits Jenő gyógyszerész, Szöllős Ármin vásárpénztári igazgató, állatorvosi oklevél, Félegyházy János ipar és kereskedelmi kamarai beltag, dr Strelinger Győző orvos, dr Harsányi Miklós ügyvéd, dr Kemény Viktor ügyvéd, dr Kocsár Gábor ügyvéd.

INGYEN

1828—1928
Jubileumi kiadás

1828—1928
Jubileumi kiadás

Tolsztoj művei

összes regényei és elbeszélései.

Rövidesen megjelennek.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhirü regényeknek nagy részét

INGYEN

adjuk, igy tehát e lapnak azok az olvasói, akik az alant található szelvényt tiz napon belül a lent feltüntetett cimre elküldik, ingyen kaphatják a kiadásunkban megjelenő **TOLSZTOJ MŰVEIT** teljes 32 kötetben, körülbelül 5—6000 oldal terjedelemben. Könyvkiadóvállalatunk kiadványait teljes kiadásban *Balla Mihály, Karinthy Frigyes, Lándor Tivadar, Schöpflin Aladár, Sebestyén Károly dr., Szini Gyula* stb., stb. forditották.

Tolsztoj az emberi testvériség eszméjének nagy apostola. Nagy emberi közösségről álmodozott, amely az evangéliumi szelidség és szeretet alapján áll. Ezenfelül az irásnak is olyan nagy művésze, hogy az elsők közt is a legelső. Prófétai önzetlenségével és tériő erejével egész életén át arra törekedett, hogy eszméi mennél szélesebb néprétegekhez eljussanak. A Gutenberg-Vállalat Tolsztoj szellemében vél cselekedni, amikor műveit el akarja juttatni a legszerényebb asztalra. — Tolsztoj Leó regényei és elbeszélései szép nyomásban jelennek meg és csak a hirdetés és csomagolásért kérünk kötetenként 31 fillérnyi megtéritést. A szétküldés négy kötetes sorozatonként, a tényleges portóköltség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban, abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeztek. Kiadásunk a következő érdekfeszitő műveket foglalja magában:

Feltámadás, Karenina Anna, Háboru és béke, Kreutzer szonáta, Kozákok, Sevastopol, Hadzsi Murat, Iljitsch Iván halála, Gyermekkor, Kamaszkor, Ifjukor, Ur és szolga, Legendák, A két huszár, stb.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek **10** napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa
GUTENBERG
könyvkiadóvállalat
Budapest, IV., Váczi-utca 17 félem.
Telefon: Teréz 291-65.

Mindennemü pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Külföldi cimek az illető állam nyelvén közlendők!

SZELVÉNY. 4 szám.

Alulirott Tolsztoj összes fent hirdetett műveit ingyen kivánja. Átvételi elismerést és szállitási értesitést kérünk.

Jól olvasható aláirást kérünk!

Név: .....

Lakhely (utca) ..... Posta .....

Az első lépés

Irta: Gerő Albert

A tükör előtt ült. Ma szép, nagyon szép akart lenni. Ma este 6 órára igérte meg lovagjának, hogy legénylakásán meglátogatja. A tükörből bájos arc mosolyog rá. Tojásdad alaku ez az arc: Hófehér bőrével, bársonyos fekete szemeivel, fitos orrocskájával éjfekete hajával: a szépség allegoriája.

Hófehér karjait, márványkebelét mintha Pheidias vésője mintázta volna... Finom őszi kosztümjét magára veszi, francia parfümmel meglocsolja és indulni készül. Valami még eszébe jutott. A gyermekszobába siet. Gyermekét, a hároméves kis Annuskát — ölébe kapja, magához öleli és többször forrón megcsókolja. A cselédnek lelkére köti, hogy nagyon vigyázzon a kisikére. Nemsokára visszajön — fája a feje és sétálni megy. Órájára nézett: már félhat. Sietni kell, hogy pontos legyen. Elindult, az ajtóból még egyszer visszafordult és csókot intett Annuska felé, ki kis kövér kacsójával feléje integetve csilingelte: „Nem sokára jöjj, játszani akarok veled."...

A második emeletről a lépcsőn le felé haladva zajló gondolatait igyekezett egyensulyba hozni. Hová megy?... Mit akar tenni?... Meg akarja csalni az urát először életében! Találkát adot férje egyik barátjának, ki a barátság ürügye alatt látogatta házukat már két év óta, hogy közelébe férközhessék. Ezen idő alatt hacsak alkalom kinálkozott, a leghevesebben ostromolta égő szerelmi vallomásaival, melynek következményeképen a folytonos kisértésnek és csábnak ellentállni nem tudván, ma este hat órára igérte, hogy legénylakásán meglátogatja. Férjével ezelőtt öt évvel kelt egybe és ha lángoló szerelmi érzések nem is füzték hozzá, figyelmessége, jósága nyugodt és megelégedett életet biztositottak számára. És amikor házassága második évében kislánya született, a nyugodt megelégedettség derüje árasztotta el otthonát. Férje ügyvéd volt. Jómenetlü irodáját sürün látogatták a kliensek, többek közt egy nőtlen, fiatal földbirtokos, ki gyakran megfordult ügyvédi irodájában. Egy izben, férje távollétében, ő fogadta az irodában és kérdezősködésére kijelentette, hogy férje elutazott s csak nehány nap mulva jön haza. És itt kezdődött végzete. A földbirtokos délceg megjelenésével, napbarnitott, férfias arcával, grandseigneuri felépésével rögtön lenyügözte. És amikor mélytüzü, barna szemeit tekintetébe mélyesztette, megérezte, hogy életének uj fázisa kezdődik. E naptól kezdve a földbirtoko minden alkalmat megragadott, hogy minél többször jelenhessék meg az ügyvédnél. Férje barátságába férközött és majd minden nap meglátogatta. Ez feltünést sem kelt ett, hiszen ezelőtt is tudta mindenki, hogy anyagi ügyeinek intézője, jogtanácsosa volt. Igy szövődött két év alatt az asszony köré a szerelem elszakithatatlan hálója, melyben teljesen fogva volt. Férje ma délután hivatalos ügyben elutazott és csak holnap érkezik haza. Ezt az időt használja fel első lépésének megtételére... És most megy... Megy feltartóztathatatlan vágytól üzve. Szép csillagos szeptemberi este...

Most egy fasorhoz ér. Hüvös szellő suhant át a fák lombjai közt és esöndes zizegéssel lehullt egy falevél, épen a lábai elé. A halvány ideszürödő villanfényben látja, hogy hervadt. Akaratlanul rátapos. Tovább akar menni, de valami hirtelen támadt gondolattól megkapatva megáll és rámered az eltaposott falevélre. Vajjon nem igy fog-e rátaposni idővel a férfi is, kinek most oda akarja magát adni? Hisz a férfiak csak játékszernek használják fel az asszonyokat és ha megunják őket, kiméletlenül eldobják és eltapossák! Jó volna talán visszafordulni? Még nem késő! Még el lehetne kerülni a bün mocsarát! még holnap tisztán nézhetne gyermeke és férje szemébe... Hirtelen egy fekete macska suhan el mellette. Megrémül, megborzad! Rossz jel! Ugy hallotta, hogy ez veszedelmet, szerencstélenséget jelent. Ki tudja, mit hoz a holnap? Ha férje rájön férfibecsületét beszennyező kalandjára, elüzi a háztól. Talán meg is öli?! Nem, nem! Nem szeretne meghalni. Hisz oly fiatal még! Hisz oly szép az élet! De miért is nyugtalanitja magát hiábavaló rémképekkel? A fekete macska nem jelent semmit; ostoba babona az egész. Férje honnan tudná meg ballépését? Hisz legtöbb barátnőjének kedvese van és férjök nem tud semmiről! *A férjek vakok, nem látnak tovább az orruknál* és amikor már a verebek is csiripelik a szerelmi háromszöget, szent együgyüségükben akkor sem vesznek észre semmit.

Ha napi munkájukból fáradtan hazajönnek, meggyötörve és összetörve az élet gondjaitól, egyebet sem kell tenni, csak a nyakába ugrani, a homlokát megsimogatni, gyöngéden és résztvevően kérdezni: „Apukám elfáradtál? Szegény, drága szivem! Mit ennél lelkem?!". — Ilyenkor meg kell cirógatni, a legjobb falatokat elébe rakni és rögtön felderül mogorva arca. — Honnan tudhatná, hogy kedves felesége ilyenkor a randevu taktikái kidolgozásán gondolkozik? Igen, igen — füzte tovább bünös gondolatait, — igy fog ő is tenni.

*

A fasorból kilépve egy kétemeletes házhoz ér. Itt lakik ő! Mielőtt belépne a kapun, óvatosan körülnéz. Hátha valaki titkon megfigyelte?

Az óvatosság nem árt. Amennyire a homályban a mellette elsietö alakokat ki tudja venni, azok közt nincs egy ismerőse sem. Belép a kapun. Felsiet a lépcsőkön. Az első emeleten a baloldai első különbejáratu ajtónál megáll. Megnézi a felirást. — Igen... ez az! Itt lakik... Hevesen dobogó szivére nyomja a kezét... Habozik, töpreng... Mégis jó volna visszafordulni... Nem mer rálépni a lejtőre, mert érzi, hogy onnan nincs többé visszatérés s ha rálép, mindig lejjebb és lejjebb fog csuszni... Reszket... a láz gyötri. — Ekkor képzeletében megjelenik imádója csábos képe. — Fiatal vére a vágy izzó tüzétől lobog. Egy kényszerérzésnek engedve, elszántan megnyomja a csengőt. Nyilik az ajtó. Két erős férfikar hevesen magához öleli. Megszédül! Feledve az egész világ! Feledve férje, feledve Annuskaja! — Emészti szenvedélyének lobogó lángjai józansága utolsó atomját is elhamvasztották és összecsaptak fölötte.

*

És a csendes szeptemberi estén egy halvány csillag lehullott az égről.

Látogatás a debreceni közjótékonysági Egyesület Tüdőbeteggondozó Intézetében

Debrecen minden időkben a por városa volt. Talán ez az oka annak a szomoru ténynek, hogy a tüdőbeteg statisztikában olyan előkelő helyen állunk...

A DEBRECENI KÖZJÓTÉKONYSÁGI INTÉZET MEGALAKULÁSA

Dr. Magoss György polgármester kezdeményezésére azonban hatalmas szervezkedés indult meg, amely azt célozza, hogy főleg a rendkivüli módon elhanyagolt debreceni tüdőbeteggondozást, de — általában — az egészségügyi szervek egész sorát megalapozza, és keresztül vigye.

Megalakult a Debreceni Közjótékonysági Egyesület, amelynek már címében kimondott célja, intézmények alapitása.

A Népház is megalakult és a megindulo hatalmas munka hamarosan eredményekkel is járt, áldásos intézmények egész sora jött létre. A Közjótékonysági Egyesület, a Népház és a Stefánia Gyermekgondozó Intézet szoros együttmüködése is érezteti kedvező hatását, ami annál könnyebb, mert a Népház agilis igazgatója, Biró Jenő, ügyvezető igazgatója ugy a Közjótékonyság Egyesületnek, mint a Stefánia Gyermekgondozó Intézetnek.

A NAPKÖZI GYERMEKOTTHON ÉS A TÜDŐBETEGGONDOZÓ INTÉZET

Nagyvárosi méretekben indult meg az emberi élet megmentésének nagy és nemes munkája. Már a *gyermekeknél* megkezdik a küzdelmet a tüdővész rettenetes rémével: a Népházban elhelyezett *Napközi Gyermekotthon* azt a célt szolgálja, hogy az egészségtelen munkáslakások és az ucca porának ezerféle miazmájától legalább néhány órára megszabaduljon a jövő reménye: a gyermek.

A Tüdőbeteggondozó Intézetnek viszont *a már tüdőbetegek ápolása és gyógyitása és a tüdővész elterjedésének meggátlása a célja.* Az intézet előbb a Népházban volt elhelyezve, később azonban a városi tanács áldozatkészségéből a Messzena utca 7. szám alatt, külön épülethez jutott.

Munkatársunk meglátogatta az egyelőre még szerény keretek közé szoritott, de már is nagyon szép eredményeket elért intézetet és tapasztalatairól az alábbiakban számol be.

268 ÁPOLTJA VAN A FIATAL INTÉZETNEK

Az intézet főorvosa dr. Fodor László jelenleg szabadságon van és igy dr. *Grosz* András segédorvos fogadott bennünket és a legnagyobb készséggel állott rendelkezésünkre és mutatta meg az intézetet és felszerelését.

Az intézetnek egyelőre 2 helyiség és ugyancsak két öltöző szoba áll rendelkezésére. Később azonban, a ma még beépitetlen hatalmas udvaron ujabb helyiségeket és fekvő folyosót épitenek, amire az intézetnek egyre emelkedő beteglétszámából következtetve ugyancsak szüksége lesz.

Még csak minden másod'k nap van rendelés, de igy is 40—50 beteg keresi föl az intézetet, gondozás céljából. Az összes ápoltak száma 268.

INGYENKEZELÉS, INGYEN GYÓGYSZER

A főorvoson és segédorvoson kivül az intézetnek még két orvosa van, mégpedig dr. *Kardos* Rózsa és dr. *Juhász* Gusztáv orvos.

Az intézet betegeit két gondoznő, Simonffy Antalné és Kiss Olga látogatják meg otthonukban, hogy megakadályozzák azt, hogy a benti kezelés eredményeit az otthon; és *esetleg a gyógyulást gátló körülményeket és életmódot lehetetlenné tegyék. Azokat a családokat pedig, amelyek erre rászorulnak, segélyezik.*

Ámbár az intézet tulajdonképpeni célja a tuberkulózis elleni küzdelem, *orvosi segélyt nyujt mindenkinek, aki azt kéri, sőt ingyen gyógyszerrel is ellátja az arra szorulókat.*

AZ INTÉZET KAPJA AZ EDDIG A MUNKÁSBIZTOSITÓNAK ADOTT TÜDŐBETEG GONDOZÓ SEGÉLYT

Városi tanács is pártját fogta az intézetnek. A pallagi országut mentén egy hatalmas telket jelöltek ki, melyre *tüdőbeteggondozót épitenek, amelynek egészen szanatórium jellege lesz.*

De mással is segitségére sietett a tanács a fiatal intézetnek. A munkásbiztositó pénztár éveken keresztül nagyobb összegü segélyt kapott speciálisan tüdőbeteggondozás céljára. Amikor a debreceni közjótékonysági egyesület Tüdőbeteggondozó Egyesülete megkezdte müködését, *a városi tanács a jelentős támogatást átutalta a feladata elején álló intézetnek, hogy ezzel is segitségére legyen fontos egészségügyi céljainak elérésében.*

Azzal az érzéssel hagytuk el az intézetet, hogy *a csendes, de állandó és eredményes munka, amit ott kifejtenek még nagyobb támogatást és fokozottabb figyelmet is megérdemelne.* — Mert sajnos, a helyzet majdnem az, hogy az intézetet csak az a kétszázhatvannyolc beteg ismeri, akik egész életükben hálával és szeretettel gondolnak életük megmentőjére. :(-d-):

És ujra láttuk, hogy hatalmas és tiszteletre gerjesztő az a munka, amelyet a polgármester intencióira rövid pár év alatt a debreceni egészségügyi hatóságok végeztek.

Tény az, hogy talán egyetlen vidéki város nem tett annyit az utolsó pár évben lakosai egészségéért, mint Debrecen.

A Nagyérdemü Hölgyközönség

szives figyelmébe bátorkodom hozni, hogy női divat szalonom Csapó utca 19 alól Szent Anna utca 5. sz., I. emelet, helyeztem át

A legszolidabb árak mellett készitek mindennemü női ruhákat, a legelegánsabb kivitelben is.

Balogh Antal

berlini női szabó,

Szent Anna utca 5. szám, I. emelet.

Vízvezeték
Gőzfütés
Csatornázás
Egészségügyi berendezés

Fülöp Miklós

vizvezeték, csatornázás és fütőberendezési vállalata

DEBRECEN, Csapó ucca 3

Telefon 9 - 17.

Költségvetés dijtalan.

Vági főiskolai tanár szerint Sándor szerb király előre tudott a serajevói gyilkosságról

Az első magyar összefoglaló könyv a háborut megelőző tragikus napokról

Alig hogy kitört a világháboru, rögtön megindult ugy a központi hatalmak, mint az ántánt részéről a szellemi harc is annak megállapitása végett, kit terhel az emberiség, a kultura ellen elkövetett őrült gazságért a felelősség. Ez a szellemi harc tart azóta is, hogy a fegyverek már elpihentek. — Ennek a harcnak ágyuit, pergőtüzeit azok a titkos levéltárakból előkerülő okmányok, a háboru reprezentativ man-jének emlékiratai képezik, a melyek egyre nagyobb és nagyobb számmal kerülnek a nyilvánosság elé. Egy-egy okmány, adat, memoire elolvasása után azonban a semminél alig tud valamivel többet az ember. Az okmányok, emlékiratok diasporájában pedig laikus ember egyáltalában nem tud eligazodni. És igy a művelt közönség értetlenül nézi azt a harcot, amelyet történettudósok, diplomaták, publicisták folytatnak a háborus bünösség kérdése körül.

Végre azonban itt van egy olyan könyv, amely az összes hiteles adatokat felhasználja, a történetirás szigoruan tárgyilagos módszerével van megirva, a művelt magyar közönség előtt feltárja a háborus bünösség kérdésének egész irodalmát és biztos, objektiv következtetést von le abból Végre itt van egy ember, aki az okmányok, adatok er dejében biztos szemmel tud eligazodni, aki az egész óriási anyag felett a tudás fölényével tekint végig.

SOPRONI FŐISKOLAI TANÁR A „KRIEGSSCHULDFRAGE" KÖRÜLI HARCBAN.

Vági István főiskolai tanár, a soproni főiskola erdészeti szakosztályának dékánja ez az ember. Az ő tollából jelent meg a napokban a könyvpiacon a háborus magyar kutató irodalomnak legizgalmasabb legnagyobbszerübb alkotása, amely töviről-hegyire megismerteti az olvasót a háboru kitörését megelőző napok világtörténelmi perceivel. A szemünk előtt lejátszódott véres tragédia kulisszatitkaival, a szinfalak mögé rejtett rendezők pokoli machinációval, mind azzal, ami sorsunkat 1914-ben eldöntötte.

A kortárs ugyanazzal az izgalommal veszi kezébe ezt a páratlanul érdekes könyvet, ahogy majd azok fogják olvasni, akik utánunk jönnek, amikor már se szerző, se más kortárs nem lesz életben.

Vági István egy egész életre való feladatot oldott meg ezzel a munkájával, amely a háboru történelmének magyar kutatói között a legelső helyek egyikét biztositja számára. Oriási tudás, éles judicium, teljes pártatlanság, elfogulatlanság jellemzi ezt a munkát, amelyet aki el nem olvas, nem fogja megérteni soha azt a kort, amelyben élt, vérzett, szenvedett. — E könyv nélkül csak beavatatlan nézők vagy napszámos statisztái voltunk a nagy háborunak. Vági István végtelen háláját érdemelte ki a művelt magyar közönségnek azáltal, hogy megmutatta neki, mi is volt a háboru külső jelensége mögött.

A könyv cime: „A világháborut megelőző napok tragikus története". Négyszáz oldalon tárgyalja e napok jórészt teljesen ismeretlen történetét.

A könyv legnagyobb erénye az, hogy bátor, nem leplezi az igazságot, akár kedvező, akár kedvezőtlen az a központi hatalmakra. A legizgalmasabb lapok Ferenc Ferdinánd meggyilkolásának ismeretlen részleteit tárják fel.

„A FEKETE KÉZ" SZEREPE A TRÓNÖRÖKÖS LEGYILKOLÁSA KÖRÜL.

Eszerint a volt trónörökös meggyilkolásában a Narodna Obranán kivül főleg a „Fekete kéz" egyesületnek volt főrésze. A „Fekete kéz" egyesületnek Dimitrijevics vezérkari ezredes volt a vezetője. Dimitrijevics volt a Sándor király elleni összeesküvésnek is a főszervezője. 1911-ben valakit Bécsbe küldött, hogy az osztrák császárt vagy a trónörököst gyilkolják le. 1914 februárjában egy bolgár forradalmi komitével a bolgár cár meggyilkolásáról tárgyalt. 1914 juniusában ő szervezte meg Ferenc Ferdinánd ellen a merényletet. 1916-ban Konstantin görög király meggyilkolására küldött ki valakit, végül 1917-ben az akkori szerb király ellen szervezett összeesküvést. Pasicsék felfedezték ezt és ezért Dimitrijevicset 1917 juniusában a szalonikii fronton agyonlőtték.

A „Fekete kéz" egyesület vezéreik agyonlövetése miatt éles harcot inditott Pasicsék ellen, azt hangoztatva, hogy Dimitrijevicset ártatlanul lőtték agyon. — Ebben a harcban váratlan segitséget kaptak a hirhedt Scotus Viatortól, aki a háboru előtt a magyar zsarnokságról lármázta tele a világot. — Scotus Viator nekitámadt Protics miniszternek, hogy Dimitrijevicset ártatlanul gyilkolták le a szalonikii pörben. Protics azzal védekezett hogy Dimitrijevicset azért kellett halálra itélni, mert létezik egy okmány, amely megkegyelmezését lehetetlenné tette.

Vági professzor idézi ezzel kapcsolatban Nikola Nenádovics-nak, a „Fekete kéz" egyik tagjának a „La federation Balcanique" c. folyóirat 1924 decemberi számában megjelent cikkét amelyben többek között ezeket irja:

„... az összeesküvésbe a mai szerb király is be volt avatva".

— ... Dimitrijevicset letartóztatták. A pör tárgyalásánál D. és még két tiszt beismerte, hogy ők szervezték Ferenc Ferdinánd trónörökös meggyilkolását, azonban

azt is kijelentették, hogy az összeesküvésben a legkisebb részletekig Pasics, a mai szerb király és a belgrádi orosz katonai attaché, Artamanow szintén be voltak avatva.

Ez volt az az akta, ami miatt Protics szerint is a vezérkari ezredesnek meg kellett halnia.

A SZERB KORMÁNY BÜNÖSSÉGÉNEK KORONATANUJA EGY VOLT SZERB MINISZTER

De nemcsak a szalonikii pör aktáiból bizonyitja Vági professzor, hogy a mostani szerb uralkodó és az akkori kormány előre tudtak a szarajevói gyilkosságról. Igy maga Ljuba Jovanovics, aki 1914-ben a szerb kormány vallásügyi minisztere volt, 1924.ben a Belgrádban kiadott „A szlávság vére" c. almanachban emlékezéseit irja meg az 1914 évi Vidovdán napról. Többek között ilyenformán:

— „Már nem emlékezem, hogy május végén vagy junius elején volt-e, amikor

Pasics miniszterelnök azt mondotta nekünk, hogy egyesek elő készületeket tettek arra, hogy Sarajevóba utazzanak acélból, hogy Ferenc Ferdinándot meg gyilkolják.

Azt irja továbbá Ljuba Jovanovics:

— A főmerénylőt, Gavrilo Principet személyesen ismertem...

— „Jovanovics leleplezései különösen kinos helyzetbe hozta Scaton Watsont (Scotus Viatrot) — irja Vági István — ... és azért a Times 1925 február 16-iki számában ő is kijelentette, hogy ha Belgrád elmulasztaná Jovanovics állitásait megcáfolni, akkor ő is kénytelen lenne megváltoztatni nézetét a háboru kitörésének okára vonatkozólag.

— „Azonban Jovanovics nem volt az az ember, aki Scotus Viator előtt meghátrált volna. Igy 1925 április 17-iki belgrádi Epocaban a leghatározottabban ujból leszögezi, hogy amit ő elmondott, az nem leleplezés, ahogy azt feltüntetni akarják, hanem ő csak azt irta meg, amit már 1914-ben Szerbiában mindenki tudott".

A TRÓNÖRÖKÖS GYILKOSAT BEMUTATTÁK A SZERB KORMÁNYNAK.

A szerb király szereplésére vonatkozóan Wiesner, követségi tanácsos, akit 1914-ben Bécsből Sarajevóba küldtek, hogy a nyomozás adatait ellenőrizze, a „Kriegsscheldfrage" cimü német folyóirat 1926 szeptemberi számában elmondja, hogy az egyik merénylő : Csabrinovics, a vizsgálóbiró előtt beismerte, hogy 1914 március hó 27-én este Sándor, szerb trónörökös meglátogatta az államnyomdát, ahol annak igazgatója őt a trónörökösnek bemutatta.

SZENTTÉ AVATJÁK A GYILKOSOKAT.

Azt már csak kevesen tudják a világon, hogy 1919 junius 28-án a szerb egyház Sarajevóban nemzeti hősökké és a maga szentjeivé avatta Ferenc Ferdinánd gyilkosait. A szentté avatás hivatalos ünnepség keretében ment végbe és az ünnepségen Franciaország és Angolország hivatalos képviselője is részt vett.. Ezután mondja még valaki azt, hogy a szerbek nem tudtak a gyönge asszony- és trónörökös gyilkosságról.

A MONARCHIA DIPLOMACIAJA IS BÜNÖS.

Drámai erővel van megirva a könyv befejezése, ahol az eredményeket szüri le a tudós szerző.

— Jovanovics, volt szerb miniszter eddig még semmivel meg nem döntött vallomása alapján, azután pedig a saloniki-i pör részleteinek ismerete után megdönthetetlenül be van bizonyitva, hogy a gyilkosság előkészületeibe Pasics, a szerb kormány és a mostani jugoszláv uralkodó be voltak avatva. Ezt maga Dimitrijevics irásban vallotta be a saloniki-i pörben és azért neki meg kellett halnia. Dimitrijevics legjobb barátjának vallomása szerint a gyilkossági előkészületekbe a belgrádi orosz katonai attasé: Artamanow ezredes és valószinüleg Hartwig orosz követ is be voltak avatva, t. i. a gyilkosoknak a végső utasitást akkor adták meg, mikor az orosz katonai attasé kijelentette, hogy bármi történjék is, Oroszország Szerbia mögé fog állani.

A könyv utolsó szavai igy hangzanak:

— Végeredményben kimondható, hogy a világháboru kitöréséért egyenlő mértékben felelős Szerbia, Franciaország és Oroszország, viszont Anglia felelőssége talán egy hajszállal kisebb.

A központi hatalmak háborus felelősségéről nem is lehet szó, de annál nagyobb a külügyi vezetők felelőssége a saját népeikkel szemben, amiért még 1914 előtt nem vették észre az Entente szövetségi mechanizmusának kialakulását és már elkésve szánták magukat olyan lépésekre, amelyek lehetővé tették, hogy az Entente kirobbantsa a háborut, amikor már minden katonai és politikai előny az ő oldalukon volt.

Epittetők figyelmébe!

„TERRENOL"

asbestcementpala hengerelt eljárással gyártott, ezért rugalmas, fagyálló, viharálló és vizáthatlan.

Csak akkor valódi,

ha minden palán a „TERRENOL" védszó látható. Husz év óta forgalomban. Kapható minden szinben és kisebb-nagyobb méretü különböző idomokban.

Miskolczi és Társa

„Terrenol" asbestpala-gyárosok lerakata, Debrecen környék és vidékére Kulyovszky Dániel tetőfedő vállalkozónál, Rákóczi ucca 6 szám.
Telefon 84.

Izgalmas és érdekes számok a vasárnapi bajnoki versenyen

Vasárnap délelőtt 9 és délután 2 órai kezdettel rendezi meg a Magyar Atletikai Szövetség keleti kerülete országos vidéki bajnoki versenyét az egyetemi sporttelepen Magyarország 1928. évi legjobb vidéki versenyzője címért. A versenyen a csonkaország hat kerületéből a legjobbak jönnek össze, minden versenyszámban kerületenként három versenyző indul, ugy, hogy népes mezőnyök és a legjobbaknak egymással való vetélkedése érdekes és végig izgalmas küzdelmeket igér minden versenyszámban. Nevezni minden kerület 6:6 versenyzőt nevezhetett és innen van az, hogy az egyes versenyszámokban 20, sőt 30-on felül van a nevezettek száma, leginkább szembetünő az érdeklődés az 110 m-es gátfutásnál, ahol az előző évektől eltérően, amikor is legfeljebb 4—5 versenyző indul, most 14 a nevezettek száma.

A verseny iránti érdeklődést nagyban fokozza a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége szegedi csoportjának tagjai által a MASZ déli kerületének adományozott és Szeged magyar asszonyai által varrott gyönyörü selyem zászlóért folyó küzdelem. A zászló egyik oldalára a felkelő nap sugaraiban viruló integer Magyarország, középen megrajzolva a trianoni határokkal, másik oldalon az ország területi integritásáért küzdő atléták jelszavával. *Ha lehet békességgel, — ha kell életünkkel.*

Az egyes versenyszámokra beérkezett nevezések és a valószinü győztesek a következők:

100 méteres síkfutás (28 nevezés). Három előfutam után Tögl északnyugat, Paku és Ottovai dél a sorrend. 11.2 mp idővel.

400 m síkfutás: (34 nevezés). Öt előfutam után egy középdöntőből Johannes délnyugat, Köstner kelet, Scherer dél, 52.5 mp-es idővel kerülhet ki győztesen.

800 m síkfutás (25 nevezés). Köstner kelet, 2 p 04 mp idővel győzhet győzhet Riegler pestvidék és Pósay északnyugat ellen.

1500 m-es síkfutás (24 nevezés). Pósai északnyugat, győzelme várható 4 p 20 mp idővel. Piros dél és Istenits kelet ellen.

5000 m-es síkfutás (19 nevezés). Hevele délnyugat 16.20 mp idővel győzhet Ludvig délnyugat és Galambos kelet ellen.

110 m-es gátfutás (14 nevezés). Három előfutam után Boross dél 17 mp idővel győzhet Kollmann délnyugat és Aranay északnyugat ellen.

Magasugrás (25 nevezés). A déli kerület hatalmas fölényét hozza, amennyiben mindhárom első helyre a déliek várhatók, győztes Orbán lesz, 185 cm, 2. Stimpf 180 cm. 3. Tass 175 cm-es eredményével.

Távolugrás (25 nevezés). Szabó délnyugat 7 m körüli eredménye várható, Fekete Pestvidék 6.60 m és Tass dél 6.50 eredményével szemben.

Rudugrás (16 nevezés). Hadházi kelet 3.50-es eredményével győzhet Csáki Pestvidék és Radd dél ellen.

Sulydobás (26 nevezés). Donogán dél 13.20 m eredményével első lehet. Stolp kelet 13 m és Dombi kelet 12.60 m dobásával szemben.

Diszkoszvetés (21 nevezés). Donogán dél biztos győzelmét jelenti 43 m-en felüli eredménnyel, a második és harmadik helyért nagy küzdelmet viv Madarász dél és Rockenbauer (Regős) kelet 40 körüli dobás várható tőle.

Gerelyvetés (20 nevezés). A legbizonytalanabb verseny, amelyet a pillanatnyi dispozició dönthet el teljesen egyforma képességü mezőny tagjai között. Jamnitzky északnyugat, Póka és Rácz kelet várhatók mégis az első három helyre.

A verseny legizgalmasabb száma, mint mindég, ugy most is az olimpiai staféta futás lesz, amelyre mind a hat kerület benevezte csapatait és a 400+200+200+800 m-es versenyben a pestvidéki kerület látszik favoritnak a keleti kerülettel szemben, a harmadik északnyugat, negyedik dél csapata lehet.

A pontversenyben és egyben a vándordíj védéséért folyó küzdelemben hatalmas küzdelmet viv a keleti kerület a mostani védő déli kerülettel s abban az esetben, ha északnyugat és pestvidék atlétái megfelelően támogatják, azáltal, hogy eddigi formáikat elérik versenyzői a küzdelmek folyamán és a 100 km-es síkfutásban, valamint a magas- és távolugrásban pontokat vesznek el a déli kerülettől, ugy a vándordíja aligha sikerül megvédeni a déli kerületnek és igy a Debrecenben rendezett versenyen valóra válhat a keleti kerületnek a vándordíj védéséért való törekvése.

A kecskemétihez hasonló gyümölcskulturát akarnak létesiteni Debrecenben

A debreceni talaj és éghajlat megfelel a sárgabaracknak

A városi közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén *Surgóth* Jenő gazdasági főtanácsos ismertette jelentésében Debreczen gazdasági viszonyait augusztusban. A jelentéssel kapcsolatban nagyfontosságu kérdés vetődött felszinre.

Dr *Fejér* Ferenc bizottsági tag szólott hozzá a jelentéshez és kérdést intézett *Surgóth* Jenő gazdasági főtanácsoshoz, hogy nem-e lehetne Debreczenben a kecskemétihez hasonló gyümöleskulturát megteremteni.

— Irigykedve olvasom a lapokban, — mondotta *Fejér* Ferenc, — hogy a gyümölcsszezonban Kecskemétről naponként 20—30 vaggon barackot szállitanak külföldre. — Ugyanezt meg lehetne csinálni Debrecenben is, anélkül, hogy hátrányosan befolyásolná a kecskeméti gyümölcsexportot, hiszen a külföldi piac felvevőképessége egyáltalában nincs kihasználva. Nem tudom megérteni, miért nincs megfelelő gyümöleskultura Debrecenben, amikor a debreceni talaj és éghajlati viszonyok körülbelül megegyeznek a kecskeméti talaj és éghajlati viszonyokkal. Nagyon fontos volna ez Debrecenre nézve, hiszen hogy ez mit jelentene Debrecen gazdasági élete szempontjából, azt nem is kell kifejteni és meg lehet csinálni Debrecenben is. Ha a gazdálkodó osztály vagyonosodik, az kihatással van a többi osztályokra is. Nagyon szeretné, ha a közigazgatási bizottság felhivná a Surgóth Jenő gazdasági főtanácsos ur figyelmét arra, hogy a gyümölcstermelés intenzivebbé tételére tegye meg a szükséges intézkedéseket.

A felszólalásra *Surgóth* Jenő gazdasági főtanácsos nyomban válaszolt és kijelentette, hogy a debreceni talaj és éghajlati viszonyok nem egyeznek a kecskemétivel és igy a gyümölcsfákat a debreceni viszonyokhoz aklimatizálni kell. — Ezt a munkát már eddig is igen szép sikerrel végzi a városi kertészet a gyümölcsfaiskolájában és *egyre több és több gyümölcsfa kerül Debrecenben kiültetésre. Különösen szép eredményeket értek el már a sárga barackkal*, amelyből nagyon sokat ültettek ki. Ha ez igy folytatódik tovább, akkor Debrecenben nagyon szép gyümölcstermelés lesz s egyáltalában nem utópia, hogy *a debreceni gyümölcstermelés egyik legjelentősebb tényezője lesz néhány év alatt a magyar gyümölcstermelésnek.*

A közigazgatási bizottság örömmel vette tudomásul Surgóth Jenő gazdasági főtanácsos válaszát.

Iskolai idényre összes kézimunka anyagok

Füstös Dezső Piac-u. 2.

előnyomda kézimunka és rövidáru üzletében szerezhetők be.
Női és gyermekharisnyák nagy választékban.
1 pár nehéz selyem flór — — — — P 3,90
1 „ könnyebb „ „ — — — — P 3.10
Gyermek patent harisnyák jó minőségben és olcsó árban kaphatók.

Szövet mosóáruk kiárusitása

Üzletemben levő összes szövet, szóval méteráruk árát a napiár 50%-ra leszállitottam és kiárusitom.

Ez alkalommal üzletemet

harisnya, kötött-szövött és selyemárukkal

dúsan felszereltem és azok árusitását olcsó árak mellett a nagyérdemü közönség mindenkori megelégedésére a legszolidabb kiszolgálás mellett megkezdtem.

Áraim olcsóságáról meggyőződhet, ha megtekinti Kossuth-u. 4. sz. alatt levő kirakatomat.

Tisztelettel

Farkas László, Debrecen, Kossuth ucca 4.

Béhesség

Az angliai Shalforsthire temetőjében egy siron öt darab, formára és szinre teljesen egyforma tábla látható. Csak a felirás különböző:

Itt nyugszik Anna, John Brown első felesége.

Itt nyugszik Jane, John Brown második felesége.

It nyugszik Mari, John Brown harmadik felesége.

It nyugszik Clara, John Brown negyedik felesége.

Itt nyugszik John Brown, végre békében.

Hírdetmény

Értesíti a városi adóhivatal a szőllőtulajdonosokat, hogy a saját termésükből háztartásuk, cselédségük által elfogyasztott, valamint munkásaik részére természetbeni járandóság címén kiszolgáltatott boraik után 50% fogyasztási adókedvezményt igényelhetnek.

Felhivatnak az érdekeltek, hogy igényeiket október hó 10. napjáig bezárólag a városi adóhivatal illetékes kerületénél szóbelileg jelentsék be. Az igénybejelentés alkalmával igazolandó a szőllőterület fekvési helye és területe, bejelentendő a kedvezményesen fogyasztani szándékoló családtagok száma s az a körülmény, hogy a kedvezményes fogyasztás idei termésü vagy óborra vonatkozik-e?

Fenti határidőn tul eszközölt bejelentések figyelembe nem vehetők. — Kedvezményre bejelentett bormennyiség fogyasztási adója azonnal befizetendő, vagy ennek hiányában a bor külön pincézendő.

Debrecen, 1928 szeptember 5.

Városi adóhivatal.

Nemzetközi Magánnyomozó és Hiteltudósitó iroda

Budapest, IX. Üllői-út 61.
cégt. Matkovich ny. rendőrfelügyelő.

Legdiszkrétebben *nyomoz, megfigyel, informál*, szakszerü *hiteltudósitást* nyujt, *adósokat nyilvántart* ugy bel- mint külföldön.

Utlevél, vizum, honositási, iparügyi adó és pénzkölcsön stb. ügyekben gyors és eredményes tanácsot ad. — *Válaszbélyeg. — Képviselők mindenütt kerestetnek.*

Női, férfi és gyermekharisnyák
legolcsóbb árban kaphatók
Szabó Sándornál
Batthyány ucca 4.
Intézeti egyenbluzt előirás szerint készitek.

Weinstock Henrik
butorüzletében
elsőrangu műbutorok
kaphatók
Miklós ucca 2. szám.
előnyös feltételekkel.

A minimumra csökkent a házhely igénylők száma

A 3400 házhelyigénylő helyett 100 házépitő

Debrecenben tartózkodik jelenleg *Sesztay* Béla, az OFB főmérnöke, aki átirattal fordult a városhoz, — amelyben rámutatott arra, hogy *szeptember 25-én lejár az a határidő, ameddig a házhelyigénylőknek be kell fizetni a házhely megváltási árának 25 százalékát.* Ugyanebben az átiratban azt is kérte *Sesztay* főmérnök, hogy a város saját költségén csináltassa meg az egyes telektömböknél a határt és ahol pedig utcát terveznek, azokat a telkeket, amelyek részben, vagy egészben idegen területre esnek és az utca nyitáshoz szükségesek, a város sajátitsa ki. — Végül kérte még az OFB főmérnöke, — hogy a nivó felvételt is csináltassa meg a város és azt közöljék vele.

A városi tanács foglalkozott az átirattal, de az abban foglaltakat nem tudja teljesiteni, mivel az előterveket már átadta az OFB mérnökének és azt még nem kapta vissza. Egyébként is az átiratban kértek hatalmas megterhelést is jelentenének a városra, amire pedig most nincs fedezet. Végül pedig nem is tartozik a városra.

Egyébként *a házhelyhez juttatás nem járt nagy eredménnyel Debrecenben. Eredetileg 3400 házhely igénylő jelentkezett, akik közül azonban csak 817 maradt, de amikor fizetni kellett, ezek közül is csak 63 igénylő fizette be a szükséges összeget, ugy hogy végül legfeljebb 100—150 ember fog Debrecenben a házhelyigénylés révén házat épiteni.*

—

Az importált amerikai tengeri silány minőségü, kellemetlen szagu és magába szivja a tenger sós vizét

Az amerikai tengeri is megjelent a budapesti gabonatőzsdén, — azonban egyelőre csak papiroson. — *Az ára másfél pengővel olcsóbb mint a magyar áru.* Igen ám, de más baj van ezen exotikus cikk körül. La Platában két fajta tengeri van. Egyik La Plata tengeri prima minőségü az u. n. *„Rosafé“*, ez a minőség Európába nem gravitál, Ausztrália minden mennyiségben megvásárolja, ez hozzánk nem jöhet. — A másik fajta La Plata tengeri kis, gömbölyü és jóformán koros, csenevész tengerinek mondható. *Ez a silány áru fog hozzánk érkezni*, mely a hosszu tengeri ut alatt annál is inkább, mert ömlesztett állapotban „alla rinfusa“ szállitják, a hajótól bizonyos kellemetlen szagot kap, azonkivül magába szivja a tenger vizének sós izét és *ilyen állapotban a sertés nem igen fogja enni, bár lehetséges, hogy később megszokja.* — Libatömésre egyáltalán nem alkalmas. Ez a La Plata tengeri azonfelül zsizsikes és kesernyés izü is.

Informátorunk, aki a gabonaszakmában országos szaktekintély, mindenesetre óvatosságot ajánl az amerikai tengerinél. *Mig a kiváló magyar tengeri kapható, addig a magyar gazdának és kereskedőnek nem szabad hozzányulni.* Néhány hét mulva itt van a magyar tengeri, *amely egyes vidékeken nem olyan rossz*, mint ahogyan egyesek feltüntetik. Dunántul és a felső Tiszavidéken a tengeri igen jó. Semmi ok sincs arra, hogy silány minőségü tengerivel elárasszák az országot.

—

A miskolci ügyvédi kamara ketté akarja osztani a debreceni itélőtáblai kerületet

A debreceni ügyvédség létérdekét és a város idegenforgalmát érinti a mozgalom

Miskolcon a közelmultban az ügyvédi kamara választmányi ülésén *Forgács* Dezső dr miskolci ügyvéd inditványt terjesztett elő amely inditványban kifejtette, hogy a miskolci ügyvédeknek akciót kell inditaniok, hogy a város Itélőtáblát kapjon. Ez az akció, amely egyhangu lelkesedésre talált a miskolci ügyvédi kamara választmányi ülésén, minket debrecenieket közelről érint.

A miskolciak a felállitandó Itélőtáblát olyképen vélik megoldhatónak, hogy a debreceni kir. Itélőtábla kerületét felosztanák. Mégpedig három vármegye: Borsod, Heves és Zemplén alkotná a felállitandó miskolci Itélőtábla kerületét.

E terv szerint a debreceni kir. Itélőtábla vesztene kerületéből *még pedig csaknem ötven százalékot.* A miskolci Tábla felállitásával hogy mit vesztene Debrecen, pontosan nem tudni, de mindenesetre az idegenforgalom csökkenne, ami pedig csak egy évet véve számitásba — jelentős károsodást jelent; főképp akkor, amikor az idegenforgalom hatalmas hiánya lépten-nyomon érezteti károsságát s a határmenti Debrecen város gazdasági megbénulását eredményezi.

Miskolc város ügyvédi kara komoly akciót inditott a felállitandó Tábla érdekében. Az ügyvédi kamara választmányi ülésén elhatározta, hogy az érdekelt három vármegye főispánjait, a megyék városainak és Miskolc városnak polgármesterét, a megyék felsőházi tagjait és országgyülési képviselőit, végül az egri és miskolci ügyvédi kamarát ankétra hivja egybe, a kamara tervének kellő népszerüsitése érdekében.

Ezzel az akcióval szemben nem volna helyteien a debreceni ügyvédi karnak *egy ellen-akciót kezdeményezni*, annál is inkább, mert a város érdekei mellett elsősorban az ügyvédek létérdeke hogy a debreceni Itélőtábla kelület ne csorbittassék meg.

—

A legdrágább anyagból készül a Senator cigarettapapir

de mert 120 lapos, árban a **legolcsóbb!** — Próbálja meg!

Dr „Nagy Géza“ sakkverseny

A MÁV vagongyár Egyetértés ifjusági önképző dal- és zeneegyesület, melynek életképes, eredményes, szép müködéséről mult vasárnapi számunkban bővebben irtam, a sakkot is, mint a kulture e kiváló, szórakoztatva nevelő segéd eszközét, felvette állandó müsorába. Most külön sakkteremben dr. Nagy Géza, berettyóujfalui igazgatófőorvos, olimpiai sakkcsapatbajnokunk személyének hódolva, az ő neve alatt, legjobb sakkozóink részvételével, nagyszabásu sakkversenyt rendez. A verseny fővédnöki tisztségére dr. Nagy Géza és Máthé József mühelyfőfelügyelő kérettek fel. A verseny folyó hó 10-én, hétfőn délután 5 órától veszi kezdetét. Nevezési dij 4 pengő. A jelentkezők száma szerint, gyorsabb befejezés céljából, csoportok lesznek, mikből a csoport nagysága szerint 3—4 első helyezett kerül döntőbe. A döntő verseny első helyezettje 50 pengőt és dr. Szász Adolf orvos ur értékes, diszmüvü cigarettatárcáját, a második 30 pengőt, a harmadik 10 pengő dijat nyer. Azonkivül a mühelybeli legjobb eredményü játékos Jagicza László ezüst cigarettatárcáját nyeri. Az eddigi benevezésekhez a rendezőség még elfogad a verseny kezdetéig nevezéseket. A verseny tanulságos, szép játszmáit sakkrovatvezetőnk vasárnap állandó rovatban, ugy szintén a verseny eredményeket közölni fogja. A verseny iránt megnyilvánult sakkozók közti érdeklődés biztositja annak sikerét. Érdeklődés dijtalan.

Kőváry Miklós szücsmester dusan felszerelt raktaraban állandóan nagy választékban kaphatók mindenféle szörmék. A mai modern bundák elkészitését, alakitását és javitását a legizlésesebben állitja elö. **József kir. her. u. 3.** Közvetlen a Bika türök mellett

MOZGÓSZINHAZAK MÜSORA

VIGSZINHÁZ: Az elsodort ember. (Egy bűnös éjszaka története.) Janningsal.

URÁNIA: A szerelem éjszakája és Felhők fölött.

Hétfőtől. — VIGSZINHÁZ: Zóla Emil világhirü regénye: A néma Vádló (Therese Raquin); társadalmi dráma 10 felvonásban. — URÁNIÁBAN: Sport és szerelem, Paul Richter és Aud Egede Nissen, megelőzi: Zigotó a mesterdetektiv, főszerepben: Zigotó.

METEORBAN szombaton: Ördögi szerelem. Romantikus történet 7 felvonásban. Charles-Vanel és Dolly Davissal és „A ballettpatkány“. Szerelmi történet 7 felvonásban. Anita-Dawis és Egon v. Jordannal. Előadások: 7 és 9 órakor.

METEORBAN vasárnap: „Szerelem, gyülölet vagy halál!“ — Orosz dráma 8 felvonásban. Lee Parry és Alfons Frylanddal; meg előzik: „Ezer öröm országa.“ (Krokodil-vadászat.) Szumatrai expediciós film 5 felvonásban és „Barbár bár.“ — Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

FIGYELEM!

Olcsó uri és egyenruha szabóság.

Ha olcsón és jól akar ruházkodni, ne sajnálja a fáradtságot felkeresni

Reich Márton

uri és egyenruha szabót, hol a legujabb divat szerint készitik ruháját, hozott szövetből már 22 pengőtől készit öltönyöket. Egyesületek, tiszviselők és sportemberek 20 százalék kedvezményben részesülnek.

Piac ucca 58. szám. II. lépcső I. emelet 19. ajtó.

Egy évtizedek óta jól bevezetett nélkülözhetetlen háztartási cikk *elárusitására* — mely cikk kedvező részletfizetési feltételek ellenében kerül forgalomba — jelentékeny részvénytársaság állandó alkalmazáshoz

jól beszélőképességü urat

keres magánvevők látogatására. — Csak olyan urak jelentkezzenek, a kik legjobb referenciák felett rendelkeznek, jó beszélőképességgel birnak és ügyes elárusitók.

Részletes irásbeli ajánlatok az eddigi tevékenység megjelölésével *„Jó jövedelem"* jeligére e lap kiadó hivatalába kéretnek.

Hurka-estély

Kut ucca 124. Tóth István-féle vendéglőben, az üzlet reggeltől nyitva. Kérem a nagyérdemü közönség pártfogását.

Motorok, kerékpárok

varrógépek, alkatrészek
lemezek

Molnár Testvérek

Nagytemplomnál

Írógépek gyári raktára és gramaphonok nagy javitó műhelye. Telef. 7-27.

Poloskairtást

cián és vegyes gázzal, hatósági felügyelettel, lakások vizsgálását felelősséggel vállalom

Kiss Zoltán féregirtó, Méliusz-tér 7.

Ezen cég nem azonos a volt Kiss Gyula féregirtóval.

Tükörgyártás és üvegcsiszolás Schiffer József Széchenyi ucca 42.

Uj szücs és szőrme üzletet nyitottam Bádogos ucca 4. sz. Kroh-áruház mellett.

Raktáron tartok mindenféle szőrméket. Alakitások és javitások jutányos áron készülnek.

ZENGEVALD LASZLO szücs.

Mindenkit érdekel!

Prima kloth 140 széles	2.80	Fehér finom ripsz vászon	1.70
Libuly szatin	1.80	Gyapju scheviot 100 széles	4.25
Siffon	0.75	Taftalin legjobb minőségben	4.40
Angin	1.20	Taftalin legjobb maradékok	4.00
Zephir ingekre	1.20	Kockás iskola szöv. dupl. sz.	1.95
Alsó lepedővászon 145 széles	2.40	Gyapju delén	2.98
Paplan-lepedővászon 180 cm.	3.80	Gyapju puplin	4.40
Egész finom kelengyevászon és siffon	1.40	Crepp de Chine 5-től—7.50-ig	
Csikos egyenruha bluz kelme	2.50	Crepp Satin nehéz minőség	12.50
		Tennis flanell	1.00

Kosztüm, kabátkelmék és bársonyok nagy választékban, meglepő olcsón a

Béke Aruházban Szent Anna ucca 2.

Rádiósok! Összes rádió cikkekből nagy raktárt rendeztem be!

Rádió vevő lámpákból nagy választék.
Rádió-gépek szakszerü javitása és szerelése.
Rádió-akkumolátort töltő állomás!

Budapesti árak!

Földes Sándor cégnél Hatvan-u. 18.,

telefon: **2—10.**, ahol izléses csillárok, villanyégők, szerelési anyagok és különféle villamossági cikkekből nagy raktár.

Elhalálozott

férjem 25 év óta fennálló vizvezeték, csatornázási kutszivattyuk szerelési vállalatát *Pásztor Károly* szakértő szerelő vezetésével tovább folytatom. Mosdók, fürdőszobák berendezését és szivattyuskutak felszerelését és minden e szakmába vágó javitásokat a legolcsóbban vállalok. Költségvetéseket dijtalanul ajánlok.

Özv. EMERICH VILMOSNÉ
Arany János-u. 16. Telefon 10—12.

Házhelyek

Kedvező vásárlási alkalom!

A Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet tulajdonát képező és a Monostorpályi ut, valamint Gróf Vécsey utca sarkán elterülő szőlő ingatlanból még néhány, 300 öl területü házhely eladó.

Érdeklődők és házhelyhez juttatottak a házhelyek ára, valamint az igen előnyös havi fizetési feltételekről a hivatalos órák alatt. — Kossuth utca 8. szám alatt. — az intézet helyiségében felvilágositást nyerhetnek.

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető

a Tüzelő- és Épületfakereskedelmi Részvénytársaságnál

Debrecen, Sas-u. 4. (Kossuth-u. sarok) Kölcsönsegélyző palota. — Telefon 46-10

Sodrony ágybetétet legjobb minőséget készit **Neumann Péterfia ucca 17.**

Minden szülő elsőrangu érdeke,

hogy gyermekei részére vegye a mi praktikus

iskolaruhánkat

mert azok tartósságáért felelősséget vállalunk olyképen, hogy azokat még évek után is

dijtalanul javitjuk, vasaljuk és tisztitjuk.

Kérjük a céget nem összetéveszteni! Áruházunk a Bika-szálló épületében van.

Debrecen legnagyobb férfi-, fiuruha áruháza a

Magyar Ruhaipar

közvetlen a Bika-szálló épületében.

Hölgyeim! Tisztelettel értesítem, hogy a közelgő **őszi saisonra**

gyönyörüen felszerelt

harisnya, svetter és női fehérnemü

raktáramat mélyen leszállitott árakban árusitom.

Bécsi Aruház, Bádogos ucca l.

Gyermekharisnyák, kesztyük, szvetterek az Iskolaidényre nagy választékban. —

Bálint Sándor

butorüzletét áthelyezte

Piac ucca 85. alá, Király ucca sarok.

Saját készitményü hálók, ebédlők, uriszobák, konyhabutorok, hajlitott székek olcsó áron beszerezhetők. Telefon 17—23.

CSAK A GYÁRBAN VÁSÁROLJUNK
MERT JÓ, OLCSÓ ÉS GARANTÁLT.

Női ing csipkés	4.— P
Női ing, himzett	1.30 „
Egész finom	2.80 „
Külön galléros ing	3.30 „
Puplin elejü 2 gallérral	5.50 „
Dolgozó ing	2.40 „

Mechanikai fehérneműgyár
Debrecen, Csapó utca 10

Dalmi kalapos

Püspöki palota, II. udvar.

Oszi modell kalapok megérkeztek, a legujabb szinek és formák. Régi női- és férfikalapokat szakszerüen ujakká varázsolok, a legolcsóbb árak mellett.

Boucle futó- és nagyszőnyeg

különlegességek nagy választékban érkeztek.

Padlólinoleum 67 cm széles métere **P 4·50.**

200 cm széles sima és mintás linoleumok termek és intézetek bevonására.

Mokett átvetők, ágygarniturák és gummikabátok gyári lerakata

Linoleum és Szőnyegáruház
Haas Lipót

Ferenc József ut 58. szám. Telefon 9-63. szám.

Butor-hitel 12 hónapra
készpénzáron
Hausner Károly butorüzletében, **Simonffy ucca** 1/a és 2/c alatt (Városi bérház)
A hirneves győri butorok kizárólagos egyedárusitója.

Nagyválaszték eső- és divaternyőkben

Meglepően olcsó árak az
Esernyőház-ban
Piac-u. 83. Király-u. saroképület.

Athuzás, javitás gyorsan készül.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: *József kir. herceg-utca 1., Arany Béka-épület.* Egyszer fizet és köznap két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTULI HIRLAP, vasárnap három lap: a DEBRECZEN, TISZÁNTULI HIRLAP és a DEBRECENI HÉTFŐI UJSÁG közli apróhirdetését. *Apróhirdetésekre telefonon felvilágositást a 7—88 sz. telefonszámunk alatt kaphat*

Levelezés

BEIRATÁS
német nyelvoktatásra iskolás gyermekeknek, azonkivül hat éven alu li gyermekeknek a német játékdélelőttökre, naponta 3—ig, Piac ucca 34. szám, Német Gyermek-Otthon. 1020

NEGYVENÉVES
önálló iparos, nősülés céljából megösmerkedne hozzáillő hajadonnal, vagy gyermektelen özveggyel. 10 ezer pengő hozománnyal. Teljes cimü levelet a kiadóba „Örülök" jeligére. 1065

NÉMETÜL
tanit született német tanerő, gyorsan, biztos sikerrel. Darabos utca 7. 996

HÁZASSÁGOKAT
a legelőkelőbb körökben is diszkréten és biztos sikerrel közvetit intelligens uri asszony, Batthyányi utca „ emeleten. 994

40 ÉVES
cipész iparos vagyok, szeretnék megnősülni olyan nővel, aki kisegitene 2 vagy 3 ezer pengővel. „Barna férfi" jeligére a kiadóban. 737

GAZDÁLKODÓ
jeligére levél van, kérem átvenni. 800

26 ÉVES
jómegjelenésü fiatal — iparos megnősülne, hozománnyal. — Levelet „Iparos" jeligére kiadóba kérek. 611

JÓ
megjelenésü, 26 éves fiatal ember, iparos, megnősülne hozománnyal. Levelet „26 éves" jeligére kiadóba. 612

TÖRÖKÜL
beszélő urak vagy hölgyek ösmeretségét keresem „Árkádás". Cimem a kiadóban. 842

Állást kereső nők

GYORS-
és gépirónő, hosszu gyakorlattal, egyéb irodai munkákban is jártas, megfelelő állást keres. Cim a kiadóban. 898

BUDAPESTI
kis családhoz ajánlkozik rendszerető, megbizható nő. Cim Szoboszlai út 16. II. ajtó balra. 976

FEHÉRNEMÜ-
varrást, javitást, gyermekruhát háznál olcsón készitek. Domahidy 1. 734

MAMZELL,
ki több mint 15 évi gyakorlattal és ugy a női kalap, mint a fejdiszkészitésben elsőrangu képességgel bir, megfelelő elhelyezkedést keres. Cim a kiadóban. 836

Állást kereső férfiak

35 ÉVES,
nős, családos vagyok, 8—10.000 pengő biztositékkal raktárnoki, — pénzbeszedői vagy más bizalmi állást keresek. Cim a kiadóban. 757

MAGYARUL
románul tökéletesen iró és beszélő, a francia nyelvben jártas Kolozsvárról menekült egyetemi hallgató bármilyen irodai, rajzolói, nevelői oktatást, állást vállal. Szives megkeresést — „Kolozsvári" jeligére a Debrecen kiadójába kérek. x

GÉPÉSZ-
kovács uradalmi állást keres, traktorhoz és összes gazdasági gépeket szakszerüen javitja. Bihari telep, Onosai ucca 17. szám. 1008

KÖNYVELŐI
bizalmi, vagy más megfelelő munkát vállalok, egész délutánra, Stern József tanitó Stat, izr. iskola. 973

PERFEKT
irodai munkaerő, ki **bankbiztositási, — faszakmában** teljes jártassággal rendelkezik, állását változtatni óhajtja. Szives megkeresést a főkiadóba, **„Munkavezető 1893"** jeligére kérek. 913

AGILIS
áruüzleti irodavezető biztositékkal ajánlkozom, „Jövő" jelige alatt a kiadóba. 914

ÁLLÁST
változtatna azonnali belépéssel bárhol vidéken is, perfekt magyar-német levelező, mérlegképes könyvelő, kis családdal. Abszolut, korrekt, megbizható 22 évi sokoldalu gyakorlattal biró, elsőrangu munkaerő, kitünő bizonyitványokkal, referenciákkal. Cim a kiadóban. 578

SZÉP AKKOR LESZ, ha a Korzó „Éva" arckenőcsöt pattanás, szeplő és egyéb archántalmak ellen használja. Beszerezhető a Korzó Dro Drogueriában, Piac u.

Betöltendő állás nők részére

ÜGYES
tanulóleányok felvétetnek Varjas Gusztávné divatterméhen, Kossuth ucca 50. 719

EGY
jó manikürös kis asszony felvételik. Kossuth ucca 17. Ivánovits. 780

MUNKÁS
leány felvételik, Kossuth ucca 43. keresztépület. 1125

EGY
ragasztó és egy tanuló felvételik, Révész, Bárci ucca 7. szám. 1032

VARRODÁBA
tanuló lányok, rövid tanulási időre felvétetnek. Szabás tanitás. — Szalkai ucca 8. 1048

HÖLGYEKET
fix fizetéssel, mellékjövedelemmel felveszünk, jó megjelenést, kereskedelmi érzéket megkivánunk, Elektrolux, Szent Anna ucca 10. szám. 1061

CIPÉSZ
tanulót felveszek, Révész, Csapó ucca 98. sz. 1050

EGY
jobb nő, aki a főzésnél tud segiteni, mindenesnek felvételik. Széchenyi ut 21. Ugyanott egy-egy szoba, konyhás lakás gyermektelen családnak kiadó. 819

PANNÓNIA-
szállodába takarítónő felvételik. 816

BEJÁRÓNŐ
kis családhoz felvételik. Jelentkezni Hunyadi ucca 10-a. keresztépületben. 875

MÜHIMZŐ
tanuló leányokat azonnal felveszek. Mühimző Szalon, Péterfia 76. keresztépület. 886

VIDÉKRE
német kisasszonyt keresek. Jelentkezni lehet Józsefkirály herceg utca 36. 864

TANULÓ-
leányokat felvesz a Bözsi kalapszalon, Széchenyi u. 3. 895

KIADÓ
szoba, konyha, azonnal Bihari telep, Biró ucca 9 szám. 792

HÁLÓSZOBÁK
és ebédlők mérsékelt árban. Budapest, VI., Rózsa utca 72. Asztalosárugyár. 81 (—)

FŐZÉSHEZ
értő mindenes bejárónőt keresek azonnalra. Cim Gólya ucca 4. 1017

MINDENBEN
jártas megbizható bejáró asszony felvétetik, délelőttre, Timár ucca 12. szám. 982

BEJÁRÓNŐ
aki önállóan tud főzni, kerestetik, Füstös, Piac ucca 2. szám. 1002

HÁZI
munkára bejárónőt felveszek, Péterfia 21. keresztépület. 1003

Jóbizonyitvánnyal
rendelkező bejárónő, mindenes, kéttagu családhoz, azonnalra kerestetik, Hatvan ucca 67. szám. 1054

KERESEK
e hó 15-re, vagy október hó 1-re, intelligensebb, hosszú bizonyitványokkal bíró német kisasszonyt, 2 éves kislányhoz. Címet Bika bérház, II. emelet, 4. a. 921

MINDENES
bejáróleány, azonnal felvétetik, Csapó ucca 65. szám. 910

ECSET
készítéshez értő nők felvétetnek, Alföldi kefeüzem, Csokonai ucca 10. szám. 922

ÜGYES
kifutóleány felvétetik, Goldstein, Csapó ucca 11. szám. 949

VARRÓNŐ
jó munkás, ing varrást kap, Borz ucca 32. sz. alatt. 903

BEJÁRÓLANY
pár órai házimunkára felvétetik, Szappanos u. 3. szám, jobbra. 969

VARRNI
tanulólányokat felvesz, Kelemenné női divatszalonja, Szappanos u. 3. szám. 970

HÁZVEZETŐNŐ
mindenes, középkoru, ki családtagnak tekintetik, két személyhez felvétetik, Jelentkezhető délelőtt 10—12 óráig és délután 4—6 óráig, Trnka malom, Apafi ucca 8. sz. 990

KÉT
kisleány, 10—14 évesig bejárónőnek felvétetik, Varga ucca 31. hentesüzlet. 979

VARRODÁBAN
fizetéses és beszegődtetett tanulólányok felvétetnek, szabászatot 16 pengőért tanitom. — Nyil ucca 88. 995

Betöltendő állás
férfiak részére

TANULÓKAT
felvesz Fekete gépjavító mühely, Hadházi ucca 18. 775

HÁZMESTERNEK
fiatal házaspár október 1-re felvétetik. Péterfia 73. sz. 812

ASZTALOS-
tanuló felvétetik, Erzsébet ucca 93. 291

Ujságkihordók
azonnal felvétetnek a kiadóhivatalban.

ÜGYES
kifutó fiu felvétetik — Grósz, Kut utca 34. 906

FODRÁSZSEGÉD
fiatal fölvétetik, Teleki ucca 75. Dianiska. 942

KIFUTÓ
fiu, vagy tanuló felvétetik Kusza Béla füszerkereskedésébe, Méliusz-tér. 920

ÜGYES
fiatal embert felveszek. Bicíklis előnyben. Weisz, Csapó utca 34. 928

EGY
jó munkás csizmmadia segéd felvétetik, Lorántffi utca 14. szám. 909

HÁZMESTERPÁR
felvétetik Péterfia utca 43 szám. 919

SZIKVIZGYÁRBA
kocsis és töltő fiu felvétetik. Homok u. 140. Hungária szikvizgyár. 832

KENYÉR
ügynököt felveszek. — Klein Géza Virág u. 1. 856

KOMENCIÓS
majoros kerestetik. — Arany János u. 53. 826

CIPÉSZSEGÉD
texmunkás állandó — munkára felvesz, Thuri András ucca 16. vagon-

ASZTALOS
tanuló teljes ellátással felvétetik. Hatvan u. 34. 888

EGY
mészáros segéd, ki husmérésben is gyakorlott felvétetik. Szent Anna u. 10. 894

ÜGYES FIU
finom férfiszabósághoz tanulónak felvétetik. — Pompola, Sas u. 4. sz. 871

KERESÜNK
intelligens, lehetőleg — szakmában jártas és kereskedelmi ismeretekkel biró urat, ki gazdák körében ismeretséggel bir, eladó tisztviselőnek. Traktor, mezőgazdasági gép és műtrágyaüzlet. Fix és jutalék. Guttmann Testvérek Hunvadi u. 14. 662

ELSŐRENDŰ
nagy gyakorlattal biró vas és fémesztergályosegéd felvétetik. Trnka Ferenc Fiai, Barna u. 3. 14-a

JÓ
családból való fiut tanulónak felvesz Zsurszka füszerkereskedés, Árpád-tér. 169

JÓ
munkás cipész segédek raktári munkára fölvétetnek. Maróthi György ucca 9. 804

JÓMUNKÁS
fodrászsegéd azonnal belépheti Enyedy fodrásznál Hajdúhadház. 762

FÜSZERBEN
teljesen jártas ügynököt keresek, ugyanott tanulók felvétetnek. Lindenfeld, Dégenfeld-tér 726

TANULÓ
fizetéssel felvétetik Heller Jenő esztergályos — Széchenyi u. 1. 1012

ÜGYES
fiu tanulónak felvétetik Fehér József füszerkereskedő, Arany János utca 37. szám. 1052

GYERMEKTELEN
házaspár takaritásért lakást kap. Cim Füvészkert utca 11. 1053

KÁDÁR
tanulókat és segédeket felveszek, Asztalos István hordógyártási telepe, Boldogfalva utca 3. Telefon: 6—58. 1054

TISZTVISELŐ
bank irodában felvétetik takarékkönyvi óvadékkal. Ajánlat küldendő „Bank" jeligére a kiadóba. 967

EGY
jó családból való fiu felvétetik cipész tanulónak Vigkedvü Mihály utca 30. szám. 954

URAK,
jómegjelenéssel és kereskedelmi érzékkel, fix fizetéses állásba felvétetnek. Csak komoly urak jelentkezését kérjük. — Electrolux, Szent Anna-utca 10. 947

SZABÓTANULÓ
felvétetik, Sztarna, Vendég utca 65. 918

ÜGYES
fiut tanulónak felveszek Sztanó, Bocskai tér 12. 905

SOFFÖR
hosszabb gyakorlattal jó bizonyitvánnyal rendelkező, jelentkezzen Fehértói temetkezési vállalatánál, Dégenfeld-tér. 1068

Ajánlat

ABLAKOK
minden nagyságban készen kaphatók. — Blattner Kálmán ablakgyártási telepén — volt Szív-utca 14. sz. 608

NÉMET-FRANCIA
angol és általában minden nyelvoktatást, korrepetíciót, előkészítést vizsgákra, olcsón és eredményesen, könnyü módszerrel vállalnak kiváló szakerők. Felvilágositást nyujt dr. Kövessi József a „Debreczen" szerkesztőségében, este 6—7 óra között. xx

ZONGORÁZNI
tanitok kezdőket és haladókat, Teleki ucca 19. szám. 2284

TESSÉK NYOMOZNI! Igaz? Hogy legolcsóbban szép kalapot csak „Anny"-nál kap, Csapó ucca 47. szám, filc kalap má 6 pengő alakitás 3 pengő. Kaplein minden divat szinben 4 pengő. Masamódok figyelmébe. 56 F

DENATURÁLT
szesz, kartellen kivüli palackozva és hordókban kapható Pollák Zsigmondnál, Debrecen. 18-F

WÉBER
könyvkötő, Piac u. 75. Könyvkötések, reklámtáblák, koszoruszalagok nyomása. 2095

BÚRGARNITURÁK
berzsely fotelek legolcsóbban Szabó József kárpitos, Varga utca 1. szám. 7/a

A MADÁR IS
csak azt dalolja az ágon „Csikós" sósborszesz a legjobb háziszer a világon. Kapható minden füszerüzletben. 38-a

TANULÓK
figyelmébe! Tavalyi tankönyveit beceserélem, csekély ráfizetés sej ezévben használandókra. Jóállapotu iskolakönyveket féláron adok. Október tizenötig, felelősséggel, — Aufferber antiquarium, Csapó ucca 11. 36-f

KERÉKPÁROK
részletre, heti törlesztésre és olcsó készpénzárban kapható, Bodnár nál, Csapó ucca 68. sz. 35-b

FEJŐS
tehenet hosszabb tartásra azonnal kiadok, Szilágyi, Darabos u. 44. sz. 750

SZAPPAN-
főzést vállalok, Péterfia 7. 758

ZONGORÁZNI
olcsón tanitok kezdőket és haladókat. — Szent Anna 36. 761

KOCSIKAT
legszebb kivitelben készit, javit, ócska kocsit vesz, elad. Szentpéteri kocsigyártó, Bethlen u. 48. szám. 16-a

AKI JÓT
és izléseset akar enni, az keresse fel a Szegedi konyhát. Széchenyi u. 42. szám. Kihordásra is 80 fillértől 1.20 pengőig. Abonenseket elfogad. 17-a

SOFFÖR
vizsgára szakszerüen, — mühelygyakorlattal csak Kiss gépmühely 18 éve óta fennálló soffőriskolája készit elő. Erzsébet ucca 20. Telefon 9—01. 33 F

NINCS
nagy lakbérem, mert saját házamban, magam főzök. Azért jóizü, bő adag házi kosztot adhatok 80-tól 1 P 20-ig. — Előfizetőknek házhoz is küldöm. Kut ucca hatvankettő. 1-a

POLOSKÁJÁT
sváb-bogarat' egeret, patkányt 24 órán belül kiirthatja szabadalmazott irtószerel' nagyon olcsón. Saját érdekében győződjön meg. Kapható Stern festéküzletben, Piac ucca 10. (Bikával szemben) 49-a

BÉRSZÁNTÁST
vállalok traktorokkal. Némethy, Baros u. 6. 3

NŐI
kalapok jutányosan készülnek, alakitást vállal Turiné, Pacsirta 41. 8/a

„MILODIN"
csodahatásu arckenőcsöt kérjen mindenütt Amerikában és Magyarországon.
Törvényesen védve!
Jeszenszky Andor, Kossuth ucca. 2114

FÜRDŐRE
nyaralni, vagy üdülni ha megy, ne felejtse el ruhatárát eelátni és ruháit Bálint Margit női divat szalonjában (Hunyadi utca 18.) készitteni. Az idény legujabb divatja után készitek minden alkalomra selyem és szövet köpenyt 16 pengőtől. Jumper, selyem és szövet ruhák 8 pengőtől. Az árakról meggyőződni szivesked-enek.

CSILLÁROKAT
gyárt, legolcsóbb árban elad, átalakitást és uj színezést vállal, Földvári, Széchenyi ucca 55 szám. 32-a

LAKATOS
munkák elsőrendü kivitelben pontosan készülnek jutányos árak mellett. ifj. Lókody lakatosmühelyében. Piac u. 38. Tel. 17—18. 8 F

DEBRECZENSKY
kárpitosnál. Halköz 8. kész bencserek, diványok, matracok, bőr és berzsely fotelek állandóan raktáron. Megrendelést, javitást jutányos áron eszközöl. Telefon szám 1700. 8-a

ZENEAKADÉMISTA
zongoraórákat ad. Házhoz megy. Cim a kiadóban. 877

PERFEKT VARRÓNŐ
házakhoz ajánlkozik varrni, otthonra is vállal. Bundi ucca 3. 706

ZONGORA ÓRÁT
adok, gyakorlást engedek. Bővebbet Verbőczi ucca 2. Cipőüzlet. 510

KORREPETITOR
Érettségire előkészitek. Bármilyen középiskolai elégtelent kijavitok. Fizetést csak sikeres vizsga után. Alkalmazottak szolgálaton kivül idében. Osváth Géza Veres ucca 19. 707

PÉNZ
épitkezési és bekebelezésre kölcsönt közvetit Cseley irodája

TISZÁNTULI
működ- és betonáru telep, rendőrségi palota mögött vállal minden fajta működ- és betonmunkák tervezését, olcsó árban. 25-a

OLCSÓ CIPŐÜZEM
saját készitményü cipőket, legolcsóbb kivitelben, legolcsóbbar beszerezhet, Füvészkert ucca 14. szám, volt Harmatv üzlethelyiségben. 4-a

FRANCIA
lecke és társalgási órákat adok olcsón, Erzsébet ucca 11. sz. 986

TISZTELETTEL
értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy cukrászdámat, Szent A. ucca 39. szám alatt megnyitottam. Szives pártfogást kérek. Tisztelettel Erdey Zoltán cukrász. 980

HASZNÁLT
hálószobák, nagy jégszekrények, vasmosdók stb. eladók, használt bútorait ujakra becseréli Kónya, asztalos, Csapó ucca 19. szám. 975

SZŐNYEGJAVITÁS
szakszerüen a Szőnyegüzemben, Csapó ucca 55. szám. Hivásra házhoz megyek. 1036

TANULÓK
ellátását külön szobával korrepetálással elvállalom, Vigkedvü Mihály ucca 44. szám. 988

SZABÓ KÁLMÁN
kocsigyártó, Debrecen, Szoboszlai út 2. szám. Ajánlja elsőrangu gyártmányu kész uj kocsiait. Különféle alakban, garantált jó munka, szolid árak. 851

FEHÉRNEMŰ
gyermekruha varrónő, házakhoz ajánlkozik. Otthon vállal, Wilhelmné, Faragó ucca 10. sz. 841

KIMEGYEK
helyben házhoz, bárkinek (vidékre is) kárpitos munka javitását elvégezni, Papp György, kárpitos, Kossuth ucca 67. szám. 829

NÉVNAPOKRA
cserepes és vágott virágokat, élő- és műkoszorukat, izlésesen készit, Széllné, Csapó ucca 70. szám. 993

SZILÉZIAI
nyelvtanitónő jutányos áron órákat ad német beszélgetés és irodalomból. Lakik: Baross u.

THURZÓ JÓZSEF
bádogosmester, Mester ucca 3. szám alatt minden e szakmába vágó uj és javitást elvállal. 1016

ÜNNEPEKRE
nagytemplomban férfi- és női imaszék bérbeadó, Simonffy ucca 38. szám. 1010

KÖTÖTT
gomb, versenyárban kapható Barcza paszományosnál, Vár ucca 2. szám. 1011

ÜGYNÖKÖKNEK
utazóknak, jól jövedelmező mellékeikket adok, Alföldi, Király u. 5. szám. 1067

MAGÁNOS
szekrények, ágyak, matracok, gyönyörü ebédlők, Schőber-ágyak, — mindenféle butorok, zománcirozott köedények 15—30 literig és mindenféle ingóságok legolcsóbban, alkalmi áron, beszerezhetők az Ingóság-közvetitőnél. 866

LISZTÜZLETEMBEN
elsőrendü műmalmi — lisztek legolcsóbb napi árban kis tételben is hazaszállitva kaphatók. Weiszbrunn Nyugoti u. 42. sz. 774

GYŐZŐDJÖN
meg róla, mily szép p'acképes lucernamagot csépelek egyesitett herefejtős gépemmel, mely az Ondóddal szemben Kecskés Mihály tanyáján van. Karacs Imre Csónak ucca. 769

HEGEDÜ
tanitást elvállal kezdők és haladók részére akadémiai tanuló. Cim: Maróthy Gyöfgy u. 33. sz. 495

BURGONYA
olcsón kapható kicsiben és nagyban. Rákóczi u. 12. 940

URI
lányokat fizetésért varrni tanitok Szent Anna 36 T. Vilma. 162
12 sz. I. ajtó. 600

Takaréktűzhelyek
tornyos- és asztal, két sütővel, vizmelegitővel, külömböző méretekben csempések is, alkalmas nagyobb háztartáshoz, vagy kisebb vendéglőkben is, alkalmi áron eladók. Egyszerübbek is kaphatók, Kandia u. 15. szám. 798

A „KAROLA"
hölgyfodrász szalonban (Werbőczy ucca 2.) kiváló férfi hölgyfodrász dolgozik. Elsőrendü kiszolgálás, Olcsó árak. Hajvágás 80, ondolálás 1.20, fejmosás 80, mani kür 50 fillér. Bérletváltásnál nagy engedmény. 817

„MARGIT"
fürdőmestere kádosztályától levélhivásra házakhoz megy, tyukszemet vágni, Gozár Miklós, Fazekas Mihály u. 6. szám. 857

NEGYVENÖT
pengőért ebéd, vacsora kapható. Ugyanott középiskolai tanulókat — vállalok. Péterfia 61. 1033

PAPLANT
varni házhoz megyek. — Cimet kérem „Paplan" jelgére a kiadóba. 1038

GÉPAZSURozÁST
és gomb áthuzást ismét megkezdtem. Kifogástalan pontos munka, olcsó árak. Piac utca 34. II. 8. ajtó. 1019

CZEGLÉDY LAJOS
müasztalos készit mübútort, modern portálét antik bútort, kész szalon és antik bútorok eladók, Szent Anna ucca 56. szám. 1013

KITÖMÖTT
madarak üvegszekrénynyel, vadásztáskák, vadászövek, fegyvertokok, kijátszott hegdük, valódi mesterhegedük, gitárok, flóták és mindenféle nigóságok legjutányosabban az Ingóságközvetitőnél. 865

1—2 ISKOLÁS
leánvka otthont kaphat Zorgora van. Debrecenine. Meszena u. 2. 651

BORÓTVÁLÁS
20 fillér, hajvágás 30, fazonra 40, Babivágás 34, Miklós ucca 53. sz. Tománál. 930

IZLETES
házikoszt, bentétkezésre és kihordásra olcsón kapható, Eötvös ucca 40. szám. Hegedüs Istvánné. 924

MENYASSZONYI
kelengyék, monogramok jutányosan készülnek — Somossinénál, Timár u. 2. Szent Anna sarok. — 1063

Kereslet

VESZEK
zálogcédulákat és mindenféle butorokat. Széchenyi utca 8. Szentpéteri. 19a

RÉGI
bélyegeket, régi leveleket, könyveket vesz magas áron Mester u. 12. sz. 607

MEGVÉTELRE
keresek jókarban levő varrógépet és próbababát. Cím a kiadóba. 1066

AUTOMOBIL
vezetést óhajtom megtenitani. Ajánlatokat 972 telefonszám kérek. 1062

TÁRSULNÉK
tizenötezer pengőig, — csakis ingatlan biztositékkal rendelkezővel, „Város" jeligére. 1059

ÓRAJAVITÁSOK
darabja már két pengőtől, jótállással, Óraüzem. Csapó ucca 12. szám. 1051

TALÁLTATOTT
barna-fehér foltos vadászkutya. Tulajdonos átveheti Jókai ucca 10. szám alatt. 1056

EGY
középiskolás leányt teljes ellátásra elvállal uricsalád, Rákóczi ucca 20. szám. 1046

TEJET
napi szállitásra keresek Lorántffy u. 1., üzlet. 1008

AUTÓGARAGE
privát helyen keresteik Cim a kiadóhivatalban. 1009

KERESEK
állandó szállitásra 20—25 l. tejet. Bethlen u. 52. Kocsák. 953

SZÁMLAKÖNYV
elveszett, szives megtalálója jutalmat kap. Csapó u. 81. Farkas. 941

HÁLÓKAT
ebédlőket, uriszobákat, magános butordarabokat, Schöber-ágyakat, zálogcédulákat és mindenféle ingóságokat — megvételre keres az Ingóságközvetitő. 867

SZECSKAVÁGÓT
használt jó karban lévőt megvételre keresek. Simonyi-ut 6. sz. 777

Diákoknak lakás, ellátás

JUTÁNYOS ÁRON
kaphat egy vagy két iskolás fiu vagy leány kitünő polgári ellátást vagy lakást intelligens családnál. Homok utca 30. x

GIMNÁZIUMI
tanár teljes ellátásra, — esetleg tartással vállal középiskolai tanulókat. Timár u. 23. xx

KÉT
középiskolai tanulót, — teljes ellátással elfogadok. Értekezni Mester ucca 5. szám. Szilágyi. 908

EGY
elemista kislányt elvállalok, iskolai társnőül, kislányom mellé, jutányos árért, Töhötöm u. 2. szám. 811

ELVÁLLALOK
közép iskolás leányt ellátásra, zongora használattal. Ugyanott egy árva, vagy félárva leányt háztartásban felveszek. Erzsébet utca 52. 1023

ELSŐRENDÜ
teljes ellátást adok iskolás gyermekeknek. Tóthné. Bethlen utca 44. sz. 1021

KÖZÉPISKOLAI
tanulónak teljes ellátást adok, külön szoba. Bercsényi ucca 28. 917

KÉT
középiskolás tanulót teljes ellátásra elfogadok, Vendég ucca 78. szám. 1005

KETTŐ
esetleg három alsó osztályu fiut, teljes ellátásra elfogadok, fürdőszoba, zongora használattal, Miklós ucca 51. 849

KÖZÉPISKOLÁS
leányt, vagy fiut, esetleg magános nőt felvesz gyermektelen házaspár teljes ellátásra, Kut u. 118. szám. 705

KÉT
iskolás leánykát vagy kisebb fiut teljes ellátásra elfogadok, Herczegh, Csapó utca 25. sz. 859

KÖZÉPISKOLÁS
tanulókat teljes ellátásra elfogad Hatvany tanitó, Cegléd ucca 12. sz. 754

KÉT
izr. iskolás fiu, vagy leány tanulónak ellátást adok. Hatvan utca 36. keresztépület. xx

Lakás kereslet

NOVEMBER
elsejére 3 esetleg 2 szobás komfort lakást keresek, szives értesitést kér Ferenczy vivómester Varga u. 8. alá. 834

LAKÓTÁRSUL
keresek intelligens urinőt. Cim a kiadóban. 828

Kiadó lakás

PÉTERFIÁN
kétszobás lakás kiadó. Cim a kiadóban. 681

KIADÓ
szoba, konyha, speiz, — fáskamara október 1-re Böszörményi ut 11. sz. alatt. Ugyanott eladó uj ház 325 kvadrát telekkel, elfoglalható lakással. 989

KIADÓ
kétszobás, fürdőszobás egy egyszerübb kétszobás, egy egy szoba, konyhás, magas világos pincelakás. Borz u. 9. 953

KIADÓ
egyszobás lakás mellékhelyiségekkel, külön mosókonyhával októberre. Szappanos 3. 983

KÉT
szoba, konyha kiadó. — Onossay ucca 4. Értekezni Timár ucca 2. 981

KIADÓ
két pincelakás Homok utca 7. 972

LAKÁST
adok idősebb magános nőnek kevés dologért. Nyil u. 5. 991

KIADÓ
2 szoba, konyha, speiz azonnal. Vargakert, K. Tóth utca 3. 992

KIADÓ
nagyszoba, konyha, elő szoba, Hadházi út, — Jósika ucca 16. 901

KIADÓ
azonnalra, egyszoba, konyha, 300 négyszögöl kerttel. Értekezni lehet Csemete ucca 18. 925

KEREKES GÉZA
ucca 20. szám alatt nov 1-re kiadó háromszobás lakás, kerttel együtt. Értekezni lehet Deák Ferenc ucca 5. 926

KIADÓ
egyszoba, konyha szept hó 15-ére, Bercsényi u 27. szám. 937

KIADÓ
egyszoba, konyha, azonnal, Bihari telep, Bíró u 9. szám. 938

KIADÓ
szoba, konyha, Postakert, Gyár ucca 5. 897

KÉTSZOBÁS
modern lakás kiadó, Széchenyi ucca 55 1039

KÉTSZOBÁS
lakás, mellékhelyiségekkel kiadó, Vilmos laktanya mellett. Értekezni Hadházi út 19. Kisfalussynál. 1035

KIADÓ
egyszoba, konyha speiz október 1-re, Erzsébet ucca 19. szám. 1040

KETTŐ
szép szoba, fenyves kertre nyiló nagy teraszszal, teljesen külön bejárattal, október 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 999

SIMONYI-UTI
villanyos megálló közelében modern villalakás, 3 esteg 4 parkettes szobával, fürdőszobával, butorozva vagy anélkül kiadó. Felvilágositás: Telefon 125. 506

KÉT
szoba, konyha, kamara kiadó, azonnal elfoglalható. Sámsoni-ut 9. 873

KIADÓ
egy szoba, konyha és magános nőnek házimunka végzéséért egy szoba Kölcsey 15. 939

SZOBA,
konyhás lakások kiadók villany bevezetve (sertés tartás engedve). Péceli utca 3. 1004

KIADÓ
egy szoba, konyha gyermegtelen házaspárnak. Csillag utca 41. 806

UCCAI
szoba, félkonyha butorozva vagy anélkül kiadó azonnal. Kut utca 42 808

ÖRÖKLAKÁS
Piac uccán, legforgalmasabb helyen épitendő háromemeletes modern bérpalotában, 2—3 szobás, kedvező fizetési feltételekkel eladók Felvilágositással szolgál Sajó István müépitész irodája, Werbőczy ucca 4. d. e. 10—12-ig. 815

PINCESZOBA
lakásnak, raktárnak — vagy csendes mühelynek kiadó. Batthyány u. 7. szám. 845

KIADÓ
egy utcai szoba, konyha és egy udvarra nyiló szoba nov. 1-re. Libakert utca 13. 835

PÉTERFIA 67.
alatt egy butorozott és egy butorozatlan szoba kiadó. 837

EGY
szoba, konyha kiadó. Darabos u. 9. 823

BUTORNÉLKÜLI
szép szobáját kiadja özv Péntek Ferencné, Kossuth u. 11. 825

UCCAI
kis szoba 15-ikére kiadó. Teleki u. 16. 820

SIMONYI-UTI
villanyos megálló közelében 3, esetleg 4 szobával modern villa, parkettes, fürdőszobával butorozva vagy anélkül kiadó. Felvilágositás: 125. telefonszám. 884

KIADÓ
szép nagy szoba, konyha, speiz október 1-re. Vargakert, K. Tóth utca 1. szám. 883

PÉTERFIÁN
uccai kétszobás lakásom átadom, esetleg egyszoba butorral is. — Cim a kiadóban. 684

EGY
utcai szoba, konyha, — mellékhelyiséggel szeptember 15-re kiadó. — Teleki u. 44. 892

KISSZOBA
Oláh Károly u. 10. 861

UCCAI
szoba, előszoba, konyha, istálló és sertéstartással a város központján november 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 872

SZOBA,
konyha, speiz szeptember 15-re kiadó. Lugos-ucca 27. Tüzérlaktanya mögött. 860

EGY
nagy szoba, konyha sertéstartással kiadó. — Értekezni Eötvös 91. sz. Vendéglő. 741

KIADÓ
egy szoba, konyha, — speiz. Sámsoni ut 3. 898

HOMOKKERTBEN
azonnal kiadó 2 szobás lakás, istálló és disznóól gyümölcsös kerttel együtt. Cim a kiadóban. 728

KIADÓ
egyszoba, konyhás mellékhelyiségekkel ellátott lakás, azonnal, esetleg bútorral, Domokos Lajos ucca 6. (Vénkert). 81.

Butorozott szoba

KÉTÁGYAS
butorozott szoba kiadó. Cim: Hatvan u. 18. emelet. 13-a

BUTOROZOTT
szoba, légfütéses, modern kiadó. Jókai u. 10. 1057

INTELLIGENS
szolid urnak, bútorozott szoba kiadó, Bethlen ucca 41. 1034

KÜLÖNBEJÁRATU
uccai bútorozott szoba, 15-től kiadó, Csonka u. 14. szám. 1015

KÜLÖNBEJÁRATU
szép bútorozott szoba, az állomás közelében uraembernek kiadó, Teleki ucca 81. szám, keresztépület. 1372

BUTOROZOTT
szoba, két egyetemi hallgatónak kiadó, Rákóczi ucca 20 1045

KÜLÖNBEJÁRATU
szép butorozott szoba az állomás közelében uraembernek kiadó, Teleki utca 81. keresztépület. 1372

KÜLÖNBEJÁRATU
uccai butorozott szoba kiadó. Maróthy Gy. u. 36. 987

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan butorozott, télen fütött szoba kiadó Emerichné. Arany János ucca 16. Telefon 10—12. szám. 18-a

KÜLÖN BEJÁRATU
utcai butorozott szoba kiadó. Első ajtó Csapó-utca 52. 2447

LÉGFÜTÉSES
különbejáratu butorozott szoba 15-re kiadó. Iparkamara III. em. 5. 494

KIADÓ
külön bejáratu utcai butorozott szoba, vagy butor nélkül. Miklós utca 36. szám. 560

BUTOROZOTT
szoba, 1—2 iskolás leány-tanulónak kiadó. Hatvan ucca 36. kereszt épület. x

EGYETEMI
hallgatóknak uccai butorozott szoba kiadó. — Árpád-tér 47. félemelet. 736

BUTOROZOTT
csinos szoba orvosnő — vagy egyetemi hallgatónőnek kiadó. Simonyi-ut 13. 749

BUTOROZOTT
szoba két személynek kiadó. **Zöldfa u. 13, 731**

KIADÓ
egy ujonnan berendezett tiszta, egészséges butorozott szoba, esetleg ellátással is. Kocsák, Huszár u. 13. 960

KÉT
kvártélyos felvételt k, kosztot is kaphat. Bujdosó u. 42. 579

BUTOROZOTT
u...i szoba kiadó. József kir. herceg ucca 44. 756

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan butorozott szoba 1—2 urnak, esetleg egyetemi hallgatónak kiadó. Hajnal u. 27. 2040

CSINOSAN
butorozott szoba 1—2 személynek kiadó. — Arany János utca 22. 1009

EGY
butorozott szoba egy — vagy két fiatal embernek olcsón kiadó. Értekezni József király 41. 972

EGY
ujonnan parkettezett butorozott szoba villany és cserépkályhával, külön előszobával kiadó. Széchenyi ut 21. (kert). 818

KÉTÁGYAS
butorozott szoba kiadó. Simonyi ut 18-b. 827

BUTOROZOTT
szoba azonnal vagy — 15-re kiadó. Homok u. 103. 803

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba kiadó. Rákóczi ucca 60. 809

KIADÓ
butorozott szoba konyhával, varrodának vagy irodának is alkalmas. Csapó 19. 927

BUTOROZOTT
szoba, kellemes és nyugalmas helyen, kiadó. Domahidy u. 1. 862

EGYETEMI
hallgatók részére a klini kákhoz közel, ur családnál, butorozott szoba kiadó. Poroszlay ut 46. 885

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba 16 P. kiadó. Tócóskert, Faiskola utca 7-d. Mühllöckné. 883

BUTOROZOTT
udvari szoba különbejárattal, villannyal azonnal kiadó. Egymalom 7. 863

SZÉP
butorozott szoba kiadó. József kir. herceg utca 35. udvarban emeleten. 868

BUTOROZOTT
különbejáratu 1 vagy 2 ur részére kiadó. Nyil ucca 26. 874

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba kiadó. Homok u. 17. 1007

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan butorozott szoba két uriembernek kiadó. Kelin, Dégenfeld-tér 3. 946

ELEGÁNSAN
butorozott utcai szoba 15-étől kiadó. Hungária palota, II. em. 9. ajtó. 945

KIADÓ
csinosan butorozott utcai szoba magános urnak. Kossuth u. 61. — földszint balra. 978

KÜLÖNBEJÁRATU
szoba 1 esetleg 2 személyre kiadó. Dugovics Titus u. 3. 765

KÉTÁGYAS
szépen butorozott tágas szoba — esetleg ellátással — kiadó. Szent Anna 29. 984

LÉPCSŐHÁZI
bejáratu uri kényelemmel berendezett uccai szoba kiadó 1—2 disztingvált urnak. Cim Fülöp, Péterfia 42. 721

EGY
butorozott szoba kiadó. Felnőtt v. tanulók részére. Ellátással v. anélkül tisztviselő-telep, III ucca 15. Szoboszlói-ut sarok. 668

Üzlet, műhely, raktár

KIADÓ
egy bolthelyiség és ugyanott egy szoba, s konyha is, Baross ucca 11. szám. 508

FŰSZER-
és vegyes kereskedés — italengedéllyel nagyközség piacterén átadó. — Cim a kiadóhivatalban. 729

TRAFIKNAK,
cipésznek kisebb üzlethelyiség forgalmas helyen kiadó. Sámsoni-ut 9. sz. 745

LISZT-,
termény- és csereüzletnek kiválóan alkalmas helyiség lakással vagy anélkül kiadó. Sámsoni-ut 9. 744

ÜZLETHELYISÉG
Csapó ucca 41. Rákóczy uccával szemben kiadó. 796

FŰSZERÜZLET
forgalmas helyen betegség miatt sürgősen átadó. Az üzletberendezés átalakitható, rőfös, rövidáru üzletnek is. Csapó utca 4. Hammerné. 1013

KERÉKGYÁRTÓ
mühelyt forgalmas helyen azonnal kiveszem. Kovácsnál előnyben. — Király Ferenc utca 11. 1044

JÓMENETELŰ
italmérés betegség miatt azonnal átadó. Cim a kiadóban. 1041

KIADÓ
volt hentes üzlet. Csapó utca 105. sz. 600

KIADÓ
jó forgalmu üzlet. Vigkedvü Mihály u. 5. 989

TŰZIFATELEP
város központjában más vállalkozás miatt kevés tőkével azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 965

KORCSMA
lakással, berendezéssel azonal átadó. Külsővásártér 9. 855

BOLTHELYISÉG
berendezéssel vagy anélkül kiadó. Ujvárosi u. 16. sz. 747

FŰSZERÜZLET
berendezéssel kiadó — vagy külön a berendezés eladó. Gróf Leiningen utca, uj ház. 962

NAGY
Mihályné-féle üzlet bármilyen célra azonnal kiadó. Árpád tér, Sámson u. 2. 822

ÖT LÓRA
való istáló k'adó. — Gyöngyvirág u. 11. 843

30 ÉV
óta fentálló Kántor István-féle fűszerüzlet berendezéssel együtt azonnal átadó. Hadház u. 21. szám. 847

KIADÓ
üzlet lakással. Boldogkert, Ghilányi u. 19. alatt. Értekezhetni Csónak u. 6. 854

KIADÓ
néhai Debreceni Lajosféle hentesárugyár összes mühely és raktárhelyiségei. Verbőczi u. 8. 881

TELJESEN
felszerelt tejcsarnok — családi okok miatt átadó. Cim a k'adóban. 887

BOLTHELYISÉG
Piac ucca 41. szám alatt azonnal kiadó. Érdeklődhetni Grünfeld ruhaüzletében. Piac u. 37. 2-a

VARGA UCCA
31. sz. hentesüzlet lakással és mellékhelyiségekkel bármely célra is november 1-től kiadó. Tudakozódni ott helyben, vagy a tulajdonosnál Rázsó Gyula u. 21. szám alatt, Bögel Józsefnél. 807

BIZTOS
megélhetésü vendéglő jogfolytonossággal kiadó. Ujvárosi ucca 16. sz. 746

SZÉP
füszerüzlet berendezés, esetleg helységgel, legforgalmasabb helyen, — eladó. Cim a kiadóban. 966

Eladó ingóság

STEINER
ingatlaniroda jelentései Piac ucca 19. II. emelet Telefon 6-24.

Eladó:
A fő útvonalokon nagy lakásu, családi és bérházak, Darabos, Nyil és Apafi uccákon jövedelmező, szép frontu házak. Komfortos lakások kal.

Bérbeadó:
ötszobás kertiház, nagy gyümölcsös és veteményes kerttel, villany és jóvizü kuttal, a villamostól pár percnyire, azonnal elfoglalható. Értekezni Steiner ingatlaniroda, Piac ucca 19. szám, II. emelet. — Lakások átadók. 19-a

ELADÓ
háló-, ebédlő bőrgarnitura, nagy tükör, antik komót, plüss d'ván. — hencser, több butorok. Széchenyi ucca 8. Szent pétri. 40-a

ELADÓ
amerikai íróasztal, öt lámpás rádió, nagyon jó, 2 darab fotel és 2 darab tölgyfa szekrény gyógyszerészeknek alkalmas. Wéber villanytelep. 1049

VASAJTÓ
2 szárnyu, üzlet, raktár vagy pincére kiválóan alkalmas. Továbbá üveges ajtó 2 szárnyu eladó. Csapó utca 99. 1065

ADLER
irógép és zongora eladó dr Ungár ügyvédi irodában. Simonffy u. 1-b. 1024

DEÁK FERENC UCCAI
templomban, szemben az oltárral, női ülés — örök áron eladó. Látszerésznél, Piac u. 21. — 1037

EGY
sárga bricska d'sznóbőr üléssel eladó. Megtekinthető Bethlen u. 48. — 1042

REDŐNYÖS
boltajtók, kirakatok s használt ajtók, ablakok eladók, József kir. herceg ucca 7. szám. 943

HEGEDŰ
öreg Tanczer-féle 240 pengő, férfi angol felöltő 32 pengő, zsakett 30 pengő. Cim a kiadóban. 968

RÉGI
kijátszott hegedü eladó Bercsényi ucca 16. 984

ELADÓ
egy barna átmeneti férfi kabát, Kandia ucca 15. szám, keresztépületben. 971

RÁDIÓ
két lámpás és egy fehér szobabutor, olcsón eladó, Vargakert, Sheletelep. 958

ELADÓ
egy 8-as HP. magánjáró garnitura, Gróf Leiningen ucca. 964

EGY
darab 16-os vadászfegyver eladó, Péterfia u. 55. szám. 931

ELKÖLTÖZÉS
miatt butorok, kályhák és egyéb háztartási és konyhai edények, üvegek eladók. Kölcsei ut 15. sz. 848

TERMÉSZET-
tudományi közlöny 35 évfolyama és egyéb kiadványok olcsón kaphatók. Batthyány ucca 10. Trafikban. 844

ELADÓ
egy szárnyas ajtó, egy divány, egy ágy, villanylámpa, egy vaskályha. Timár u 32. sz. 839

HALÁLESET
miatt, többrendbeli ruházati cikk, berendezési tárgy, 37, 38-as számu cipők eladók, — Arany János ucca 56. szám. (Sz.)

ELADÓ
egy alig használt Triumpf motorkerékpár. Cim a kiadóban. ay

KÖRFŰRÉSZ
tüzifa vágásához való, kerekeken nyugvó, jókarban levő békebeli minőségü villanymotorral, teljesen üzemképes állapotban, 3 fürészszel együtt, valamint egy motornélkül, ugyancsak kerekeken nyugvó külön fürészállvány is eladó. Házépitő Szövetkezet, Máv. mühelytelep. Telefon 16-67. 772

FORDTRAKTOR
kettes és ötös Eberhard ekével, két éves üzemben lévő, birtokreform miatt olcsón eladó. Cim Csákai uradalom, posta Nagyléta. 2201

EGY
ebédlő butor, használt szekrény, asztal, cselédágy, konyhaszék, konyhaasztal, függönyök, jutányos áron eladók. — Verbőczy u. 10. Hátul az udvarban. 858

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY
A debreceni kir. Járásbiróság 1928. Pk. II. 21430. sz. végzése folytán elárverezek Debrecenben 1928 szeptem-10-én d. e. 12 órakor a Poroszlai ut 21—23. sz. a. 1230 P.-re becsült butorféléket és könyveket.

Debrecen, 1928 aug. 14-én.

Rákóczy s. k.
kir. bir. végrehajtó. 846

KÉT
alig használt, egy uj öltöny, 1 felöltő eladó középtermetre. József kir. herceg ucca 6. 853

HÁLÓSZOBA
használt, diófa kisiróasztal, olcsón eladó, — Tóthék, Bethlen ucca 3. szám. 933

ASZTAL-
sparhet, gyermekszék, mosdó, befonott üvegek eladók, Péterfia 55. 932

ÓCSKA
tégla, faanyag, tapasztó föld, törmelék, eladó, Hatvan ucca 4. sz. 936

ELADÓ
Első Magyar eredeti magánjáró, 1913. évbeli garnitura, a kazán ujonnan csövezve, 1928. évben nyomatva, 10 légkörös cséplőn kevés javitás, kedvező fizetési feltételek. — Tóth Andor, Balmazujváros. 870

ELADÓ
1 kazal rozsszalma és 2 kazal vályogba való törek. Téglás-kert, Létai-utca 1. sz. 882

ELADÓ
két jókarban lévő ruhaszekrény. Pacsirta 15. 880

FEHÉR
gyermekkocsi olcsón eladó. Lónyai u. 11. sz. 878

KÉT
drb uj ki-benyiló ablak eladó. Temtő u. 18. sz. 879

ELADÓ
féregmentes 2 ágy 2 sifon olcsón. Csapókert, Magyar ucca 19. 831

SPARHERD
szekrények költözés miatt eladók. Tisztviselő telep II. ucca 6. sz. 810

ELADÓ
Máv. cséplőgarnitura, üzemképes állapotban, jutányos áron, Belényesi, Hatvan ucca 17. 915

HASZNÁLT
füszerberendezés eladó. Értekezni Nyil ucca 128. szám. 916

ÜZLETBERENDEZÉS, ponyva, kályha, állványok, pultok, Wertheim kassza eladó. Üvegkereskedelmi r.-t., Rózsa u. 2. szám. 11-a

VARRÓGÉP,
jókarban levő, Telki u. 61. szám alatt jutányosan eladó. 784

ELADÓ
Rizling és Ezerjó bor 1925. és 1927. évi, hordótételekben is. Értekezhetni Kossuth 9. Kardoss-cégnél. 760

TELJES
ebédlő és hálószobák kaphatók Vojta müasztalosnál, Kut utca 10. szám xx

Eladó ház

ELADÓ
ház Márton Kálmán-utca 46. sz. Nyilas-telep 605

HONVÉD UCCA
33. számu ház, minden elfogadható árért eladó Érdeklődni lehet Meszena ucca 10. 686

JÓ
családi ház, nagy kertte, sürgősen eladó. Kurucz ucca 22. sz. 830

ELADÓ
Péceli utca 7. számu 4 szobás, fürdszoba, gyönyörü parkirozott udvarral bíró, 30 évig adómentes ujház. Megtekinthető délután 3—5-ig. — Megbeszélés Miklós utca 33., ügyvédi irodában. 1029

ELADÓ
Jókai utca 31. számu értékes, gazdálkodónak kiválóan alkalmas. Megbeszélések Miklós utca 33., ügyvédi irodában. 1028

SÜRGŐSEN
eladó, Dévai ucca 37. számu ház. 934

ELADÓ
Boldogkert, Borzsovay utca 9. s.z a. 3500 □-öl gyümölcsös, 2 szobás lakóház és istállóval. — 977

ELADÓ
Bujdosó u. 36. számu jövedelmező családi ház 957

ELADÓ
ház Rother utca 2-c. — 956

ELADÓ
kényelmes családi ház 3 szoba, előszoba, konyha, pince, kamara, sertésól, baromfiól, 300 □-öl szőllő, veteményes — Vénkert elején, Nagytemplomhoz 10 perc. — Érdeklődni Benyátsnál, Faragó. 911

ELADÓ
Dobó ut 18. szép rendezett udvari ház. 850

UJONNAN
épült ház eladó. Gróf Leiningen utca. 963

ELADÓ
Andrássy ut 39. sz. szőllő négyszobás lakással, mellékhelyiségekkel, nagy udvar, istálló, sokgyümölcs fákkal. Megtekinthető délután 1 órától. 833

KEREKES GÉZA
utca 33. számu ház, két szoba konyha mellékhelyiségekkel 319 öl földdel október 1-re kiadó. Értekezni lehet Epreskert ucca 5/a. alatt. 852

ELADÓ
Timár ucca 25. sz. ház 10 lakással. 838

ELADÓ
uj ház, 300 □-öl föld, villanyvilágitás, 2 szoba konyha, előszoba. Hadházi-ut, Jósika u. 16. — Egy rendbeli lakás elfoglalható. 900

KIADÓ
családi ház telekkel — együtt. Puskás-telep Csere ucca 3. (Katz-telep mellett). 929

KIADÓ
vagy eladó Hajduhadházon a Damjanics utca 55 számu ház. Értekezni Attila utca 4. Október 15-re. 899

ELADÓ HÁZ
négyszobás beköltözhető lakással. Bethlen u. 54 szám. 949

ELADÓ
Kerekes telep, Géza u. 1-c. sz. ház 3 szoba, konyha, speiz, melléképületek és gyümölcsös. 869

ELADÓ
nagy családi ház, villany bevezetve, Boldogkert, Uszó utca 12-a. 876

ELADÓ
családi ház Homok u. sel egészben átadó. 801

ELADÓ
ház a Homokkertben a Kiss Áron uccában három szoba, konyha, kamara, külön gazdasági épülettel, melléképületekkel 370 □-öl elsőrendü szőllő és gyümölcsössel készpénzért nagyon olcsón, törlesztésre pedig nagyon előnyös fizetési feltételekkel kamatmentes részletfizetésre, november 1-én beköltözhető. Értekezni lehet Gróf Vecsey ucca 27. sz. alatt. 802

UJONNAN
épült kis családi ház eladó. Azonnal beköltözhető. Nyil utca 65. sz. Értekezhetni lehet Nyil utca 25 szám. II. ajtó. v

ELADÓ
ház Harsányi Gusztáv-utca 7. Értekezni Erzsébet utca 19. 1022

KIADÓ
Késes utca 54. sz. alatt jómenetelü kocsmahelyiség berendezéssel, lakással, azonnal effoglalható Megtekinthető délelőtt 10—12-ig d. u. 4—6-ig. 1027

ELADÓ
a vágóhid mögött 1 zett 2 szobás kőépülettel. Mellette 2 hold szántóföld külön is eladó. Telek u. 15. 840

VAGGONGYÁR
közelében, Német ucca végén, Kucik telken Boris Sándorné tulajdonát képező két egy szobás, konyhás lakás, adómentes uj épület, szivattyus kuttal, mellékhelyiséggel jutányosan eladó. Máté ingatlan iroda, Piac u. 30. sz. 821

CSAPÓKERT
Kisfaludi ucca 27. sz. ház eladó, szőllővel. 742

ELADÓ
uj ház 380 □ öl. Jó viz, villany, más vállalat miatt kevés pénzzel átvehető. Sámsoni ut 3. 813

Eladó állatok

FAJTISZTA
angol kocák, egyenként is eladók. Füvészkert ucca 8. szám. Telefon 12—06. szám. 1069

BELGA
óriás nyul 6 hónapos bakk eladó. Egyletkert ucca 28. 904

FARKASKUTYA
kölyök, fajtiszta eladó, Tócóskert, Margit ucca 8 szám. 997

ELADÓ
hat darab fiatal kövérsertés, István út 29. sz. 1001

KÉT KB.
méh-család és 100 darab biartalék lép, olcsón eladó. Értekezni lehet Timár ucca 16. 697

Birtok bérlet

KIADÓ
a Fancsikán 25-ös számu, 13 kh.r tanyás szántó föld. Értekezni lehet Nagyerdő 21. sz. alatt, Balogh erdőőrnél. 1018

TIZENNYOLC HOLD
föld tanyával, az acsádi út mellett kiadó, Pacsirta ucca 12. sz. 948

KIADÓ BIRTOK
Vámospércsen 129 hold teljes instrukcióval, tanyaépületekkel. Értekezni lehet Várinál. — Rother ucca. 902

KIADÓ
föld a városhoz 7 km. Fancsika 65. sz. tanyásbirtok. Értekezni Lechner ucca 40. Létai uti Gerébi telep. Szabó Sándor. 890

NAGYCSEREN
11 hold föld bérbeadó. Megtudni Eötvös u. 24. sz. 805

KIADÓ
a Csapókertben 3 hold föld lakással. Értekezhetni Kossuth 9. Házmesternél. 764

Eladó föld

16 HOLDAS
tanyásbirtok Fancsikán eladó. Cim a kiadóban. 755

HÁZTELEK
eladó a legjobb kertben Epreskert u. 11-c. 330 négyszögöl, gyümölcsfákkal teleültetett. 489

EBESEN
17 és fél hold tanyás birtok eladó. Értekezni lehet Nap ucca 12. 676

ELADÓ
Ujkert, Lehel ucca 51. számu szőlő, azonnal beköltözhető 2 szobás lakással, villany világitással, jóvizü kút. Kedvező fizetési feltételek. Felvilágositást nyújt Berger, Piac ucca 72. szám. 15-a

HÁZHELYEK
eladók, igen kedvező fekvéssel, Monostorpályi út 46. Zsidó temetőnél. 912

BÁNKON
21 kat. holdas tanyásbirtok, felerészben búzatermő, istálókkal, — igen olcsón eladó. Értekezhetni Debreceni Bankházban. Miklós u. 7. — Ugyanott 40 kat. holdas tanyásbirtok Vámospércsi határban kiadó, ugyancsak kiadó 200 holdas tanyásbirtok Hosszúpályi alatt s a Szepesen 109 kat. h. birtok. 951

ANGYALHÁZAN
37 kat. holdas tanyásbirtok, épületekkel, istálókkal, 35.000 eladó. Azonnali átvételhez felepénz elég, Debreceni Bankház, Miklós ucca 7 szám. 952

ELADÓ
kb. 400 négyszögöl szől és gyümölcsös, házhely nek Késes ucca 24. sz. 955

HÁZHELY
két darab, kitünő fekvésü, pompás saroktelek, amelyet szövetkezetünk 172 telek közül ezideig, saját céljaira visszatartott, eladó, a Kucik teleknek a város által most kiosztott Kincseshegyi telkeivel szomszédos részén olcsón, kedvező fizetési feltételek mellett. Házépitő Szövetkezet, Máv. műhelytelep. Telefon 16—67. 950

HÁZHELYEK,
Ferenczy-féle, Széchenyi ut. 31 telekből 24 havi részletfizetésre. Dr Falk ügyvédnél, Miklós u. 33. kaphatók. 896

ONDÓDON
három hold föld. Postakertben házhely eladó. Széchenyi ut 14. 799

HÁZHELYEK
Diószegi út, Máv. műhelykert, vágóhídi vásárpénztár között, villamos megállónál, legkedvezőbbb részletfizetési feltételekkel eladók. — Cseley irodájában, Egymalom utca 8. Telefon 2—09. szám.

ELADÓ
Szabolcsmegyében egy 125 és 105 holdas prima felerészben buzatermő tanyás birtokok. 125 á 600 P. 105 á 400 P. Értekezni Miklós utca 33. ügyvédi iroda. 1020

ELADÓ
Bánkon 16, Acsádi-uton 9. Csere mellett 15 holdas prima tanyás birtokok. Értekezni Miklós utca 33. ügyvédi irodában. 1026

NYARALÓ
a Bocskay-kertben 1400 négyszögöl szőllő és gyümölcsössel eladó. Adonyi ügyvéd, Hunyadi ucca 12. Telefon 494. 1047

BIRTOKELADÁS.
Tiszacsegén Strauss Pálné ómélósága birtokából 1100 hold földnek parcellázása folyamatba van, 280 hold elsőminőségü szántóföld még eladatlan. Értekezhetni: Dr Rásó Sándor ügyvédnél (Batthyány ucca 8.) és az Angol-Magyar Bank fiókjánál Piac utca 63.) 1031

285 ÉS 371
négyszögöles házhelyek eladók Homokkertben. Értekezni lehet Mester ucca 16 .szám. 923

ELADÓ
Hajdubagoson ezerszáz öl szőlő föld. Értekezni lehet Nagy, Miklós ucca 4. szám. 934

TÓCÓSKERTBEN
300 négyszögöl házhely eladó. Acél ucca 47. szám. 907

Ingatlanforgalmi irodák hirdetései

MÁTÉ
ingatlaniroda hirdetései Piac ucca 30. szám:

Eladó házak:

Széchenyi ucca 42. sz emeletes bérház, nagy bérjövedelemmel, jutányos áron.

Központon két ötszobás, parkettes, beköltözhető lakással.

Burgundián nyolcszobás uri családiház, nagy kerttel.

Szent Anna uccai részen eladó uriház, két szép modern lakással, ötvenötezer pengőért.

Egymalom ucca 9. számu bérház, üzletekkel és négyszobás lakással.

Péterfián nagytelkü bérház, több lakással és üzlettel.

József kir. herceg ucca 41. számu bérház, ötlakással, huszonhatezerötszáz pengőért.

Vendég ucca 20. számu ház, tizezer pengőért.

Faragó ucca 5. számu bérház, hatlakással, 16 ezer pengőért.

Nyilastelep, Németh ucca 23. számu családiház, hatezer pengőért.

Bozzai telep, Sesztina ucca 8. számu ház, 23 ezer pengőért.

Baross ucca 30. számu bérház, nagy telekkel.

Bozzai telep, Szép u. 22. számu ház, négyezer pengőért.

Ezeken kivül 153 ház eladására van megbizásom.

Eladó földek:

Monostorpályi úton a városhoz egészen közel tizennyolcholdas tanyás birtok.

Kisszepesen ötholdas, Bánkon tizenhat s husz holdas, továbbá Nagycserés, Halápon kisebb nagyobb birtok.

Iroda: Piac ucca 30. keresztépületbe. 961

MAGÁNNYOMOZÓ
irodám Veres ucca 19. Telefon 85 informál, s megfigyel, nyomoz, Gálóczy. 939

INGATLANOK
adásvételét, földbérletet.
Házhelyek: Nagyerdőnél és a vágóhídon inneni villamos megállónál, Diószegi út, Máv. műhelykert között, vásárpénztár szomszédságában, legelőnyösebb fizetési feltételek mellett.
Simonyi úti villa, — Kossuth utcai ház eladását;
Építkezési és ingatlan bekebelezésre pénzkölcsönt eszközöl Cseley ingatlanforgalmi irodája. Egymalom utca 8. Telefon 2—09.

DIENES JÓZSEF,
v. községi főjegyző, Országos Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett ingatlan- és biztositási irodája: Füvészkert utca 16. sz. Telefon: 14-98.

Eladó házak:

Simonyi úton 1600 négyszögöles park és kert, szép villával.

Szegfü ucca 10a (Libakert) 987 négyszögöl telek és ház.

Komlóssy-út legelején hatszobás úri lakás nagy kerttel.

Jókai ucca 12. számú ház, háromszobás beköltözhető és több lakással.

Budai Ézsaiás ucca 15 alatt igen jó ház, sok melléképülettel, s szépen parkirozott udvarral. Esetleg belvárosi házzal elcserélhető.

100.000 pengőért: — Központban emeletes, s üzletes ház.

64.000 pengőért Négy kemencés nagy pékség és füszerüzlet, több lakással, Nyi lucca 73—79 számok alatt.

55.000 pengőért: Poroszlay úton hatszobás villa, 1200 négyszögöles kerttel, vincellérlakással

50.000 pengőért: Hat van ucca legforgalmasabb helyén, üzletes ház.

50.000 pengőért Méliusz-téren nagy családi ház.

Szent Anna ucca 54. sz. 42.000: pengőért: — Háromszobás beköltözhető uccai lakással, — ezenkivü ikét lakással s nűhellyel.

36.000 pengőért: — Rákóczi uccai piac közelében parkettes, teljesen alápincézett — uriház, két fürdőszobás lakással.

36.000 pengőért: Vigkedvü Mihály ucca 16 Négyszobás és kétszobás átadó lakással, piu cével, istállóval, 300 négyszögöl telekkel.

36.000 pengőért: Vénkertben, Domokos Lajos ucca 26. — Félemeletes, öt lakásos adómentes uj ház, 678 négyszögöl kerttel.

35.000 pengőért: — Széchenyi-út 5. Tágas négyszobás, fürdőszobás villa, szép parkkal.

32.800 pengőért: Villanyos megállő mellett Böszörményi út 71. sz. ház, nagy udvarral, s nagy istállóval, 1402 négyszögöl telekkel.

32.000 pengőért: Böszörményi-út 22. Háromszobás, uj, adómentes, alápincézett lakóház, külön kétszobás lakóházzal és 1065 négyszögöl kerttel.

30.000 pengőért: — Libakert ucca 12/b. — Fenyves parkban — négyszobás villa, nagy kerttel.

25.000 pengőért: — Erőss Lajos ucca 3. sz,. (Széchenyi-kert) Négyszobás, fürdőszobás szép urilakás.

25.000 pengőért Nagy állomáshoz 10 percre, hatszobás, teljesen alápincézett uriház.

24.000 pengőért: Andrássy út 3. számú 1240 négyszögöles szőlő, palatetős, verandás szép lakóházzal.

24.000 pengőért: Hatvan ucca végén, villamos megállónál, Pesti ucca 15. sz. három szobás, előszobás, berendezett fürdőszobás, cselédszobából álló adómentes szép családi ház

24.000 pengőért: Erősoron négyszobás, modern, teljesen alápincézett uriház.

24.000 pengőért: — Csapó utca 81. Nagy bérjövedelemmel, több üzlettel.

22.000 pengőért: Homok ucca 7. Négylakásos alápincézett jó ház.

20,000 pengőért: — Kertész ucca 5. Három- és egyszobás lakással és műhelyekkel.

DIENES JOZSEF
v. községi főjegyző, Országos Födlbirtokrendező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája Füvészkert ucca 16 sz. (Saját ház.) Telefon 14—98. szám.

Eladó házak:

20.000 pengőért: — Széchényi út 30. számú többlakásos ház, nagy telekkel.

20,000 pengőért: — Széchenyi úttal szemben, István-út 41. — Négyszobás új villa, különálló házmesterlakással.

20.000 pengőért: Leány ucca 4. Négyszobás uccai és két egyszobás lakással.

20.000 pengőért:: — Csonka ucca 9. szám, 6 lakásos jó ház, 240 pengő havi bérjövedelemmel.

20.000 pengőért: Wesselényi ucca 93. Négy lakást tartalmazó 32 méteres épület.

19.500 pengőért: Temető ucca 24. Palatetős adómentes, szép, uj üzletes ház, két darab kétszobás lakással, pincével, kitünő melléképületekkel.

18.000 pengőért: — Csonka uccán alápincézett ház, két beköltözhető lakással.

18.000 pengőért: Létai-út 1. f. Három darab kétszobás, egy egyszobás, folyó évben elsőrendű anyagokból épült szép ház. Kövesúton. villany bevezetve. Kétfelé osztva is eladó.

16.000 pengőért: — Gyöngyvirág ucca 19. Háromszobás beköltözhető lakással, külön még négy egyszobás lakással. villannyal, vízvezetékkel.

16.000 pengőért: Tasnádi ucca 3. 2643 négyszögöles kerttel.

16.000 pengőért: Lehel u. 21 Három szobás, adómentes ház. 800 négyszögöles kerttel, kevés pénzzel megvehető.

15.000 pengőért: Rakovszky uccán ötlakásos, jókarban levő ház.

15.000 pengőért: Virág ucca 42. Szép sarokház, háromrendbeli lakással, kétszobás átadó.

14.000 pengőért: Gilányi ucca 19. Háromszobás lakás, két konyhával és melléképületekkel, 60 négysz. telekkel

14.000 pengőért: Rásó Gyula ucca 1. Háromszobás, alápincézett lakással, 500 négyszögöl gyümölcsös és szőlővel.

14.000 pengőért: Nyugoti ucca 46. Négy lakással, nagy bérjövedelemmel.

14,000 pengőért: Szeremley ucca 18. Két darab kétszobás, alápincézett adómentes, üzleti célra igenkalmas sarokház.

13.000 pengőért: Vargakertben, Könyves Tóth Kálmán ucca 12. Három átadó lakással.

12.500 pengőért: — Diófa ucca 15. számu ház, kétszobás jó lakással, 680 négyszögöl kerttel.

12,500 pengőért: Szegényházsor 34. Jó ház 2525 négyszögöl szép — gyümölcsössel.

12.000 pengőért: Szőlőtöskert, Töhötöm ucca 6. Kétszobás, előszobás, alápincézett szép villa, nagy kerttel.

12.000 pengőért: — Onossay ucca 23. Uzlet, műhely, lakás, kocsiszín és istállóval.

12.000 pengőért: Gróf Tisza István ucca 10. — Háromszobás alápincézett úri lakás, — nagy kerttel.

10.000 pengőért: — Lehel ucca 19. Palatetős lakóház. Kedvező fizetési feltételekkel.

11.000 pengőért: Tordai Gábor ucca 7. Villanyos közelében. Háromszobás lakással, s nyári konyhával, istálló val.

10.000 pengőért: Nyil ucca 15. Három lakással, istállóval, kocsiszínnel, 12 éves, igen jó épületekkel.

10.000 pengőért: — Fantsovits ucca 34 Háromszobás, szép lakással, különálló épületben, adómentes lakással, üzlethelyiséggel, istállóval. 560 négyszögöl telekkel, gyümölcsössel.

8.800 pengőért: Kerekes Géza ucca 23. Kétszobás, magas, jó ház, nagy telekkel.

8.500 pengőért: Szabó Kálmán ucca 47. Két lakással, üzlettel, 300 négyszögöl telekkel.

8500 pengőért: Budai Ezsaiás ucca 6/a Igen jó ház, szép gyümölcsössel.

8.400 pengőért: Klapka ucca 38. (Csapókert). Négy lakással, s pincével, istállóval, hizlalóval.

8.000 pengőért: Nagy Pál ucca 3. Két lakással nyári konyha, pince, istállóval, stb.

8000 pengőért: Acél ucca 2. Emeletes, villaszerü, kertes ház.

8000 pengőért: Nyiltastelep. Beke ucca 24 Háromszobás jó lakás

8.000 pengőért: Létai út 1. h. üzletes ház, három darab egyszoba, s konyhás lakással.

7.500 pengőért: Német ucca 33. Kétrendbeli jó lakással, palával fedve, villany bevezetve kettős udvar, gyümölcsös.

7,300 pengőért: Dévai ucca 1. alatt 1321 négyszögöl bekerített szőlőskert, lakóházzal és melléképületekkel.

7.200 pengőért: Szaboleska ucca 4. Igen szép, jó ház, kétszobás előszobás, üvegezett verandás lakással, — pincével, kerttel.

7.000 pengőért: Lónyai ucca 10. Négy darab egyszobás, konyhás lakással.

6.500 pengőért: Vulkántelep 6. számu, 500 négyszögöl telek, 3 darab egyszobás, konyha, s kamarás lakással.

4.500 pengőért: Dévai ucca 30. Egyszoba, s konyha, kamara, folyosós ház, 200 négyszögöl telekkel, kedvező fizetési feltételekkel.

4.300 pengőért: Puskástelep 21. Vajda-féle, adómentes uj ház, kétszobás és egyszobás lakással.

4.200 pengőért: Toldi ucca 27. Adómentes uj ház, terméskő alapon, cseréptetővel.

4.000 pengőért: Honokkert, Kiss Áron utca 21. Azonnal beköltözhető, kertes ház.

3.600 pengőért: Oláh Károly ucca 50. (Homokkert). Két jó lakással, nyári konyhával.

3500 pengőért: Tégáskert, Kanális ucca 99 Bejárat Szepesi ucca 102.

3500 pengőért: Kemény ucca 5. Szép magas épület.

TELJESEN
INGYEN
kap egy 200 oldalas
szépen bekötött regényt minden
alkalommal, amikor
apróhirdetését
kiadóhivatalunkban
József kir. herceg ucca 1 szám.
Arany Bika épület
FELADJA.

7000 pengőért: Szeder ucca 14. Kétszobás adómentes ház.

6,000 pengőért: István út 34. Kétszobás lakóház.

6.500 pengőért: — István-út 41. Egyszobás lakóházzal, 300 négyszögöl telekkel. Tulajdonos: Muschke Ernő.

6,000 pengőért: Szegényházsor 30. Kétszobás új ház. melléképületekkel, 281 négyszögöl kerttel.

5.300 pengőért: Keresztesi ucca 28. Egyszobás, konyhás, kamarás lakással, hízlalóval, nagy telekkel.

4800 pengőért: Keresztesi ucca 20. Kétlakásos jó épület, istállóval, góréval.

5.200 pengőért: Malvin ucca 42. Szoba konyha nyári konyha, kamarából álló ház.

4.400 pengőért: Diófa ucca 19. (Hatvan uccai kert). Szoba, konyha, verandából álló ház 300 négyszögöl kerttel.

3.200 pengőért: Rázsó Gyula ucca 4. számu ház, 24 havi részletre.

2.800 pengőért: Bozzai telep, Uj ucca 19. kétszobás jó ház.

2600 pengőért: Irén ucca 24. Kétszobás, kertes ház.

3,000 pengőért: Gerébi telepen, Andrási ucca 6 alatt új ház, 300 négyszögöl gyümölcsössel és csemege szőlővel.

3,700 pengőért: Puskástelep 56. Szabó József-féle új ház 280 négyszögöl telekkel.

3.600 pengőért: Toldi ucca 23. Jó ház, 251 négyszögöl gyümölcsössel.

2.400 pengőért: Csalogány ucca 5. Kétszobás ház. Havi 100 pengős részletre.

1.600 pengőért: Kováts ucca 15. Vágóhidnál, egyszobás lakás, 134 négyszögöl telek.

22.000 pengőért: Pestszentlőrincen, Üllői út 167. szám alatt négyszobás lakás, 35 méteres alápincézett üzemnek alkalmas téglaépülettel. Debreceni ingatlannal is elcserélhető.

Vidéki házak:

18.000 pengőért: — Hajduszoboszlón, fürdő közelében háromszobás lakóház — 568 négyszögöl kerttel.

6.000 pengőért: Alsójózsán, állomás mellett Kiskert ucca 15. számu, háromszobás lakóház, gazdasági épületekkel, 700 négyszögöl gyümölcsös és lucernás kerttel.

4,000 pengőért: Vámospércsen, község központján, egy lakóház, nagy udvarral és külön 805 négyszögöles jó szőlő, szép gyümölcsössel.

3.200 pengőért: Alsójózsán, uj iskola mellet vasuthoz 10 percnyire, kétszobás, cserepes ház, 1240 négyszögöl gyümölcsös és szőlővel.

Házhelyek:

Erdősori és Poroszlai úti villatelek, négyszögölenként 18 pengőért.

5200 pengőért: Csapókerti állomás mellett Kinizsi ucca 71. számu 600 négyszögöles házhely, egy — vagy két darabban.

Libakertben két telek 5000 és 2000 pengős áron.

Ujvárosi úton 363 négyszögöl 10 pengőjével.

2.400 pengőért: Diófa ucca 19. alatt, (Hatvan uccai kert) 300 négyszögöles telkek.

1.500 pengőért: Tégáskert, Létai ucca 26. szám alatt 300 négyszögöl.

Vágóhidi villamos mellett, — négyszögölenként 4. pengő 50 f. 24 havi részletre.

1.200 pengőért: Vámospércsi út mentén, 331 négyszögöles házhelyek, nemes gyümölcsössel, szőlővel, 24 havi kamatmentes részletre.

Hajduszoboszlón a gyógyfürdő mellett — 418 négyszögöles telek.

Szőlők:

20.000 pengőért. Bocskaiban négy holdas szőlő alápincézett uri lakással.

10.000 pengőért: Martinkán 3.000 négyszögöl szőlő felszereléssel.

10.000 pengőért: — Bocskaiban 1600 négyszögöl jó szőlő, épülettel, pincével, felszerelésel.

7000 pengőért: Bocskay kerti állomás mellett 2000 négyszögöl

6.200 pengőért: Gyümölcsös: Boldogkert, Borsovay ucca 16. és 19. számu 1611 négyszögöl lucernás, 120 darab gyümölcsfával.

3.400 pengőért: Király Ferenc ucca 19. szám alatt, 600 négyszögöl csemege és borszőlő, bőterméssel, gyümölcsössel.

3000 pengőért: Bodán egy kataszt rális holdas szőlő és gyümölcsös két pajtával.

Sárándi állomásnál 495 négyszögöl szőlő és gyümölcsös, termésel 1.200 pengő.

Földek:

210.000 pengőért: — Szatmárcsekében 350 magyar holdas tiszaparti, legjobb minőségü birtok.

40,000 pengőért: Penészleken, Kovács Mihály-féle 50 holdas birtok. külön szőlőkkel lucernással, kenderföl-

36.000 pengőért: — Ujlétai határban, vámospércsi állomás közelében 47 holdas birtok urilakással, 12 hold szőlővel.

9.600 pengőért: Vámospércsi kövesút mellett 8 holdas kisbirtok.

4.500 pengőért: Bellegelő 89. szám alatt 2 hold.

3.500 pengőért: Létai úton, erdő mellett, 4 kat. hold.

Földbérlet:

Kisszepesen 109 hold 250 mázsa buzáért.

Létai úton, Kondoros partján 41 hold.

Uzlet:

Csapó uccai forgalmas piacon uccai és udvari üzlethelyiségek kiadók.

Király ucca 5. alatt étterem berendezéssel eladó.

Kollégium mellett világos pincék.

Lakások:

Komlóssy úton hatszobás.

Széchenyi út végén négyszobás.

Erdősoron, Teleki és Csapó uccán háromszobás.

Hadházi úton, Vigkedvü, Károly Ferenc József, Acél uccán és Vénkertben kétszobás.

Parcellázásra:

ingatlanokat és azok értékesitését elvállalom

Keresek:

eladó házakat, házhelyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbérleteket.

Fentebbi ingatlanok kizárólagos értékesitésével Dienes József OFB. ingatlanforgalmi irodája van megbizva, (Füvészkert ucca 16.) sz.

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — A „TISZANTULI HIRLAP KÖNYV- ES LAPKIADÓ Rt." kiadása és rotációs nyomása.